

De grondwaarheden van het Christendom

Zoals verschenen in de jaargang 56 en 57 (1913 - 1914) van "De Bode des Heils in Christus"

Het Christelijk geloof.

Er is in den Bijbel sprake van verschillend geloof: van tijdgeloof, van een rechtvaardigend en zaligmakend geloof, van geloof in de praktijk, zich openbarend in geloofsdaden, enz. Dit alles is echter *persoonlijk*. Maar er wordt ook in de Heilige Schrift gewag gemaakt van een *gemeenschappelijk* geloof, van een kostbaar heilgoed, dat alle Christenen te zamen bezitten, en voor hetwelk zij te zamen hebben te waken en te strijden.

Paulus spreekt in den brief aan de Romeinen over de gehoorzaamheid des geloofs onder al de volken. (Rom. 1 : 5; 16 : 26.) *Door genade* was Paulus *de drager van de boodschap der genade* onder alle volken. Tegenover de gehoorzaamheid aan de wet was het voorwerp en de uitgestrektheid van Paulus' dienst *de gehoorzaamheid des geloofs onder al de volken*. De naam van Jezus moest algemeen als gezaghebbend, en van groote waarde, worden erkend. Natuurlijk moest ook ieder uit de volken persoonlijk tot het geloof worden gebracht, maar de Apostel spreekt hier toch meer over den dienst, die hem was toevertrouwd onder de volken, namelijk de prediking van het geloof, waaraan men zich moest onderwerpen.

Judas omschrijft dit duidelijker, of liever: spreekt er nog eenigszins anders over. Hij heeft het in zijn korten, maar leerrijken brief over "het geloof, hetwelk eenmaal den heiligen is overgeleverd," (Vs. 3) en over "het allerheiligst geloof." (Vs. 20.)

Behalve het persoonlijk geloof in God en in den Heer Jezus, hetwelk ieder Christen moet bezitten, - wil hij in waarheid een Christen zijn, - hebben de geloovigen in Christus te zamen nog een gemeenschappelijk geloof. We zouden het kunnen noemen *het Woord Gods*, omdat in den Bijbel alle waarheden zijn vervat, die te zamen ons als heiligen zijn overgeleverd en toevertrouwd. Maar omdat door Judas minder op de Schriften wordt gedoeld, dan wel op de heilgoederen, die de Christenen te zamen van God ontvangen hebben, willen we het liever den naam geven *het Christelijk geloof*.

Over *dit* geloof, of liever: over de kostelijke waarheden, waaruit het bestaat, wenschen we in dezen jaargang, en ook, zoo de Heer vertoeft te komen, in volgende jaargangen, een en ander te schrijven. Vele malen reeds is ons door broeders, die belangstellen in de waarheid Gods, verzocht om in den "Bode" stukken te geven over de zoogenaamde *eerste beginselen der heilsleer*. En wij meenden dit verzoek niet beter te kunnen inwilligen, dan door een reeks artikelen te schrijven over al die heerlijke fundamenteele waarheden, waarover in de vele vroegere jaargangen van den Bode uitgebreide en belangrijke opstellen voorkwamen. Ons allen, die deze waarheden kennen, ook mede door de lezing en overdenking van hetgeen door thans ontslapen broeders er over geschreven werd, zal de herinnering worden opgefrischt, wanneer we nog eens *in 't kort* een uiteenzetting der heilswaarheden onder de oogen krijgen. En vele jonge broeders en zusters, die er weinig over hoorden en onderzochten, en die toch zoo vaak in aanraking komen met allerlei dwalingen en dwaalleer, zullen er door gesterkt worden in de Christelijke leer, in hun persoonlijk geloof, en tegelijkertijd bewijzen uit Gods Woord erlangen, die hen kunnen dienen in den strijd tegen de verkeerde leer.

Onze God zegene dan dit ons voornemen rijkelijk, en geve hun, die dezen arbeid gewenscht en zelfs noodig achten voor onzen tijd, dit werk voor den Heer bij aanvang en voortdoring te gedenken in hun gebeden. Hij doe hen ook naast het gebed ijverig zijn in den medearbeid, door namelijk in 't bijzonder de aandacht er op te vestigen van alle jongbekeerden, die zij bereiken kunnen; en ook van allen, die langer bekeerd zijn, maar wier oogen eerst sedert kort voor een of meer kostbare waarheden zijn opengegaan. -

Het Christelijk geloof!

O, Judas wilde liever "over het gemeenschappelijk heil" schrijven aan de geroepenen, in God den Vader geliefd, en in Jezus bewaard! Wat was er voor hem, die nauw met den Heer leefde, kostelijker, dan uit te weiden over de Christelijke voorrechten in het tegenwoordige leven en over de heerlijkheden van het toekomstige leven! "De godzaligheid heeft de belofte van het

tegenwoordig en van het toekomstig leven." En het uitnemende woord "heil" omvat al deze zegeningen. Een blijdschap en verkwikking zou het voor hem zijn geweest, als hij over deze voorrechten had mogen schrijven. Met allen ijver zou hij deze aangename taak hebben vervuld!

Maar de nood werd hem opgelegd om zijn pen in te houden. En gelijk een moeder liever aan haar kinderen een brief vol liefdebetuigingen zendt, doch hierin verhinderd wordt, als er iets niet in orde is, zoodat er vermaand en bestraft moet worden, zoo ging het den Apostel Judas.

Het kostbaar goed der broeders werd aangetast! De grondslagen van het Christendom werden bedreigd. Een overstelpende vloed van dwaling en zonde kwam aan tegen het geloof, dat eenmaal den heiligen was overgeleverd. En zichzelf het lieflijk werk der vertroosting ontzeggende, begon hij de harten te versterken door woorden van ernstige vermaning. Er waren sommige menschen ingeslopen, die de genade Gods veranderden in ontuchtigheid; die den eenigen Meester en Heer, Jezus Christus, verloochenden. Alles wat het leven en den grondslag van het Christelijk geloof betrof, stond dus op het spel. En daarom wekt hij ze op, om pal te staan, om te strijden voor het geloof, eenmaal den heiligen overgeleverd.

Laat ons niet meenen, dat dit in onze dagen minder noodig is! Er mogen er zijn, die weinig bemerken van het toenemend verval, ook op het gebied der waarheid. Maar uit de Schrift kennen wij de voorspelling van het toenemen der antichristen in de laatste dagen; en die meeleeft met de dagen, waarin hij zich op deze aarde bevindt, weet bij ervaring, hoe het woord der dwaling voortteet als een kanker; hoe er mannen zijn, die van de waarheid zijn afgedwaald, en sommiger geloof omverwerpen. Ja, eer men er soms op bedacht is, heeft de dwaling zich van broeders meester gemaakt, van wie men het niet zou gedacht hebben, dat zij er vatbaar voor waren, zoodat ten opzichte van grondwaarheden als de ingeving der Schrift, en de verzoening, of opstanding en oordeel, broeders, die met ons denzelfden weg der waarheid bewandelen, reeds dwalingen hebben overgenomen of twijfelingen dienaangaande voeden en uitspreken.

Wat hiertegen te doen? Judas wijst ons den weg. Is een korenmaat met koren gevuld, dan is er geen plaats voor kaf. Is het hart van den geloovige gevuld met de waarheid Gods, dan vindt de dwaling er geen plaats. Daarom behoeven we niet zoo zeer de dwalingen te bestrijden, als wel *voor het geloof te strijden*. De Christelijke leer, het Christelijk geloof, moeten we elkaar telkens voorhouden, onder de aandacht brengen, het uiteenzetten naar Gods gedachten, zooals die in de Schrift ons zijn bekend gemaakt, en zodoende de wacht houden bij het heerlijk vaandel, waaromheen we ons door de genade Gods mogen scharen.

Wil men echter strijden voor het gemeenschappelijk geloof, dan moet men zelf allereerst een goeden grondslag onder de voeten hebben. Daarom bepaalt de Apostel Judas, die uitvoerig den vreeselijken toestand van verval teekent, de geroepenen bij hun gemeenschappelijke roeping. Te midden van het donker tafereel, dat hij schetst, wijst hij op lichten. Er waren "geliefden," die niet met het ontzettend verval der Christenbelijders meegingen. En deze geliefden waarschuwt hij plechtig, om niet mee te doen met de verschillende vormen, waaronder dwaling en boosheid zich vertoonden; om een wachtpost te betrekken bij het Christelijk geloof en de banier hoog te houden van de heilgoederen, eenmaal den heiligen overgeleverd; ja, hij wendt zich ook met groote teederheid tot hun hart en geweten, opdat zij allen persoonlijk een waarborg zouden hebben tegen den vreeselijken afval.

"Maar gij, geliefden! uzelfen opbouwende op uw allerheiligst geloof, biddende in den Heiligen Geest, bewaart uzelfen in de liefde Gods, verbeidende de barmhartigheid onzes Heeren Jezus Christus ten eeuwiggen leven."

Merkwaardig! De Apostel repte niet over een Apostolische opvolging, die een dam zou zijn tegen dwaling en ongeloof. Hij vestigt hun blik niet op rijk begaafde broeders, die hen in het rechte spoor moesten houden. Voorzeker, de Apostel kende den zegen van het Apostelambt, en hij achtte allerminst de gaven gering, die de Heer, in weerwil van de zonden, nog aan de

gemeente geschonken had. Maar als het gaat om bewaard te blijven, hebben we wat anders nodig dan mensen. God kan er wel mensen als Judas toe gebruiken. Maar een houvast biedt ons alleen God Zelf en Zijn Woord. Daarom beveelt Paulus in zijn aandoenlijke toespraak tot de ouderlingen van Efeze, in Hand. 20, de geloovigen niet aan een opvolger aan, maar *aan God en het woord Zijner genade*. "God is machtig, u op te bouwen," roept hij uit. Hoe schoon! O, er is zooveel gebrek aan gaven; zooveel kleine kracht! Maar geen nood - we hebben God en Zijn Woord. "Bouwt *uzelven* op!" zegt Judas. "God is machtig u op te bouwen!" zegt Paulus. Beide is waar. We hebben de roeping, elk persoonlijk werkzaam te zijn aan onze opbouw, en dit niet te laten aankomen op de gaven, die er dan maar in 't publiek of door huisbezoek voor zorgen moeten! En we hebben hierbij een uitnemende toevlucht: op onzen God en op Zijn Woord mogen we zien en vertrouwen; Hij begeeft nooit, die zich ootmoedig en kinderlijk op Hem verlaat.

Nederigheid en vertrouwen - daarin ligt het geheim van ons geestelijk welvaren. Zeker, God kan gaven geven, en Hij doet het, en Hij zou ons meer geven, als we het meer van het levende Hoofd der Gemeente verwachtten; maar daarnaast staat de persoonlijke roeping van elk Christen, man of vrouw, om zijn eigen zaligheid te werken met vreezen en beven; (Fil. 2 : 12.) om zichzelf op te bouwen op het geloof, dat God aan allen gaf; (Jud. : 20.) en om met allen ijver met allen voor dat geloof te strijden. (Jud. : 3.) Mocht het bewustzijn hiervan meer tot ons doordringen!

Ach, hoeveel verdeeldheid en verschil van meening, soms over allerlei ondergeschikte dingen, is er vaak onder broeders, die de waarheid kennen en liefhebben! Laat ons toch liever niet *tegen elkander strijden*, al is het ook gering, maar *met elkander strijden* voor onze gemeenschappelijke belangen! Er zijn goederen, die ons allen kostbaar zijn, en die de vijand ons wil ontroofen. Er zijn heilsfeiten, die aangetast worden door hen, die belijders heeten te zijn. Er zijn mannen, die de grondslagen van ons Christelijk geloof willen omverwerpen. Laat ons dan niet verstrooid en verdeeld, maar één van hart en één van zin waken en strijden voor 't ons gemeenschappelijk overgeleverde!

De Apostel wijst echter op vier dingen, die wij daarbij persoonlijk hebben toe te passen: onszelf opbouwen, bidden, onszelf bewaren en de komst des Heeren verwachten.

Welk een gezegende arbeid!

Ieder oprecht Christen kan deze dingen doen. Wij kunnen onszelf opbouwen op ons allerheiligst geloof. Dat geloof is ons gepredikt. Dat geloof, die Christelijke leer, is ons fundament. Welnu, op dat fundament van het Woord Gods, van de waarheid Gods, moeten we onszelf opbouwen. Doen we dit? Of laten we het onderzoek van Gods Woord over aan de begaafde broeders, naar wie we gaarne luisteren, en verzuimen we inmiddels *zelf* om ons op te bouwen op de ons door God geschonken waarheid? - Wij moeten ook bidden in den Heiligen Geest. Niet alleen *door* maar *in* den Heiligen Geest. Gelijk het Woord in den Geest tot ons komt, zoo moeten wij in den Geest tot God naderen. Alsof dus de Geest, die in ons woont, in ons bidt. Want 't is een ernstige tijd, en van de vier noodzakelijke dingen in zulke dagen, is het gebed zeker niet het minst noodzakelijke. Altijd is het gebed nodig. Maar vooral *dán* als, de vijanden ons en de aan ons toevertrouwde goederen omringen. - Wij moeten voorts onszelven bewaren in de liefde Gods. Misschien merkt iemand hier op: "Paulus zegt toch, dat niets ons zal kunnen scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus, onzen Heer." Ja, het woord van Paulus is een kostbaar woord. We zijn geplaatst als in een huis van liefde; liefde aan alle zijden; rondom, boven en onder ons. Maar ... al kan niets of niemand ons daar genaken, wij *kunnen wel dit huis uitgaan!* Daarom is Judas' woord niet minder nodig: bewaart uzelven in de liefde Gods. 't Is alsof hij zegt: er zijn vele gevaren, maar voor die allen wordt gij bewaard, als gij één ding doet, namelijk blijven in Gods liefde. "Indien iemand de wereld liefheeft, de liefde des Vaders is niet in hem," zegt Johannes. Ernstig woord! Gods liefde is in mij, en ik ben in de liefde Gods, wanneer ik wandel in overeenstemming met het

heerlijk standpunt, hetwelk ik inneem door het geloof. - En niet alleen moeten wij onszelf opbouwen en bewaren, biddende in den Heiligen Geest, maar we moeten ook bedenken - en dit geeft moed! - dat onze strijd niet lang zal duren. Wij moeten den Heer Jezus verwachten. Meer nog: wij moeten verwachten de *barmhartigheid* onzes Heeren Jezus ten eeuwig leven. Weldra zal Hij Zich ontfermen. Dan neemt Hij ons weg van dit terrein van verval en afval, en dan zullen we 't heerlijk eeuwig leven ingaan. O zalige hoop! En inmiddels - de tijd is kort! - bestraffen we de tegensprekers; redden anderen door vrees, hen uit het vuur rukkende; en wachten ons voor elke besmetting des vleesches en der zonde.

Wie is tot deze dingen bekwaam? Gode zij dank, er is Eén, die *machtig* is, ons voor *struikelen* te bewaren; ons verre te houden van elke dwaling; en ons pal te doen staan in den strijd voor het Christelijk geloof; - dat is God, onze Heiland, door Jezus Christus, onzen Heer!

Mochten we dan allen in het gevoel onzer zwakheid en afhankelijkheid aan ons eigen zieleheil en onze eigen verantwoordelijkheid denken als geloovigen, maar ook samen opkomen voor het ons gemeenschappelijk toevertrouwd Christelijk geloof!

De Ingeving.

De grondwaarheden van het Christendom zijn vervat in den Bijbel. Daarom is het *allereerst* noodzakelijk, een woord te zeggen over den Goddelijken oorsprong des Bijbels.

God heeft ons Zijn *openbaring* gegeven. Openbaring wil zeggen: onthulling van verborgenheden. Wat zouden wij weten over de schepping der wereld, over hetgeen vóór de grondlegging der wereld bestond, en over de dingen der eeuwige toekomst, wanneer God het ons niet had geopenbaard? De vraag: "Vanwaar komt gij en waar gaat gij heen?" kan alleen door God worden beantwoord. Deze "openbaring" is echter niet hetzelfde als *ingevening*. In de eerste eeuwen van het bestaan dezer wereld heeft God Zich ook geopenbaard, en van mond tot mond is die openbaring verder bekend gemaakt. Maar toen was er nog geen ingevening, want God had Zijn openbaring nog niet doen opschrijven als Zijn Woord. Dit nu is door de mannen Gods geschied, die God heeft geroepen tot het schrijven der Bijbelboeken, en aan wie Hij Zelf heeft ingegeven wat ze moesten schrijven. Hetgeen ze zelf beleefd hadden, was natuurlijk geen openbaring. Maar openbaring en ervaring heeft God beide willen gebruiken, en Hij heeft die mannen zóó bestuurd, dat zij opschreven hetgeen hun niet bekend was, maar door God werd geopenbaard; doch dat zij óók van hun eigen bevindingen neerschreven wat God wilde, en weglieten wat Hij niet wilde, dat te boek gesteld zou worden.

Dit noemt de Schrift *ingevening*. Petrus zegt: "Heilige mensen Gods, door den Heiligen Geest gedreven, hebben gesproken." (2 Petr. 1 : 21.) Het woord "gedreven" wil hetzelfde zeggen als "gedragen". De Heilige Geest droeg als het ware de schrijvers in de richting, die Hij wilde. Paulus zegt: "Alle Schrift is van God ingegeven." (2 Tim. 3 : 16.) Het woord "ingegeven" is hier eigenlijk "ingebazen." (In 't Grieksch staat: theopneustos, d.i. van God ingebazen.) Ingeving wordt ook wel inspiratie genoemd. (Van het Latijnsche inspirare, d.i. inblazen.) De beteekenis is: beziel, of nog beter: beademd, ingebazen. Gods adem is dus gekomen in de instrumenten, die God wilde gebruiken, zoodat te voorschijn kwamen de geluiden en stemmen, die Hij wilde, zonder dat de instrumenten hun persoonlijk kenmerk verloren.

De *ingevening* der Schrift is een hoogst belangrijke waarheid, **waarvoor we hebben te strijden als een der kostbaarste goederen van het aan de heiligen overgeleverd Christelijk geloof.** Sedert de Bijbel, die ons door het *bijgeloof* ontnomen was, ons door Gods goedheid is teruggeschonken, en thans in millioenen exemplaren wordt verspreid, heeft het *ongeloof* zich opgemaakt, om ons de echtheid van den Bijbel als Gods Woord te doen betwijfelen. Met groote beslistheid zijn de geloovigen, toen deze aanvallen van het ongeloof op de Schrift werden gedaan, voor den Bijbel opgekomen. Maar helaas! er zijn er, vooral in de laatste jaren, velen geweest, die in dezen strijd niet den Bijbel zelf, het heerlijk tweesnijdend zwaard, hebben gebruikt, doch zijn gaan redeneeren met de mannen der wetenschap, en dit ten koste van hun geloof aan de ingevening der Schrift. Hadden zij het voorbeeld des Meesters gevolgd, en een "Er staat geschreven!" toegepast, niet zij zouden gevallen zijn in den strijd, maar de *vijand*. Ja, de vijand, de duivel, heeft, toen hij de menschen niet meer in onwetendheid en bijgeloof kon gevangen houden, en de Bijbel voor enkele stuivers over de gansche aarde te verkrijgen was, een andere taktiek gevolgd, en getracht, niet slechts door het ongeloof den Bijbel uit den band te rukken, maar ook het geloof aan het wankelen te brengen in betrekking tot zijn Goddelijk gezag. O, de gedachten van Satan zijn ons niet onbekend! (2 Kor. 2 : 11.) Gelukt het hem, de fundamenteele waarheid van de ingevening des Bijbels weg te nemen, dan heeft hij daarmee natuurlijk den grondslag van het Christelijk geloof in het algemeen weggerukt. Want laat men de ingevening los, zegt men, dat Gods Woord wel in den Bijbel is, maar niet *de* Bijbel Gods Woord is, dan hangt *van ieders subjectieve meening af wat de waarheid is*. Dan beslist het menschelijke verstand, of - zooals men het noemt - de door den Heiligen Geest verlichte rede, wat door God al of niet is ingegeven. Dan is de zekerheid omtrent Gods openbaring en Gods gedachten zoek. De zekerheid ook aangaande de groote

heilsfeiten. Dan zijn wij overgeleverd aan de willekeur van den mensch, want ieder zoekt er uit als van God te zijn, wat hem het meest past. Dan kan ik mij ook tegenover de menschen, en vooral tegenover den duivel, niet meer beroepen op de Schrift, want wat voor mij Gods Woord in den Bijbel is, is of behoeft het niet te zijn voor een ander! Daarom is het van het grootste gewicht, aan de grondwaarheid der ingeving met alle beslistheid vast te houden, en er telkens weer in onze dagen, ook onder de geloovigen, voor op te komen. Kinderen en jonge menschen worden stelselmatig verdorven door de verkeerde leeringen, die vele leeraars prediken over de ingeving, wel meestal nog niet in het openbaar, maar bij persoonlijke ontmoeting en bij het **Bijbelsch onderwijs**. God geve aan Zijn kinderen genade om den brief des Vaders hoog te houden, en van zijn Goddelijken oorsprong telkens, waar dit pas geeft, getuigenis af te leggen!

De ingeving der Schrift is niet een vrome uitvinding of een door de vroegere Christenheid geuit vermoeden, dat met een zekere voorliefde op den voorgrond werd geplaatst. Ze is ook niet door onze voorouders bedacht. Neen, *de Bijbel zelf leert haar als een Goddelijke waarheid*.

In Hebr. 1 : 1 lezen wij: "God, voortijds vele malen en op velerlei wijze tot de vadersen gesproken hebbende in de profeten." God sprak dus in de profeten des Ouden Verbonds. Elk had zijn eigen stijl, maar *God sprak door hen*. David zegt: "De geest des Heeren heeft door mij gesproken, en Zijne rede is op mijn tong geweest." (2 Sam. 23 : 2.)

De Heer Jezus, de Heer der heerlijkheid, heeft vele malen aanhalingen gedaan uit het Oude Testament, en die erkend als Goddelijk gezag hebbend.¹ Noemen we slechts één tekst. In Joh. 10 : 35 lezen we: "De Schrift kan niet verbroken worden." En omtrent het Nieuwe Testament heeft Hij in Joh. 14-16 merkwaardige woorden gesproken. Hij heeft gezegd, dat de Heilige Geest, dien Hij zenden zou, het volgende zou doen: 1e. leeren en indachtig maken al wat de Heer Jezus den discipelen gezegd had; (Joh. 14 : 26.) dit zijn dan de Evangelien; 2^e. van de waarheid getuigen en de discipelen er van doen getuigen, (Joh. 15 : 26.) dit zijn de Handelingen, die men zou kunnen noemen de Handelingen des Heiligen Geestes en der Apostelen; 3^e. in de waarheid inleiden, het uit Jezus nemen, en de toekomstige dingen verkondigen, (Joh. 16 : 14 en 15.) dit zijn de Brieven der Apostelen en de Openbaring. Ouden Nieuw-Testament worden door Hem erkend als de van God gegeven Schriften. Men heeft ze in de vierde eeuw van Christus genoemd Bijbel. Dit wil zeggen: *Boek*. Gods Woord kunnen we dan ook gerust *Het Boek* noemen. In den Bijbel zelf wordt echter gesproken van *Schrift*, *Heilige Schrift*, *Schriften* of *Heilige Schriften*. Deze woorden geven heerlijk weer, dat het Gods bedoeling was, ons *Zijn geschreven Woord* te geven. Dat Woord heeft de Heer Jezus aangehaald en uitgelegd voor Zijn discipelen, en ze er door aangetoond, dat alles omtrent Hem nauwkeurig was voorspeld; dat Woord heeft Hij aangewend tegenover de scharen of de farizeën; dat Woord van gezag heeft Hij ook gebruikt om den duivel te verslaan. En nu nog gebruikt de Heer Jezus, van de heerlijkheid uit, dat Woord als het tweesnijdend zwaard om verdeling te maken in den mensch, (Hebr. 4 : 12.) als het zaad om leven te wekken, (Luk. 8 : 11.) en als het water der reiniging voor onbekeerden en bekeerden. (Joh. 3 : 5 en Titus 3 : 5; Joh. 13 : 1-11 en Ef. 5 : 26.)

Echter getuigt niet alleen de Heer Jezus van de ingeving der Schrift. Ook de Apostelen des Heeren deden het. De Apostel Petrus zegt in zijn eersten brief, hoofdstuk 1 : 10-12: "Aangaande welke behoudenis onderzocht en nagevorsch hebben de profeten, die van de genade, u bereid, geprofeteerd hebben, navorschende welken of hoedanigen tijd de Geest van Christus, die in hen was, aanduidde, toen hij te voren getuigde van het lijden, dat op Christus komen zou, en

¹ Men zie dienaangaande het werk "*Van de Ingeving der Schrift*," door J.N. VOORHOEVE, verschenen bij den Uitgever dezes.

van de heerlijkheid daarna; wien geopenbaard werd, dat zij niet voor zichzelf, maar voor u de dingen bedienden, die u nu aangekondigd zijn door hen, die u het evangelie verkondigd hebben." Een zeer merkwaardige plaats! In 2 Petr. 1 : 21 lezen we: "Want de profetie werd eertijds niet voortgebracht door den wil eens menschen!" De Geest van Christus, die in de profeten werkte, getuigde van Christus en van Zijn lijden; het gevolg voor hen was, dat zij zelf over deze dingen gingen nadenken en er in navorschten; en Petrus noemt dit geschrevene precies hetzelfde als het Evangelie, dat hun verkondigd was! Daarmee erkent hij dus de ingeving van het Oude en van het Nieuwe Testament. Want die het Evangelie toenmaals predikten als orakelen Gods, als den mond Gods, schreven het ook als zoodanig op, opdat het door alle tijden heen zijn werking zou doen. Ten slotte zegt hij in zijn tweeden brief, dat de brieven van den Apostel Paulus gelijk stonden met de Heilige Schriften.

"Naar de wijsheid, die hem (Paulus) gegeven is, heeft hij u (Joden) geschreven; gelijk ook in alle brieven, waarin hij van deze dingen spreekt ... die de *onwetende* en *onvaste* menschen verdraaien, gelijk ook de andere Schriften, tot hun eigen verderf." (2 Petr. 3 : 15 en 16.)

De Apostel Paulus spreekt zich hieromtrent nog duidelijker uit. En dit is te heerlijker, omdat hij door God gesteld is tot een voorbeeld voor hen, die in Jezus gelooven zouden ten eeuwigen leven. (1 Tim. 1.) Tot de Thessalonikers zegt hij, in den eersten brief, dien hij schreef, dat zij zijn woord hadden aangenomen niet als eens menschen woord, maar, zooals het waarlijk is, als *Gods Woord*. (1 Thess. 2 : 13.) In Cesaréa gevangen zijnde, heeft hij in het midden der Joden het uitgesproken, dat hij alles geloofde, wat in de wet en in de profeten (dus het gansche Oude Testament) geschreven stond. (Hand. 24 : 14.) En een weinig tijds vóór zijn dood schreef bij in 2 Tim. 3 : 16 en 17: "Alle Schrift is van God ingegeven, en nuttig tot leering, tot wederlegging, tot verbetering, tot onderwijzing in de gerechtigheid; opdat de mensch Gods volmaakt zij, tot alle goed werk ten volle toegerust." Met dit "alle Schrift" bedoelde hij geenszins alleen de boeken des Ouden Verbonds. Want in Rom. 16 : 25 en 26 had hij gezegd: "Hem nu, die machtig is u te bevestigen, naar mijn evangelie en de prediking van Jezus Christus, volgens de openbaring van de verborgenheid, die in de tijden der eeuwen verzwegen is geweest, maar die nu is geopenbaard, *en door profetische schriften*, naar het bevel des eeuwigen Gods, tot gehoorzaamheid des geloofs, onder al de volken bekend is gemaakt, - den alleen wijzen God door Jezus Christus, wien de heerlijkheid zij tot in eeuwigheid! Amen." Hij spreekt hier dus over de door hemzelf geschreven brieven, en noemt deze profetische schriften. In die brieven toch, en niet in de boeken des Ouden Verbonds, is de verborgenheid te vinden, die in de tijden der eeuwen is verzwegen geweest, maar nu is geopenbaard. Zoodat Paulus alles te zamen "alle Schrift" noemt, "van God ingegeven." En in 1 Kor. 2 : 12 en 13 verklaart hij, dat niet alleen de *dingen*, die hij mededeelde, maar ook de *woorden*, waarmede hij ze mededeelde, Goddelijk waren: "niet met woorden, die menschelijke wijsheid leert, maar met woorden, die de Geest leert, geestelijke dingen door geestelijke woorden mededeelende."

Ingeving of inspiratie is dus niet: door Gods Geest geleid of voorgelicht. Dit geschiedt ook nu nog bij de mannen Gods. Maar de mannen Gods, die den Bijbel schreven, stonden geheel onder de beademing des Geestes; en die van het Oude Verbond hebben, nadat ze geschreven hadden, om de leiding en voorlichting des Heiligen Geestes gevraagd, opdat ze door onderzoek en navorsching, de door hen gegeven profetie zouden kunnen begrijpen. Neen, de ingeving is niet maar een voorlichting, een leiding, of een bewaring ook bij het schrijven; ze is een *in inhoud en woorden geheel weergeven van hetgeen God wilde, dat medegedeeld zou worden*. Hoe dit is geschied, is niet te *doorgronden*. De ingeving is een verborgenheid, evenzeer als de menschwording, kruisiging en opstanding van den Heer Jezus een verborgenheid is. Dat wil zeggen: wij kennen de feiten, maar doorgronden kunnen wij ze niet. En evenals de Godheid van den Heer Jezus voor velen een aanstoot is, zoo is het ook met de Goddelijke ingeving des Bijbels. Het *levende* Woord en het *geschrevene* Woord zijn beide

wonderen. Maar een *feit* is de ingeving; vastgesteld door Gods Zoon Zelf en door Zijn heilige apostelen. De mannen Gods deelden wel, naar hun aard en naardat de omstandigheden waren, het door hen zelf beleefde, onderzochte en gepredikte mee, maar zij schreven alleen op, wat de Heilige Geest wilde, en lieten weg, wat de Heilige Geest niet wilde. Daarom zijn bijv. in de vier evangeliën de mededeelingen der vier evangelisten zoo geheel verschillend. Met elk evangelie had de Heilige Geest een ander doel. *Mattheüs* moest den Heer Jezus voorstellen als Messias, als Koning; daarom moet bij hem het geslachtsregister van den Heer Jezus tot op David en Abraham worden teruggevoerd; daarom geeft hij zoo vele aanhalingen uit het Oude Testament; daarom vertelt alleen hij de geschiedenis van de ster van Bethlehem, die voorspeld was, en die de komst van den "koning der Joden" aankondigde. *Markus* moest den Heiland voorstellen als Dienstknecht; daarom bij hem alles kort, alles geschiedt terstond; voorts geen stamboom, geen bericht omtrent de geboorte. *Lukas* moest den Zoon des menschen voorstellen, niet voor de Joden alleen, maar ook voor de Heidenen, voor alle menschen; daarom gaat zijn geslachtsregister tot op Adam terug; en merkwaardig is het, dat dit Evangelie niet door een Jood geschreven moest worden, maar door Lukas, - een geneesheer, die een Griek was. *Johannes* moest den Heer Jezus voorstellen als Zoon van God; daarom geen geslachtsregister; daarom geen mededeeling omtrent Gethsemané, hoewel hij de eenige der vier evangelisten was, die in Gethsemané alles mee doorleefde. Uit dit alles - en we zouden zóó veel meer kunnen noemen - blijkt, dat hier geen menschenwerk gevonden wordt, ook niet alleen maar leiding des Geestes is, waarbij de mensch nog zoo vaak iets van zichzelf kan voegen, maar dat hier sprake is van **absolute ingeving**. Niet alsof al wat in dit Boek door verschillende personen *gezegd* wordt, naar Gods gedachten is, maar zóó, dat al wat in den Bijbel wordt *medegedeeld*, óók de leugens van Satan, enz., wordt medegedeeld op de wijze zooals God het wilde; niet meer en niet minder.

De *kenmerken* der ingeving zijn vele. Meer dan 400 maal lezen wij in den Bijbel: "God zeide," "De Heer zeide," en dergelijke. Ook vinden wij er: "De Geest Gods toog Zacharia aan, (Hij kwam als een kleed over hem,) en hij zeide: Zoo zegt God." (2 Kron. 24 : 20.) De Heilige Geest kwam dus als een macht, als een kleed, over den mensch, dien hij gebruiken wilde, en maakte dien voor Hem geschikt, om door hem Gods woorden te spreken. Johannes de Dooper noemt zich: "De stem." God sprak door hem. Hij was Gods mond. - Een boek, dat zegt van God te komen en Gods stem te doen hooren, terwijl dit dan niet waar zou zijn, zou een slecht boek wezen. Dat het telkens, heel anders dan een ander boek, zelfs dan de apocryphe boeken,² zegt van God te zijn, is een kenmerk van zijn ingeving. - Voorts is ook een kenmerk van die ingeving, dat men in dit boek niet alleen het goede, maar ook het slechte van den mensch vindt; zelfs van mannen Gods, die zondigden. De Bijbel spreekt de waarheid onomwonden, en is toch zoo heilig en plechtig in de mededeeling ook van zondige dingen. Wat medegedeeld wordt, strekt dan ook om ons *onzelf* en om God te leeren kennen; onszelf in onze verdorvenheid, en God in Zijn heiligheid en genade. Paulus zegt, dat de Heilige Schriften ons kunnen wijsmaken tot zaligheid, en dat ze nuttig zijn tot leering, tot wederlegging, tot verbetering, tot onderwijzing in de gerechtigheid.

Heerlijk boek! Boek van Gods openbaring! Boek van God ingegeven! Het bestaat uit twee deelen, door de Christenen in de vierde eeuw Oud- en Nieuw-Testament genoemd; de

² De *apocryphe* boeken zijn die boeken, die soms tot den Bijbel zijn gerekend, of er achter zijn gevoegd, maar die er toch niet bij behooren. Het woord wil zeggen: verborgen of ondergeschoven. Ze staan tegenover de *kanonieke* boeken; dat zijn de als kànon, als echt erkende boeken des Bijbels. De boeken der *Makkabeën* zijn o.a. zulke apocryphe boeken. Ze zijn heel interessant om te lezen, maar dragen de kenmerken van niet ingegeven te zijn. Nooit vinden we in de apocryphe boeken een: "Zoo zegt de Heer!" en nergens geven de schrijvers er van voor, dat God door hen spreekt. Ook is de wijze van hun schrijven echt menscheijk.

bedoeling van het woord testament is verbond, en ziet dus op Gods openbaring vóór en ná het werk des kruises.³ Het Oude Testament bevat 39 boeken; het Nieuwe Testament 27. Deze 66 boeken zijn geschreven in een tijdsverloop van 1600 jaren. Ze zijn geschreven in verschillende talen: Hebreeuwsch, Chaldeeus en Grieksch.⁴ Ze zijn geschreven door mannen van verschillenden aanleg: een veehoeder, een tollenaar, een geneesheer, een prins, een koning, enz.! Maar nochtans vullen ze elkaar geheel aan, en spreken ze elkaar niet tegen. De tegenstrijdigheden, die men aanwijst, soms met voorliefde opzoekt, zijn niet te vinden in dit Goddelijk Boek, maar in het brein van den mensch, die de bedoeling van de *schijnbare* tegenstrijdige mededeelingen niet begrijpt, en daarom beweert, dat de Bijbel allerlei tegenspraak bevat. Hij vergeet, dat ook het menselijk verstand, de menselijke logica, bedorven en besmet is door de zonde. En de tegenspraak, die ook elk ernstig Bijbelonderzoeker nu en dan meent op te merken, is een bewijs voor de kortzichtigheid van ons verstand, 't welk alleen dan, als het geheel verlicht wordt door den Heiligen Geest, in staat is, de dingen Gods te begrijpen. Hoe menig Bijbelonderzoeker heeft dit ondervonden, doordat de Heilige Geest later over een duisterheid volkomen licht schonk!

Volledigheidshalve voegen we hier bij, dat een enkele maal een *werkelijke* tegenstrijdigheid bestaat, die dan echter berust op een gemaakte fout; niet natuurlijk in het door God ingegevene, want dit is onmogelijk; maar in het overgeschrevene. Eén voorbeeld. In 2 Kon. 8 : 26 staat, dat Ahazia 22 jaar oud was, en in 2 Kron. 22 : 2, dat hij 42 jaar oud was, toen hij koning werd. Dit laatste is onjuist. In den Hebreeuwschen tekst is hier een vergissing. De nieuwe vertalingen hebben dan ook hier in den tekst "22 jaar" geplaatst. Uit de geschiedenis blijkt te over, dat dit zoo moet zijn, omdat Ahazia's vader op 40-jarigen leeftijd stierf, terwijl zijn zoon dan op 42-jarigen leeftijd direct na hem koning zou zijn geworden! Dergelijke fouten zijn er echter *slechts enkele*. Dát ze er zijn, komt niet alleen doordat de vertalingen nu en dan niet geheel getrouw het oorspronkelijke weergeven, maar ook doordat de handschriften van den oorspronkelijken tekst - van niet één boek van het Oud- en Nieuw-Testament is het eerste oorspronkelijke eigen handschrift meer voorhanden! - eenige weinige fouten bevatten, terwijl door de verschillende handschriften in het Nieuwe Testament soms eenigszins van elkaar afwijkende lezingen zijn ontstaan, die echter door zorgvuldige vergelijking bijna alle tot den zekeren tekst hebben geleid. Merkwaardig is het dat deze enkele fouten, enz., *van zeer ondergeschikt belang zijn*. De mensch heeft nooit een hem toevertrouwd goed absoluut volmaakt bewaard. En zoo zijn er dan hier en daar in de handschriften, die hij maakte, kleine gebreken ingeslopen. Maar God heeft zóó gewaakt over Zijn openbaring, - door Israël en door de Gemeente, - dat er *bijna geen onjuistheden* in het gansche boek, na zooveel eeuwen van bewaring en verspreiding, zijn te vinden. En de weinige, die er zijn, *raken in 't geheel niet de kwestie der ingeving van den ganschen Bijbel*, want God heeft het oorspronkelijke eigen

³ De *verdeeling* in hoofdstukken en verzen is veel later geschied; de eerste in het midden der dertiende eeuw na Christus, de laatste in de vijftiende. Van deze verdeeling kan natuurlijk niet gezegd worden, dat ze geïnspireerd is; Integendeel blijkt vaak, dat een hoofdstuk langer of korter had moeten zijn, of de indeeling beter had kunnen wezen. Ook de rangschikking der boeken is niet ingegeven, hoewel kennelijk Gods Geest hen, die dit deden, heeft geleid. Bij de volgorde der brieven van Paulus bijv., niet naar tijdorde, maar naar den inhoud, komt dit treffend uit.

⁴ De *vertaling* is eveneens een werk, waarbij Gods Geest moet leiden en voorlichten. Hoe zal ik een boek goed vertalen, als ik de bedoeling van den schrijver niet versta? Dat er dan ook zoo menige niet goede vertaling des Bijbels is, komt óók wel doordat later meerdere handschriften zijn ontdekt en meer kennis der talen is verkregen, maar niet het minst dáárdoor, dat men vaak zoo weinig in de gedachten des Heiligen Geestes - de schrijver van Gods Boek - is ingedrongen.

handschrift van elk schrijver van elk Bijbelboek ingegeven als Zijn letterlijk, woordelijk, onbedriegelijk, gezaghebbend Woord! Zóó heeft ook Christus, Gods Zoon, tegenover het vraagstuk der ingeving gestaan, toen Hij op deze aarde was. Ons heerlijk voorbeeld! - Dat God de *eigen* handschriften der schrijvers voor ons niet bewaard heeft, is zeker wel hierom, dat de mensch ze niet zou verafgoden en aanbidden. Heeft niet de mensch zelfs de koperen slang tot een voorwerp van aanbedding gemaakt, zoodat Hiskia haar verbrijzelde? (2 Kon. 18 : 4.)

Die in deze overtuiging Gods Woord leest, vindt de heerlijkste dingen. De Heer Jezus bewees *uit al de Schriften*, dat de Christus lijden moest, en wat van Hem geschreven stond. Maar - Hij *opende hun verstand*, opdat zij de Schriften verstonden. (Luk. 24 : 27 en 45.) En dat hebben wij noodig: den Heer, die door den Heiligen Geest het Woord openbaart voor ons, en die ons hart opent voor het Woord! En dan vinden we de kostbaarste overeenstemming, zelfs tusschen hetgeen gezegd is door schrijvers van verschillende Bijbelboeken, die meer dan duizend jaar vóór of na elkander hebben gesproken; dan vinden we soms juist in schijnbare tegenstrijdigheden de meest wondervolle Goddelijke harmonie! - Die oppervlakkig den Bijbel leest, wendt zich onbevredigd af; maar die er in afdaalt als de schatgraver in een mijn, staat verbaasd, en komt verrijkt te voorschijn. 't Is als met het zoeken naar schatten in zee: die aan den oever de hand uitstrekt, vergadert schuim, maar de duiker, die in de diepte van dezelfde zee zich waagt, brengt de heerlijkste dingen voor den dag.

God heeft ons *Zijn openbaring* willen geven; *Zijn gedachten* willen bekend maken. Daartoe gaf Hij ons den Bijbel, het *ingegeven* Woord Gods. Al wat er in geschreven staat, geeft ons één beeld, namelijk dat van den Heer Jezus; en heeft één doel, namelijk Gods verheerlijking. Heerlijk, dat wij Gods wil kennen, en dat wij onzen eigen wil gevangen mogen geven onder de gehoorzaamheid aan Zijn Woord. God spreekt door Zijn Woord met gezag tot ons. Willen we Hem welbehagelijk leven, dan moeten we onze gedachten onderwerpen aan Gods gedachten. En dan moeten we ook tegenover anderen dezen zelfden maatstaf aanleggen. Voor het Woord moet alles buigen. Voor het Woord wijkt en zwijgt zelfs Satan. *En Gods Woord blijft tot in eeuwigheid.* (1 Petr. 1 : 26.)

Hoe wonderbaar heeft God Zijn Woord bewaard door alle eeuwen heen, trots alle aanvallen! Meer dan ooit wordt de Bijbel verbreid en gelezen. Thans reeds in ruim *vierhonderd* talen. Laat ons er God *voor danken!* Maar laat ons ook den Bijbel *vasthouden als Gods Woord*; de fundamenteele waarheid van zijn *ingeving* verdedigen tegenover allen, die haar loochenen of betwijfelen; onszelf vastklemmen aan zijn heerlijke *uitspraken en beloften* Gods, die ja en amen zijn in Hem!

Door twee dingen worden de getrouwen der laatste dagen gekenmerkt: door het bewaren van het Woord des Heeren, en door het niet verloochenen van den naam des Heeren. (Openb. 3 : 8.) Laat ons dan tot dezulken in waarheid behooren: Jezus' naam als den naam van den Zoon des menschen en den Zoon van God erkennen; en den Bijbel als het Woord van den Heilige en Waarachtige bewaren!

De Drieëenheid.

Reeds in de dagen der apostelen Paulus en Johannes waren er valsche leeraars, die de hoofdwaarheden der Christelijke leer aantastten, en die de apostelen er toe brachten, het heilige, algemeene geloof te verdedigen. Doch het was te voorzien, - en de apostelen hebben het voorspeld, - dat na hun heengaan meerdere valsche leeringen zouden gepredikt worden, en de kudde niet zou worden gespaard door mannen, die uit het midden der kudde voortkwamen. - Een Christen van groote vermaardheid, die in de tweede eeuw leefde, heeft omstreeks het jaar 183 na Christus een omvangrijk werk geschreven, getiteld: "Tegen de ketterijen." Vele en groote ketttersche leeringen werden in zijn dagen gepredikt, en in zijn boek heeft hij de voornaamste er van onderzocht en aan de hand van Gods Woord weerlegd. Daar was de *Joodschgezindheid*, met welke Paulus reeds zoo veel te kampen had. Daar was de *Oostersche filosofie*, voor welke Paulus zijn zoon Timotheüs waarschuwt als de valschelijk dusgenaamde wetenschap, (1 Tim. 6 : 20.) later bekend onder den naam van het gnosticisme, een stelsel, hetwelk aanspraak maakte op bovennatuurlijke kennis. Daar was de instelling van een afzonderlijken geestelijken stand, of het scheiden der Christenen in *geestelijken* en *leeken*. Daar was eindelijk, reeds in de dagen van Johannes, de loochening van de *Godheid van Christus*, die in de dagen van Keizer Constantijn een zekeren Arius er toe leidde, de leer der *Drieëenheid* te verwerpen.

Omdat dit laatste de grondslagen van het Christendom bedreigt, en den Persoon des Heeren aangaat, achten wij het noodig hierover onmiddellijk te spreken na onze uiteenzetting over de ingeving der Schrift.

De strijd vóór en tegen de leer der Drieëenheid, is een gewichtige, maar ook zeer heftige geweest, en heeft geleid tot de eerste groote scheuring in de Christelijke Kerk. Arius ontwikkelde onschriftuurlijke leeringen aangaande de Goddelijke Drieëenheid, en tastte de Godheid des Heeren Jezus aan. Hij stemde wel toe, dat Christus de allereerste en allerhoogste van alle wezens was, doch ook zelf een mensch als wij. Zoon en Geest ontzegde hij de wezenlijke en eeuwige Godheid. Wij weten, hoe heel anders de Schrift hieromtrent leert, en komen er later op terug. Maar vast staat, dat, wie den Bijbel aanneemt als Gods Woord, het Arianisme moet verwerpen als een lastering van den Verlosser, een aanranding van de waarheid Gods.

Tegenover deze Ariaansche ketttersche gevoelens, handhaafde vooral een zekere Athanasius de waarheid der Schrift met groote kracht, en op edele wijze. Het eerste algemeene concilie te Nicea besliste eenparig, dat de leer der Drieëenheid moest worden gehandhaafd; en ook de wezenlijke Godheid van Christus: één met den Vader in wezen, in macht en heerlijkheid. En mede hieraan hebben wij het, door Gods genade, te danken, dat door alle eeuwen heen de leer der Drieëenheid en der Godheid van Christus als de eerste artikelen der Christelijke geloofsleer zijn gehandhaafd geworden.

Nergens in de Schrift vinden wij de leer der Drieëenheid beschreven. En toch komt ze er reeds van den aanvang af in voor. Bij de schepping lezen wij: "in den beginne schiep God." God is hier Elohim. Elohim is de meervoudsvorm van Eloah. (El.) - Zie ook Gen. 1 : 26: "Laat ons." - Toch is het volstrekt ongerijmd om van een meervoud in het Goddelijk Wezen te spreken. Daarom staat er ook niet: *schiepen*, maar *schiep*. Alzoo: Elohim schiep. Meer dan één, en toch één. Voorts komt reeds hier de Drieëenheid uit: Vader, Zoon en Geest. God, de Vader, riep alles in het aanzijn. (Mark. 13 : 19.) God, de Zoon, schiep alles. (Kol. 1 : 16; Hebr. 1 : 2.) God, de Heilige Geest, gaf het leven. (Gen. 1 : 2; "zweefde" kan ook worden vertaald door "broedde.")

Bij de nieuwe schepping komt deze zelfde Drieëenheid heerlijk uit.⁵ Vader, Zoon en Geest zijn bezig in het behouden des zondaars. Eerst werkte God in het Oude Testament, en woonde Zelf in Israël op aarde. Maar de mensch luisterde niet. Toen kwam de Zoon op aarde, en werd waarachtig mensch. Maar ook naar den in hun midden wandelenden Zoon Gods hoorden de menschen niet. Daarna kwam de Heilige Geest op aarde wonen, en woont nòg hier: in de Gemeente en in elk geloovige persoonlijk. Maar ook de Geest werd verworpen. Israël heeft in de profeten God verworpen; daarna den Zoon gekruisigd; en eindelijk bij Stéfanus den Heiligen Geest verworpen. Maar ook de volken hebben hetzelfde gedaan. De Drieëenheid, die Zich in genade openbaarde, is niet erkend noch gehoord.

In den weg des behouds voor den zondaar, en in de redding van elk zondaar in 't bijzonder, treedt de Drieëenheid heerlijk aan den dag.

God zond Zijn Zoon. Alzóó lief had Hij de wereld. Hij zond Hem tot redding van den zondaar, en gaf Hem voor den zondaar over in den kruisdood. (Joh. 1 : 14; 3 : 15 en 16.) De Zoon, op aarde gekomen, was het Woord, dat in den beginne bij God en God was. (Joh. 1 : 2.) De Heilige Geest is de levengevende kracht. (Joh. 3 : 5; Titus 3 : 5.)

En in Lukas 15 komt het uit, hoe niet alleen de Drieëenheid den weg des behouds beraamde en baande, maar hoe zij ook werkzaam is aan het heil van ieder zondaar persoonlijk. In de gelijkenis van het afgedwaalde schaap vinden wij den Heere Jezus, die het verlorene nagaat; die Zelf Zich in moeite en lijden begeeft, om het afgedwaalde op te zoeken en te redden. In de gelijkenis van de verloren drachme vinden wij den Heiligen Geest, (evenals bij het broeden in Gen. 1 : 1 vrouwelijk voorgesteld; hier door een vrouw,) die licht ontsteekt in de duisternis, om den zondaar uit zijn schuilhoek te doen te voorschijn komen. En in de gelijkenis van den verloren zoon vinden wij den Vader, die den verlorene terug verwacht, en die met de armen uitgebreid den dood gewaande ontvangt, en hem als kind in huis neemt, en groote vreugde heeft.

Een heerlijke waarheid is de Schriftuurlijke leer der Drieëenheid! Vader, Zoon en Geest één God.⁶ Voor den natuurlijken mensch een reden om aan de Goddelijke ingeving der Schrift te twifelen, zooals hij eenzelfde reden vindt in de verschillende namen van God, en in de wijze, waarop deze gebruikt worden. Maar "de wijsheid dezer wereld is dwaasheid bij God," en "niemand kent hetgeen Gods is, dan de Geest Gods." De Heilige Geest kan ons alleen de schoonheid dezer dingen, de heerlijke overeenstemming der namen, enz., doen verstaan. "De Geest onderzoekt alle dingen, ook de diepten Gods." (1 Kor. 2: 10-13.) En als wij ons door dien Geest laten leiden, verlustigen wij ons in de wijsheid en liefde Gods, die op zoo onderscheidene wijze Zich heeft geopenbaard met verschillende namen, overeenkomstig *Zijn* heerlijkheid en *onze* behoeften; buigen wij ons aanbeddend neer voor een *drieëenig God!* Drie personen in de Godheid, die ieder afzonderlijk handelen, maar toch één zijn, zoodat de Heer Jezus Zelf kon zeggen: De Zoon des menschen, *die in den hemel is.*" Eén zijn, niet alleen in willen, in handelen, in voornemen, in overeenstemming der gedachten, maar ook één in Wezen. Niet drie personen op zichzelf staande, maar één God, onderscheiden in drie

⁵ Bij den doop van Jezus door Johannes werd de Drieëenheid als het ware zichtbaar. De stem des Vaders werd gehoord; de Zoon liet zich doopen; de Heilige Geest daalde op Jezus neder. - Hoewel de H.G. op den Pinksterdag door den Vader en den Zoon gezonden werd, (Joh. 14 : 26; 15 : 26.) kwam Hij ook Zelf. (Joh. 16 : 13.)

⁶ De mensch heeft ook van deze leer een namaak in zijn godsdiensten. Zoo is de Drieëenheid volgens den Hindoe: wil, wijsheid en werkzaamheid. Zoo heeft Boeddha zich de Drievuldigheid gedacht als wil, offer en dienst. De Heelalsvader, leert hij, *wil* Zich openbaren; dit in begrensde vormen te doen is een *offer*; die vormen te onderhouden, is een *dienst*.

personen, die in natuur en wezen onafscheidelijk aan elkander verbonden zijn, en die dáárom als Eén handelen, één in gedachte en wil zijn, *omdat zij één in Wezen zijn.*

Natuurlijk is het waar, dat God, in tegenstelling met het veelgodendom der heidenen, als *een eenig God* is geopenbaard. En in zoover Vader, Zoon en Geest één in Wezen zijn, is het ook één God. De handelingen zelfs van de Drieëenheid is de handeling van Eén. Maar de volle openbaring van God, is toch de openbaring van God als een drieëinig God. En hoewel wij God als zoodanig reeds bij de schepping vinden, is eerst, toen Christus op aarde kwam, aan het licht getreden het heerlijk karakter der Drieëenheid.

De Zoon kwam om den Vader te verklaren, te openbaren. (Joh. 1 : 18.) Niemand kende den Zoon dan de Vader, noch iemand kende den Vader dan de Zoon, en aan wien de Zoon Hem (den Vader) wilde openbaren. (Matth. 11 : 27.) Die Hem zag, zag den Vader. (Joh. 14: 9.)

Vader, Zoon en Geest hebben niet dezelfde raadsbesluiten, maar slechts één raadsbesluit. Zoo is het ook met de handelingen, meeningen, doeleinden. Evenwel onderscheiden zij zich in de volvoering van het ééne besluit, de ééne handeling, enz. De Vader geeft het leven, de Zoon maakt levend, wien Hij wil; de Geest wekt het leven. De Zoon is opgevaren om gaven uit te deelen, en de Heilige Geest deelt de gaven uit aan wien Hij wil, maar dit is ook weer de wil des Vaders. De Vader zond den Zoon, en de Zoon zond den Geest. Maar toen de Zoon kwam, was Hij niet gescheiden van den Vader. "De Vader, die in Mij blijft, die doet de werken." (Joh. 14 : 10.) En als de Geest zou gekomen zijn, zou het niet buiten den Zoon zijn. "Al wat gij bidden zult in Mijnen naam, dat zal Ik doen." (Joh. 14 : 13.) De Heer Jezus wierp de booze geesten uit *door den Geest van God*, en toch wierp *Hij* ze uit.

Welk een volkomen eenheid! Niet een eenheid, die tot bereiking van een doel is tot stand gebracht; niet een eenheid, zooals bij ons, vereenigd als wij zijn door één Geest, die in ons allen woont. Maar een van eeuwigheid bestaande eenheid, waarin slechts één wil, één raadsbesluit is.

"Onze God en Vader Zelf, en onze Heer Jezus richte onzen weg tot u!" zegt Paulus in 1 Thess. 3 : 11. Hier hebben we iets dergelijks als in Gen. 1 : 1. Er wordt hier van twee personen gesproken, en nochtans staat het werkwoord in het enkelvoud. Onze God en Vader en onze Heer Jezus *richte!* God, de Vader, en Christus, de Heer, vormen in Paulus' gedachten om zoo te zeggen één geheel, hoewel hij de personen duidelijk onderscheidt.

De Heer geve ons genade, om aan de heerlijke grondwaarheid der Drieëenheid vast te houden!

Doorgronden kunnen we haar niet. Maar om haar te kunnen verstaan, moesten we ook God zijn! Laat ons niet in de verborgenheden willen doordringen, maar eenvoudig ons neerbuigen voor een Drieëinig God, die te prijzen is tot in eeuwigheid! Hoe zal hetgeen eindig is, den Oneindige begrijpen? Doch *God* heeft Zich geopenbaard in Zijn *Zoon*, door den *Heiligen Geest*. En wij mogen gemeenschap hebben door den Geest met den Vader en den Zoon!

God en mensch in den Persoon van Christus.

Reeds in de dagen van den apostel Johannes werd de Godheid van Christus geloochend. Het is wel droevig en smartelijk, dat de eerste groote dwaalleer, die de duivel deed ingang vinden, niet den *mensch* betrof, maar den *Persoon des Heeren*.

Het zou den Booze nooit gelukt zijn, in de Gemeente de waarachtige Godheid van Christus in twijfel te doen trekken, indien niet eerst het oog der geloovigen van den Heer ware afgeleid geworden; indien niet de eerste liefde ware verlaten. In Openbaring 2 en 3, waar ons in de Brieven aan zeven gemeenten niet alleen geschiedenis, maar ook profetie wordt gegeven, wordt tot de eerste van de zeven gemeenten, tot de gemeente te Efeze, gezegd: "Gij hebt uw eerste liefde verlaten." De Persoon des Heeren had niet meer die aantrekkelijkheid voor de Efeziërs, die Hij in het begin voor hen had. En dit is niet alleen waar geweest van de Efeziërs, maar ook van de gemeenten in het algemeen, van het einde der zoogenaamde apostolische eeuw af, tot aan het einde der tweede eeuw. Om den voortgang te stuiten van het kwaad, dat de gemeenten was binnengeslopen, is toen de macht der vijandige wereld door God gebruikt. In den brief aan de gemeente te Smyrna wordt hierover gesproken. Van de zijde der Heidensche keizers had de Gemeente herhaalde, verschrikkelijke vervolgingen te verduren. Het gevolg hiervan was, dat de geloovigen wel moeilijke dagen doorleefden, maar dat Satan werd overwonnen. De verschillende keizers moesten de een na den ander, onder de meest vernederende en beschamende omstandigheden, openlijk hun nederlaag bekennen. De geloovigen, die in den tijd van voorspoed niet meer zoo vervuld waren met Christus, en met het genot Zijner liefde, werden nu als gelouterd goud. In den vuuroven der beproeving geworpen, werd niet alleen de afwijking gestuit, maar hielden zij vast aan den naam en aan het geloof van Christus, zoodat het Christendom als het ware herleefde.

Nu volgde de duivel evenwel een andere taktiek. Toen de vervolging van buiten niet baatte, maar juist in Gods hand het middel was geworden, om den inwendigen toestand te verbeteren, kwam hij met verleiding binnen in de Gemeente. Hij volgde dezelfde list, die hij reeds éénmaal had aangewend tegenover Israël, en die hem toen zoo goed gelukt was. Toen Bileam van den Heer geen verlof had gekregen om Israël te vloeken, zocht de duivel, door middel van hem, de kinderen Israëls te verderven, door hen in ongeoorloofde verbintenis te brengen met de dochteren van Moab. Zoo deed hij ook thans met de Gemeente. Toen de vervolgingen niet gebaat hadden, maar God integendeel de Gemeente had gezegend, liet hij ze ophouden, en ging als een valsch profeet in de Gemeente rond, om de geloovigen te verlokken tot een verbinding met de wereld, die niet naar Gods gedachte was. Temidden van de verdrukking hadden zij vastgehouden aan den naam des Heeren, en Zijn naam niet verloochend, zelfs niet, toen de vervolging het hevigst was. Antipas was de getrouwe getuige geweest van Hem, die het scherp, tweesnijdend zwaard heeft. Antipas beteekent: één tegen allen. En tegenover de groote massa, was hij getrouw gebleven. Hij had pal gestaan voor de waarheid Gods op het gebied van den duivel. En hij had zijn getrouwheid met den dood moeten bezegelen. Maar nu in welk een gevaarlijken toestand verkeerden de geloovigen! Constantijn, de keizer, geeft zichzelf voor een Christen uit, schrijft al zijn overwinningen toe aan de kracht van het kruis; en de Gemeente, in plaats van haar afgezonderd standpunt in te nemen, en het getuigenis hoog te houden, dat zij niet van de wereld is, gelijk Christus niet was van deze wereld, was ingenomen met de bescherming van den keizer, ging van dat oogenblik af hand in hand met de wereld, en vergat daardoor, dat Satan van deze wereld de overste, de vorst is. "Ik weet waar gij woont," lezen wij in Openb. 2 : 13, "daar waar de troon des satans is," en verder: "daar waar de satan woont." De Heer, die tusschen de gouden luchters wandelde, *wist* alles, en *zag* alles; Hij had het scherp, tweesnijdend zwaard, dat is het Woord Gods, hetwelk doordringt tot de verdeeling der ziel en des geestes. Nu Hij zag, dat de duivel een overwinning had behaald op de Gemeente, - hetgeen hem niet gelukt was, toen hij kwam als

een brullende leeuw, maar wel, nu hij zich vertoonde als de misleidende slang, - kwam Hij met Zijn gezag tot de Gemeente, om haar ernstig te vermanen en te waarschuwen. Er waren in hun midden, die de leer van Bileam, en die de leer der Nicolaiëten hielden. Het verbinden van de geloovigen met de ongeloovigen, en het prijsgeven van Gods genade om toe te laten, dat het vleesch in de Gemeente Gods werkte, waren de booze leeringen, waarmee de duivel tot de Gemeente was gekomen. Welgelukzalig zouden zij zijn, die niet luisterden naar de verleiding van den Booze; die een oor hadden om te hooren, wat de Geest tot de gemeenten zegt; - aan hen wordt een heerlijke belofte gegeven. Maar tot de Gemeente als geheel wordt gezegd: "Bekeer u dan, en zoo niet, Ik kom haastelijk tot u, en Ik zal tegen hen krijgvoeren met het zwaard Mijns monds." Men lette wel op, dat er *niet* staat: Ik zal krijgvoeren tegen *u*. De Heer wist, dat er getrouwen waren; en voor hen zou Hij niet straffend komen. Maar tegen degenen, die deze booze leeringen predikten, zou Hij met Zijn scherp, tweesnijdend zwaard, in Zijn heilig oppergezag, optreden. Had het Woord Gods in de Gemeente zijn ware plaats en kracht verloren, in den mond des Heeren en in Zijn handen, was dit zwaard des Geestes even krachtig en gezaghebbend als altijd.

In dezen tijd vooral was het, dat de heerlijke leer van de Godheid van Christus werd aangetast. Waren er in Johannes' dagen, aan het eind der eerste eeuw, reeds vele valsche profeten uitgegaan, antichristen, die den Zoon loochenden, waardoor Johannes onder de leiding van Gods Geest er toe komt om zijn brieven en zijn Evangelie te schrijven, in welke hij opkomt voor de waarachtige menschheid, maar vooral ook voor de Godheid van Christus; - thans werd door Arius, een zeer invloedrijk man, openlijk de Godheid en de eer van Christus aangetast, en deze dwaalleer door velen aangenomen. De persoonlijke heerlijkheid van den Zoon van God werd teniet gedaan, en zodoende de grondslag der zaligheid omvergestooten; de wezenlijke en eeuwige Godheid des Heeren geloochend.

De Heer heeft echter gewaakt over de Goddelijke majesteit van Zijn geliefden Zoon. Onder Gods zegen is de edele en vrome Athanasius het middel geweest, om de Gemeente als geheel, te behoeden tegen de schrikkelijke ketterij van Arius. Wel zijn er altijd vele Christenen gebleven, die in de Godheid van Christus niet gelooven, en zijn deze er niet het minst in onzen tijd, ook buiten den kring der zoogenaamde modernen. Maar de Gemeente als Christelijke Kerk heeft op het eerste algemeene concilie van Nicea de leer der Drieëenheid en van de Godheid van Christus vastgesteld. "Aan Mijn naam houdt gij vast, en Mijn geloof hebt gij niet verloochend," zijn zeker woorden, die wij mogen toepassen op de getrouwheid van Athanasius en zijn vrienden, zoowel als op de getrouwheid van zoovele anderen door alle eeuwen heen. De naam en het geloof des Heeren werden bewaard; want die de Godheid van Christus loochent, tast het geloof aan, d.i. de Christelijke waarheid, de leer des heils. De toeleg van Satan is dus in zóóver verijdeld, dat God het getuigenis Zijner getrouwen toentertijd, door alle eeuwen heen, tot den dag van heden toe, rijkelijk heeft gezegend; terwijl de zoogenaamde Athanasiaansche geloofsformule: *God en mensch in één Christus*, in de geloofsbelijdenis der Christelijke Kerk is gehandhaafd geworden. Gode zij dank! Want deze leer van de Godheid des Heeren vormt **het middelpunt van het Christelijk geloof**.

Alvorens wij nu nagaan, wat de Schrift ons omtrent deze belangrijke waarheid des Christendoms mededeelt, is het hier, indien ooit, wel een eerste vereischte, de schoenen van de voeten te doen, omdat de plaats, waarop wij staan, een heilige is.

Het geldt hier toch den heerlijken Persoon van den Zoon van God. Hoe licht loopen wij hierbij gevaar om woorden te bezigen, die iets zouden afdoen van Zijn heerlijkheid en majesteit. Hoe licht zouden we, door aan de hand der Schrift aan te toonen, dat de Heer Jezus tegelijkertijd waarachtig mensch en waarachtig God was, er toe kunnen komen om te scheiden hetgeen God heeft samengevoegd; om te willen doorgronden de groote verborgenheid der godzaligheid. Verre van ons moet zijn de wensch, alles te weten te komen

omtrent de vereeniging van de Godheid en de menschheid van den Persoon des Heeren. Deze vereeniging is *ondoorgegrondelijk*. "Niemand kent den Zoon dan de Vader." (Matth. 11 : 27.) "Hij had een naam geschreven, dien niemand kent dan Hij-zelf." (Openb. 19 : 12.) Hij wèrd mensch, maar wás God, en juist deze ware Godheid maakt het ons onmogelijk de vereeniging van God en mensch in één Christus te doorgronden. Alle eigen meeningen en redeneeringen moeten dan ook in ons geen plaats vinden, waar het zulk een heilig onderwerp betreft. En komen ze in ons op, dan moeten wij ze veroordeelen. Doen we dit niet, dan is er geen twijfel aan, of wij vervallen zelf in de een of andere dwaling. Maar geheel iets anders is het, wanneer wij, door *liefde* tot den Persoon des Heeren beziel, de waarheid Gods, naar de geopenbaarde gedachte der Schrift, wenschen uiteen te zetten, waardoor dan ook als vanzelf de valsche voorstellingen der menschen worden aangetoond, en zodoende de zielen worden gevrijwaard voor de schrikkelijke gevolgen der dwaalleer. Wie is er te vergelijken met den Persoon van Christus! Hij heeft een heerlijkheid, die Hem alleen toebehoort; welke Hij met niemand deelen kan; die door niemand kan worden gekend. En voor niemands eer wordt in de Schrift meer zorg gedragen dan voor de Zijne, omdat niemand zich meer vernederde dan de Zoon. Groot is Zijn persoonlijke majesteit! Groot is de mensch Jezus Christus! Groot is de Zoon van God!

De Heer geve ons genade, om bij het schrijven, lezen en overdenken dezer kostbare dingen, ons in Zijn gemeenschap te bevinden van oogenblik tot oogenblik. En Hij beware ons er voor, nu wij in het kort zullen nagaan, hetgeen de Schrift omtrent deze waarheid mededeelt, van de Godheid van Christus *een bloote bespiegeling te maken, maar doe er ons de bron en kracht in vinden voor ons geheele Christelijke leven*. "En dit is de getuigenis, dat God ons het eeuwige leven gegeven heeft, en dat leven is in Zijnen Zoon. Die den Zoon heeft, heeft het leven; die den Zoon van God niet heeft, heeft het leven niet." De eenige Zoon des Vaders is het eeuwige leven, en dit leven wordt, tot roem van Gods genade, geschonken aan allen, die in den waren Christus Gods gelooven!

"Ongetwijfeld, de verborgenheid der godzaligheid is groot: *God is geopenbaard in het vleesch*."

Deze woorden van Paulus aan Timotheüs zijn niet alleen heerlijk, maar zij zijn ook van groot belang om hetgeen zij ons verklaren. Onze Heer Jezus Christus is *God* en is *mensch*. *God*, geopenbaard *in het vleesch*. Het *Woord*, dat *vleesch is geworden*.

Achtereenvolgens wenschen wij thans over deze beide belangrijke waarheden, over de ware Godheid en de ware menschheid van onzen gezegenden Heiland, eenige gedachten uit te spreken. En als wij dit doen, zullen wij *wel onderscheiden*, maar niet *scheiden*. In den persoon van Christus zijn God en mensch zóó nauw saâm verbonden, dat wij het Goddelijke van het menselijke niet kunnen afzonderen. Uit de Schrift zelf willen wij als bewijs hiervan één voorbeeld noemen. Johannes, die ons in zijn Evangelie in het bijzonder den Zoon van God voorstelt, maakt in de treffende geschiedenis van Jezus aan de fontein van Sichar, waar hij Hem teekent als den alwetenden God, de volgende opmerking: "Jezus dan, vermoeid van de reis, zette zich zóó neder bij de fontein." Ziedaar het menselijke en het Goddelijke vereenigd. De lucht, die we inademen, bestaat hoofdzakelijk uit twee gassen, die van elkaar kunnen gescheiden worden, doch zoodra dit geschiedt, is het niet langer de atmosfeer, waarin wij kunnen leven. Zoo ontnemt de scheiding van de Godheid en menschheid van Jezus Christus ons den heerlijken persoon, die het eeuwige leven is en het eeuwige leven schenkt.

God is geopenbaard in het vleesch. Deze verklaring van Paulus wordt op merkwaardige wijze aangevuld door de mededeelingen van Johannes. "In den beginne was het Woord," zoo lezen wij in zijn Evangelie. Niet in den beginne *werd* het Woord, maar in den beginne *was*, d.i. bestond het Woord. En dat Woord was *bij* God, en dat Woord *was* God. Vóórdát iets van al

het bestaande er was, was Hij. "Eer de bergen geboren waren, en Gij de aarde en de wereld voortgebracht hadt, ja, van eeuwigheid tot eeuwigheid zijt Gij God," zegt de psalmist.

En deze God is *geopenbaard*. Dit wil niet zeggen, dat wij God kunnen begrijpen. Wij zouden God moeten zijn om God te kunnen begrijpen; en begrepen wij God, dan was God geen God, maar ons gelijk. Het wil zeggen, dat God Zich aan ons openbaren wilde in al Zijn heerlijke hoedanigheden, in Zijn wil, gedachten en gezindheid. En deze openbaring kon alleen plaatsvinden in den Persoon van Zijn eeniggeboren Zoon, die daartoe mensch werd.

Wondervolle openbaring! Nu en tot in eeuwigheid is ze ondoorgrondelijk; gaat ze de kennis te boven. Het geloof tracht dan ook niet deze verborgenheid Gods, deze verborgenheid der godzaligheid, te begrijpen, maar al wat het verlangt, is, te weten wat God geopenbaard heeft; en als het dit weet, het te *gelooven*.

Van den beginne af is het Gods doel geweest, Zichzelf te openbaren. Maar er is een tijd geweest, toen Hij Zich nog niet geopenbaard had, omdat er niemand was, aan wien deze openbaring kon gegeven worden. Er waren noch engelen, noch overheden, noch machten, noch menschen. Want Christus is vóór alle dingen, en alle dingen bestaan te zamen door Hem. (Kol. 1 : 17.) Deze Christus was de eeniggeboren Zoon; was in *den schoot des Vaders*. Deze heerlijke uitdrukking schildert ons met ongemeene duidelijkheid en kracht de volheid der liefde Gods. "Gij hebt mij liefgehad vóór de grondlegging der wereld," zegt de Heere Jezus in Joh. 17, "en ik heb hun Uwen naam bekend gemaakt, en zal dien bekend maken, opdat de liefde, waarmede Gij mij liefgehad hebt, in hen zij, en ik in hen." Tusschen den Vader en den Zoon bestaat dus een volmaakte betrekking van liefde; een betrekking, die eeuwig en onverbrekkelijk is. En in welken toestand de Zoon ook kwam, deze betrekking, deze gemeenschap, deze eenheid van gevoelens en gedachten, kan geen oogenblik worden afgebroken. Toen nu deze volmaakte, eeuwige liefde tusschen den Vader en den Zoon bestond, was er nog niets van al wat geworden is. En opdat deze volmaakte liefde zou kunnen worden geopenbaard, moest de wereld worden geschapen.

Daarom is de eerste openbaring van God in de schepping. En deze openbaring toont ons de macht van den Zoon van God. De Zoon heeft de engelen geschapen. Zij waren er, vóórdat het heelal uit niet te voorschijn werd geroepen; en zij waren om zich in de schepping der wereld te verheugen, en de macht van Gods Zoon als Schepper te aanschouwen. De morgensterren zongen vroolijk, en al de kinderen Gods juichten." (Job 38 : 7.) De Zoon heeft de werelden geschapen. "Alle dingen zijn door Hem geworden, en zonder Hem is geen ding geworden, dat geworden is." Noch in vorm, noch als stof, bestond er iets. Maar op het Woord van den Zoon kwam alles uit het niet te voorschijn. "Door het Woord Gods zijn de werelden toebereid, zoodat hetgeen men ziet, niet geworden is uit hetgeen zichtbaar is." (Hebr. 11 : 3.) De Zoon heeft den mensch geschapen, naar Gods beeld en naar Gods gelijkenis. Er is geen ster aan den hemel, geen grasscheutje op aarde, geen engel, geen overheid of macht, geen levend wezen boven, op of onder de aarde, welke niet geschapen zijn door den wil en door de macht van den Zoon van God, die sprak en het was er, die gebod en het stond er.

Dit alles nu is geschied, opdat Gods doel zou worden bereikt. Want God wilde niet alleen Zijn macht, maar ook Zijn *liefde* openbaren. Daartoe echter moest God op aarde komen. Geen mensch evenwel kon God aanschouwen. En daarom kwam God, de Schepper des heelals, op deze aarde in menschelijke gestalte. "Het Woord is vleesch geworden, en heeft onder ons gewoond." Paulus zegt van Hem: "Die, in de gestaltenis Gods zijnde, het geen roof geacht heeft Gode gelijk te zijn, maar heeft zichzelf vernietigd, de gestaltenis eens slaafs aannemende, den menschen gelijk geworden zijnde." Welke heerlijke bewijzen van Christus' Godheid vinden wij in deze woorden! Hij was het Woord, dat van eeuwigheid af bestaat, terwijl Hij als mensch de Goddelijke heerlijkheid ontvouwde. Hij was in de gestaltenis Gods, dus God Zelf. Hij behoefde het geen roof te achten Gode evengelijk te zijn, want Hij was God. Hij nam de gestaltenis van een slaaf, van een mensch aan, en bewees daardoor Heer te

zijn. Want alleen één, die Heer is, en niet een dienstknecht, kan de gedaante van een dienstknecht aannemen. De waarachtige Zoon van God was alleen in staat om den Vader te verklaren; om de openbaring te wezen van God, niet alleen in Zijn majesteit en heerlijkheid, maar ook in Zijn liefde en genade. En om dit laatste tot stand te brengen, kon Hij niet volstaan met een Woord Zijner kracht, maar moest Hij Zelf mensch worden, vleesch en bloed deelachtig worden; onderworpen zijn aan al de gevolgen der zonde; blootgesteld worden aan verzoeking, lijden, vervolging, spot en hoon; en ten slotte sterven, opdat Hij de Plaatsvervanger zou kunnen wezen van de kinderen, die Hij zou komen verlossen. (Hebr. 2 : 14.)

Wij nemen hier de woorden over van een ander,⁷ omdat ze zoo schoon het hier opgemerkte bevestigen. "In Christus bezitten wij de openbaring der hemelsche dingen, de openbaring van God. Rechtstreeks uit den hemel is ons deze openbaring door Christus gebracht *in Zijn Persoon*. Hij openbaarde die in al hun frischheid, welke in Hem gevonden werd, en welke Hij, die steeds in den hemel was, voortdurend genoot. Hij openbaarde die in de volmaaktheid van den Persoon Desgenen, die de heerlijkheid des hemels uitmaakt; Wiens natuur de atmosfeer is, welke allen, die daar gevonden worden, inademen, en door welke zij leven. Hij, het voorwerp der genegenheden, welke in die heilige plaats aller harten vervullen, van den Vader af, tot den minste der engelen, die de zalen des hemels van hunne lofzangen doen weerklinken, - Hij is het middelpunt van alle heerlijkheid. Zoodanig is de Zoon des menschen, die op aarde neerdaalde om ons den Vader te verklaren, te openbaren; doch die op Goddelijke wijze in den hemel bleef in de wezenlijkheid Zijner Goddelijke natuur, in Zijn Persoon onafscheidelijk van Zijn menschheid, met welke Hij bekleed was."

God met ons. Zóó wordt Jezus in Mattheüs 1 : 23 genoemd, in overeenstemming met Jesaja 9 : 5: "Men noemt zijn naam Wonderlijk, Raad, Sterke God, Vader der eeuwigheid, Vredevorst."

"Begin des evangelies van Jezus Christus, *den Zoon van God*," schrijft Markus.

"Daarom zal ook *dat Heilige*, dat geboren zal worden, *Gods Zoon* genoemd worden," zegt Lukas.

"Na mij komt een man, die vóór mij geworden was, want *Hij was eer dan ik*," roept Johannes de dooper uit. (Joh. 1 : 30.) Wat de geboorte betreft, was Johannes eer dan Jezus, maar Jezus was God, en dus vóór hem.

"Niemand is opgevaren in den hemel, dan die uit den hemel is nedergekomen, de Zoon des menschen, *die in den hemel is*," spreekt Jezus Zelf tot Nicodémus in Joh. 3 : 13. Zóó wezenlijk is dus de eenheid der Godheid en menschheid van Jezus Christus, dat hetgeen aan de eene eigen was, op de andere wordt toegepast. "Wat dan, zoo gij den Zoon des menschen ziet opvaren, *waar Hij te voren was?* (Joh. 6 : 62.)

"De Zoon *maakt levend, die Hij wil.*" (Joh. 5 : 21.) "De Zoon des menschen heeft macht op aarde *zonden te vergeven.*" (Matth. 9 : 6.)

"Waarom *kwam* ik, en er was niemand? Waarom *riep* ik, en niemand antwoordde?" lezen wij in Jesaja 50. "Is mijne hand dus gansch kort geworden, dat zij niet verlossen kan, of is er in mij geen kracht om uit te redden? Zie, door mijn schelden maak ik de zee droog, ik stel de rivieren tot een woestijn, ik bekleed den hemel met zwartheid, en stel een zak tot zijn bedeksel ... De Heere Heere heeft mij een tong der geleerden gegeven, opdat ik wete met den moede een woord ter rechter tijd te spreken ... De Heere Heere heeft mij het oor geopend, en ik ben niet wederspanning, ik wijk niet achterwaarts; ik geef mijn rug dengenen, die mij slaan, en mijn wangen dengenen, die mij het haar uitplukken; mijn aangezicht verberg ik niet voor smaadheden en speeksel." Hij, die de zee kliefde, die, als de almachtige Schepper, de hemelen

⁷ J. N. Darby.

met zwartheid bekleedt, is de Gehoorzame, die als mensch een tong der geleerden had ontvangen; die Zich onderwierp aan Zijns Vaders wil, en Zijn aangezicht niet verbergde voor smaadheden en speeksel.

"*Mijn Vader werkt tot nu toe, en ik werk ook,*" zegt Jezus tot de Joden. En zóó goed begrepen de Joden, wat Hij bedoelde, dat zij Hem te meer zochten te dooden, omdat "Hij zeide, dat *God Zijn eigen Vader was, Zichzelven Gode evengelijk makende.*" (Joh. 5 : 18.)

"*Eer Abraham werd, ben ik,*" getuigde Hij tegen hen, die Hem een Samaritaan noemden, en zeiden, dat Hij een duivel had. Hij was de Heer, de Jehovah des Ouden Testaments. En Jehovah is God. "*Bereid den weg des Heeren!*" zegt Johannes de dooper in overeenstemming met Maleachi. Hij was de Heer, de Adonai des Ouden Testaments, zooals wij zien uit Jes. 6, vergeleken met Joh. 12. En Adonai is God. Den naam Jehovah, dien de Heere God Zichzelven geeft in Ex. 3 : 14, paste Hij dus op Zichzelf toe. De Joden verstonden zóó goed, dat de Heer Zich den naam van Jehovah toeëigende, dat zij woedend steenen opnamen om ze op Hem te werpen. Een mensch van nauwelijks dertig jaar oud was *eer dan Abraham!* In Joh. 10 : 33 lezen wij: "De Joden antwoordden Hem: Wij steenigen u niet om een treffelijk werk, maar om lastering, en omdat gij, *die een mensch zijt, uzelf God maakt.*"

"Geloofst gij in *den Zoon van God?*" vraagt de Heer aan den blindgeborene. En als deze antwoordt: "Wie is hij, Heer! opdat ik in hem moge gelooven?" zegt Jezus: "En gij hebt hem *gezien*, en die met u *spreekt*, die is het!" "Ik geloof, Heer!" roept de blindgeborene uit; *en hij aanbad Hem.* En Jezus neemt deze aanbidding aan, hetgeen Hij niet had kunnen en mogen doen, indien Hij niet God geweest ware. Want een mensch te aanbidden of Goddelijke eer te bewijzen, is afgoderij. Doch de blindgeborene boog zich met recht neder voor Jezus, want deze waarachtige mensch was *de waarachtige God en het eeuwige leven.*

"Deze dingen zijn geschreven," zegt Johannes, opdat gij gelooft, dat Jezus is de Christus, de Zoon Gods; en opdat gij, geloovende, het leven hebt in Zijnen naam." (Joh. 20 : 31.)

O, het is de grootste aller vertroosting te weten, dat God nedergedaald is tot den mensch, en mensch is geworden; dat God Zich aan ons openbaarde en onder ons woonde! Want ken ik Christus, dan ken ik God door Hem. Dan zie ik, dat God licht en liefde is. Dan aanschouw ik alle heerlijkheid, die er is in den Vader. En dan buig ik mij in aanbidding neder voor den Zoon, van Wien ik met den apostel, in Rom. 9 : 5, mag getuigen: "Uit wie, wat het vleesch aangaat, de Christus is, **die God is over alles**, gezegend tot in eeuwigheid. Amen!"

"Ongetwijfeld, de verborgenheid der godzaligheid is groot: God is geopenbaard *in het vleesch.*"

Wonderbare verborgenheid! Gezegende waarheid! De eeniggeboren Zoon van God werd waarachtig geboren uit een vrouw. Het is waar: "de kracht des Allerhoogsten overschaduwde Maria." Wat geboren werd, en Gods Zoon genoemd werd, was "dat Heilige." Maar nochtans werd Hij geboren uit een vrouw; kwam Hij niet op aarde als een volwassene, maar als een kindeken.

God geopenbaard *in het vleesch.* Zoo was Hij van den beginne af. Zóó woonde Hij onder ons. Als kind, als jongeling, als man. Hij was waarlijk een kindeken, in doeken gewikkeld en liggende in de kribbe. Hij werd besneden ten achtsten dage. Hij werd in den tempel gebracht, om Jehovah te worden voorgesteld. Simeon nam Hem in de armen, Jozef en Maria vluchtten met Hem naar Egypte om aan de woede van Herodes te ontkomen. Als knaap was Hij Zijn ouders onderdanig in alles. Hij nam toe in gunst bij God en de menschen. Hij woonde in het verachte Nazareth, en werkte als timmerman. Hij liet Zich straks doopen door Johannes, en schaarde Zich bij het verachte overblijfsel, Zich één verklarende met hen. Hij ging het land door, goedgevoelend, werd verzocht en aangevallen door den duivel, werd tegengestaan, veracht, miskend en bespot door de menschen. Hij had geen plaats, waar Hij het hoofd kon neerleggen. Hij was vermoeid; sliep; at en dronk als de anderen. Hij leed honger en dorst. Hij

gevoelde, ofschoon Hij Zelf niet ziek was, al het schrikkelijke van de gevolgen der zonde, want de krankheden nam Hij op Zich, en de ziekten droeg Hij; elk leed was Zijn leed, elke smart Zijn smart, elk verlies Zijn verlies. Hij zat vermoeid neder bij de fontein, en zond Zijn discipelen naar de stad om brooden te koopen. Hij lag te slapen in het schip. Hij was arm, zonder geld, zoodat Hij de schatting niet kon betalen. Hij weende aan Lazarus' graf. Hij werd voor den rechter gebracht en veroordeeld. Hij richtte Zijn schreden naar het kruis, stierf op Golgotha, en werd begraven.

Maar - deze mensch, die onder ons woonde, die te midden van zondaren vertoefde, die op deze door de zonde verontreinigde en bedorven aarde verkeerde, die wandelde in een wereld, door Hem gemaakt, maar wier vorst de duivel was geworden, - deze mensch was God! Hij wist wie Hij was. Zijn woord tot Maria, toen Hij door Zijn vragen en antwoorden de bewondering der farizëen en schriftgeleerden had opgewekt, bewijst het. "Wist gij niet, dat Ik zijn moest in de dingen mijns *Vaders*?" Hij kende den mensch door en door, zoodat Hij de Samaritaansche vrouw alles zeide, wat zij gedaan had. Hij had te gebieden over de elementen, want Hij deed den storm bedaren. Hij was de alwetende en almachtige, want Hij wees een visch aan, die een stater in den bek had, en Hij beschikte over de visschen der zee. Hij was de Opstanding en het Leven, want door Zijn levengevende stem riep Hij den gestorven Lazarus uit het graf te voorschijn. Ja, toen Zijn werk volbracht was, kwam Hij Zelf uit dood en graf als de Levensvorst te voorschijn!

God is geopenbaard *in het vleesch*. Christus was waarachtig mensch. Maar een mensch zonder zonde. Hij is gekomen *in gelijkheid* des zondigen vleesches, niet in het zondige vleesch. Hij heeft vleesch en bloed aangenomen, en is ons in alles gelijk geworden, *uitgenomen de zonde*. Hoewel Hij geboren werd uit Maria, was Hij niet uit Jozef. De kracht des Allerhoogsten had de maagd overschaduwde. Die van boven komt, is boven allen. Dat Heilige was door God in Maria verwekt. God Zelf heeft Hem een lichaam toebereid. Hoewel waarachtig mensch, was Hij niet gelijk aan Adam vóór den val, en nog veel minder aan Adam na den val. Hij had een heilige menschelijke natuur. Een *heilige*, dat wil zeggen, dat Hij niet alleen niet gezondigd heeft, doch ook niet zondigen kon, gelijk geschreven staat: "Die geen zonde gekend heeft." Een *menschelijke*, dat wil zeggen, dat Hij als mensch blootgesteld was aan al wat de aarde en de wereld bieden; dat Hij de gevolgen der zonde had te ondervinden van dag tot dag.

Gezegende Heer! ... Hoe wondervol en heerlijk is de vereeniging van God en mensch in één Christus. Welk een verheven verborgenheid, voor het verstand om er in verward te geraken, maar voor het geloof een kostbare waarheid. En wij weten, dat de Zoon van God gekomen is, "die *ons* het verstand gegeven heeft." Ja, het verstand van een kind, die aanneemt hetgeen gezegd wordt; van kinderkens, aan wie de dingen geopenbaard worden, die verborgen zijn voor de wijzen en verstandigen dezer wereld! - De Oneindige en Eeuwige is Kind geworden. De Onzichtbare zichtbaar, omdat wij Hem met onze oogen zien, en met onze handen tasten konden. De Heer der heeren, de Koning der koningen, was hier deelgenoot van onzen strijd en onze zorgen. Die alle schepselen voedt en onderhoudt, moest Zelf gevoed worden. De Trooster der bedroefden weende Zelf tranen, leed smarten. De Schepper werd een weinig minder dan de engelen, door mensch te worden. Voorwaar, het is wonderlijk in onze oogen. Neen, het is geen droombeeld, maar gezegende werkelijkheid. En de gevolgen er van zijn heerlijk.

Als mensch moest Hij smetteloos en heilig zijn. "Wie uwer overtuigt mij van zonde?" kon Hij vragen. "De overste der wereld komt, en vindt in mij niets," kon Hij getuigen aan het eind Zijner loopbaan. De afwezigheid van elke zonde werd gedurende Zijn geheele leven aan het licht gesteld door de macht des Heiligen Geestes, en in kracht door de opstanding. God geopenbaard in het vleesch, is *gerechtvaardigd in den Geest*. Naar den Geest der heiligheid is Hij als Gods Zoon in kracht verklaard door de opstanding der dooden. (Rom. 1 : 4.) Hij had den Geest niet met mate. (Joh. 3 : 34.) Al de gaven en krachten des Heiligen Geestes waren in

Hem. Op Hem rustte de volheid des Geestes. (Jes. 11.) Door den Geest werd Hij verwekt. "De Heilige Geest zal over u komen," zeide de engel tot Maria. Door den Geest werd Hij geleid in de woestijn, om door den duivel verzocht te worden. Door den Geest deed Hij wonderen, en wierp Hij duivelen uit. (Matth. 12 : 28.) Door den eeuwigen Geest heeft Hij Zichzelf Gode onberispelijk opgeofferd. (Hebr. 9 : 14.) Door den Geest is Hij uit de dooden opgewekt. Zoo is Hij in alles *gerechtvaardigd* in den Geest. Geen aanrakingspunt voor de zonde was in Hem aanwezig. Geen zonde werd er in Hem gevonden.

Maar juist dáárom zijn de gevolgen van Zijn komst op aarde zoo heerlijk. Zulk een Christus hadden wij noodig tot ons behoud. Alleen een rein en heilig mensch, die niet zondigde, of zondigen kon, was in staat onze plaats in te nemen. Alleen Gods Zoon kon ons helpen. Alleen deze Christus kon de offerande zijn, door middel waarvan wij geheiligd zouden kunnen worden. Alleen Hij kon zuchten onder Gods toorn, verlaten worden door God aan het kruis, nederdalen in de benedenste deelen der aarde, en toch straks te voorschijn komen uit het graf als de Overwinnaar over dood en oordeel. Gods eeniggeboren Zoon, die in den schoot des Vaders is, en die mensch geworden is, was God geopenbaard in het vleesch!

En alleen deze Christus, waarachtig God, maar ook waarachtig mensch, kon onze medelijdende Hoogepriester zijn. Middelaar geworden tusschen God en menschen, zit Hij thans aan Gods rechterhand, en verzekert ons voor eeuwig een plaats in de heerlijkheid. En daar gezeten leeft Hij altijd om voor ons te bidden. Hij gevoelt ons leed, weet en kent onze verzoeken. Hij kan medelijden hebben met onze zwakheden, en voor ons bidden, dat ons geloof niet ophoude. Hij, Gods Zoon, is als de Zoon des menschen gezeten ter rechterhand Gods. Heerlijke gedachte voor mij! Daar is een mensch in Gods tegenwoordigheid, die het bewijs is van mijn aanneming; die al mijn belangen behartigt.

O, we zouden kunnen voortgaan, om nog vele voorbeelden op te noemen, waaruit Christus' waarachtige Godheid en waarachtige menschheid blijkt, waaruit duidelijk is, dat deze twee in de Schrift altijd samengevoegd worden; maar hetgeen we hebben opgenoemd, is voldoende om ons een indruk te geven, dat God door Zijn Heiligen Geest deze hoofdwaarheden des Christendoms ons heeft bekend gemaakt.

De diepe vernedering des Heeren wordt ons telkens en telkens voorgehouden. Maar evenzeer de oneindige grootheid en heerlijkheid van Hem als Zoon van God. Want de Mensch Jezus Christus, de Man van smarten, Hij, die hier geen gedaante noch heerlijkheid had, was de Messias Gods, de wortel Davids, de Koning Israëls, de Verlosser, de Heer, de Emmanuël, de eeniggeboren Zoon des Vaders, God Zelf, het eeuwige Woord! Hier beneden wandelende in vernedering, was Hij evenzeer het welbehagen Gods, als Hij zulks was vóór de grondlegging der wereld, als Hij zulks nu is zittende ter rechterhand Gods. Achter het nederige kled van den *Zoon des menschen*, is verborgen het kled van den *Zoon van God*, hetwelk zich telkens doet zien. Achter de *niet begeerde* gedaante vertoonen zich de schitterende stralen Zijner *Goddelijke heerlijkheid*, zoodat zij, die oogen hadden om te zien, gedrongen werden om uit te roepen: "*Gij zijt de Zoon des levenden Gods!*", "**Waarlijk, deze mensch is Gods Zoon!**".

Het is de vreugde des Geestes, de bewijzen voor Christus' Goddelijke heerlijkheid te vermenigvuldigen, waar de Zoon des menschen Zich in Zijn diepe vernedering aan onze oogen vertoont. De Schrift, die Christus' menschheid ons voor oogen stelt, zorgt er tevens voor, gedurig en op de meest besliste wijze - en dat juist omdat Hij Zich zoo diep vernederde - te getuigen van Zijn Godheid.

De verborgenheid der godzaligheid is groot! En de gemeente heeft haar als de waarheid Gods te handhaven. Zonder het geloof aan en zonder de handhaving van deze openbaring omtrent den Persoon van Christus, is er geen waarheid. Deze openbaring is het middelpunt der waarheid. Daaromheen groepeeren zich alle andere mededeelingen Gods. Wie Jezus als zoodanig belijdt, is uit God, zegt Johannes. En wie Hem niet als zoodanig belijdt, is niet uit God. (1 Joh. 4.) "En wij weten, dat de Zoon van God gekomen is, en ons het verstand gegeven

heeft, opdat wij den Waarachtige kennen, en wij zijn in den Waarachtige, in Zijn Zoon Jezus Christus. Deze is de waarachtige God en het eeuwige leven." (1 Joh. 5 : 20.) Die dit erkent, heeft de "leer van Christus," en die deze leer niet brengt, wordt een verleider genoemd. (2 Joh.)

Buigen wij ons dan geloovig, zonder te willen begrijpen, zonder te filosofeeren of te redeneeren, vol bewondering en aanbidding neder voor Hem, die **God en mensch is in één Persoon!**

De zondeval.

De eerste groote dwaalleer, die de duivel in de Gemeente ingang deed vinden, gold de aanranding van de Godheid van Christus. Het was de ketterij van het Arianisme, ontstaan in het Oosten.

De tweede groote dwaalleer vond daarna haar oorsprong in het Westen, en had betrekking op den toestand van den mensch na den val. Deze ketterij werd het Pelagianisme genoemd, omdat ze het eerst werd gepredikt door den Engelschen monnik, genaamd Pelagius.

Beide dwaalleeringen behelsden verkeerde, onschriftuurlijke voorstellingen: de eerste omtrent den Goddelijken *Verlosser*; de laatste omtrent den *verloren zondaar*.

Over de eerste spraken wij uitvoerig in een drietal artikelen; laat ons dus nu stilstaan bij de laatste, die, hoewel niet zóó ernstig als de eerste, omdat ze niet den Verlosser aantastte, toch een verderfelijke dwaalleer moet genoemd worden, omdat ze het **werk** van den Verlosser verkrachtte.

Pelagius begon met vast te stellen, dat de mensch in zichzelf de kracht bezit om den wil van God te doen, en den hoogsten trap van heiligheid te bereiken. Wel loochende hij de genade niet, maar hij beschouwde haar toch meer als een uitwendig middel om den mensch te brengen tot inspanning, dan dat zij een werking Gods en des Heiligen Geestes zou zijn, zonder welke de mensch niets kan verrichten. Deze dwaling had natuurlijk invloed op al zijn inzichten in betrekking tot de waarheid Gods. Zoodat hij er ten slotte toe kwam om te leeren, dat er eigenlijk geen zondeval was. Adam en Eva hadden wel het gebod Gods overtreden, en moesten daarom worden gestraft. Maar dit wilde niet zeggen, dat nu ook de gevolgen hunner zonde zich over hun geslacht uitstrekten. Integendeel - zoo beweerde hij - wordt de mensch thans geboren even onschuldig als Adam, toen God hem schiep. De mensch bezit dus tegenwoordig nog dezelfde zedelijke kracht en reinheid. En de mensch heeft derhalve "een zuiver vermogen om te kiezen tusschen goed en kwaad." Zie daar dan de verderfelijke leer van den "vrijen wil"! Een leer, die de grondslagen van het Christendom omverwerpt, omdat zij het hoofdbeginsel des Christendoms geheel verandert.

Gelukkig waakt de Heer over Zijn waarheid. De beroemde kerkvader Augustinus werd door God gebruikt, om de schriftuurlijke denkbeelden omtrent de leer van den zondigen toestand des menschen, en de leer der genade, te verbreiden. Zoodat de kerken gestadig streden, en met vrucht, tegen de leer van Pelagius. Nochtans is ze niet uitgeroeid, en bestaan haar verkeerde grondbeginselen nog heden. Vooral onder hen, die geen diepe overtuiging van zonde hebben gehad, of bij wie die overtuiging een gevolg was van grove, uitwendige zonden. Maar ook nu nog heeft de Heer Zijn dienaren, die Hij in Zijn wijsheid weet te gebruiken om "te strijden voor het geloof, eenmaal den heiligen overgeleverd;" om "de waarheid te betrachten (d.w.z. vast te houden) in liefde." Hoe vele belangrijke geschriften van broeders, die thans reeds bij den Heer zijn, zijn ons nagelaten, ook in betrekking tot de schriftuurlijke leer van den zondeval en tot de dwaalleer van den vrijen wil! Geve onze God ons genade, om ijverig de Schrift te onderzoeken, aan de hand der onderwijzingen, die Hij ons heeft gegeven en geeft, opdat wij "in de kennis der waarheid wandelen," en de "waarheid, die in Christus Jezus is," hooghouden, en wij alzoo onzen weg gaan door dit leven als verlost, niet alleen in heiliging des Geestes, maar ook in geloof der waarheid!"

Het is gelukkig, dat wij bij elken geloofstwist een toetssteen hebben, namelijk het Woord van God. Indien de menschelijke rede er over beslissen moest, zou men aan geen einde komen. Maar het Woord van God is het hoogste beroep; het geeft het beslissende antwoord. Natuurlijk zijn hierbij twee dingen noodzakelijk: 1^e men moet het gezag van Gods Woord erkennen, en 2^e men moet al zijn eigen gedachten willen gevangen geven aan de gehoorzaamheid des Woords. Erken ik den Bijbel niet als het ingegeven Woord Gods, als de autoriteit bezittende stem des Heeren, als het eind van alle tegenspraak, dan is alle spreken

over de Christelijke leer vruchteloos, want een ieder kan dan zijn eigen meening verdedigen. En buig ik mij niet onvoorwaardelijk voor de duidelijke uitspraken der Schrift, dan is eveneens alle onderzoek tevergeefs, want dan houd ik a priori vast aan de eenmaal door mij gekoesterde gedachten, of aan de eenmaal in mijn brein vastgestelde waarheid. Doch worden deze twee dingen bij ons gevonden: de erkenning van het gezag van Gods Woord, en de geneigdheid om er zich onvoorwaardelijk voor te buigen, dan worden we nooit in den steek gelaten. O, dat bij alle geloovigen deze gezindheid aanwezig ware! Eén enkele regel van Gods Woord, in overeenstemming met hetgeen het Woord elders zegt, behoort voor ons voldoende te zijn. Voor den leeraar, voor den evangelist, ja, voor den Christen in het algemeen behoort het Woord de eenige en afdoende bewijsgrond te zijn. Als Schriftgeloovigen moeten wij ons zoowel onder elkander openbaren, als ook tegenover onze tegenpartijders. Zonder uitzondering staande op het standpunt des geloofs!

Wat zegt nu de Schrift over den zondeval en den zoogenaamden vrijen wil?

Laat mij beginnen met het woord aan een ander ⁸ te geven.

“Wat mij betreft, ik zie in de Schrift, en ik erken in mijzelf, den *volkomen val van den mensch*. Ik zie, dat het kruis het einde is van alle middelen, die God gebruikt heeft, om het hart van den mensch te winnen, zoodat het onwedersprekelijk bewijst, dat het menschelijk hart niet te winnen is. God heeft al Zijn middelen uitgeput; en de mensch heeft getoond, dat hij onverbeterlijk slecht is. Het kruis van Christus veroordeelt den mensch. Daar deze veroordeeling evenwel heeft plaats gehad, doordien een ander, die ze niet verdiende, haar heeft ondergaan, zoo is zij de *algeheele verlossing van allen, die gelooven*. Voor ons, die gelooven, ligt het oordeel, de bezoldiging der zonde, achter ons; het leven door de opstanding is er het gevolg van. Wij zijn der zonde gestorven, en Gode levend geworden in Christus Jezus, onzen Heer. Het woord verlossing verliest zijn kracht, indien men de meening vasthoudt omtrent de verbetering der oude natuur. Dit laatste is geen verlossing door het volbrachte werk van een ander. Het Christendom leert den dood van den ouden mensch en zijn rechtvaardige veroordeeling; en daarna de verlossing, door Christus teweeggebracht, en een nieuw leven, het eeuwige leven, uit den hemel neergedaald in Zijn persoon, hetwelk aan ons wordt medegedeeld, als Christus door het Woord woning in ons komt maken. De Pelagianen beweren, dat de mensch kan kiezen, en dat zodoende de oude mensch verbeterd wordt door de zaak, die hij heeft aangenomen. De eerste stap wordt gedaan zonder de genade; en het is de eerste stap, waarop hier alles aankomt!”

Doch zien wij thans zelf, wat de Schrift ons leert.

In het Oude Testament vinden wij reeds in duidelijke bewoordingen sprake van den verloren toestand des menschen. In Gen. 6 : 5 lezen wij namelijk, hoe God oordeelt over de gevallen menschelijke natuur. "En de Heer zag, dat de boosheid des menschen menigvuldig was op de aarde, en al het gedichtsel der gedachten zijns harten te allen dage alleenlijk boos was." God kon dus in den mensch niets vinden dan boosheid. De verzen 11-13 bevestigen het zoo even uit vers 5 genoemde. We lezen daar: "De aarde was *verdorven* voor Gods aangezicht, *vervuld met wrevel*," -- dus was "de *boosheid* des menschen *menigvuldig*;" maar ook: "*Al het vleesch* had zijn weg verdorven op de aarde; daarom zeide God tot Noach: *Het einde van alle vleesch* is voor Mijn aangezicht gekomen," - dus was "*al* het gedichtsel der gedachten zijns harten *te allen dage alleenlijk* boos."

Alle vleesch had zijn weg verdorven. Niet sommig vleesch. Dat is Gods oordeel over de zondige natuur van den mensch. Maar tegelijk met het *oordeel* toont God Zijn *genade*. "Noach vond *genade* in de oogen des Heeren." Zijn soevereine genade voorziet in een ark der behoudenis, en Hij redt er den geoordeelden mensch door. Natuurlijk zou Noach niet behouden zijn geworden, als hij de uitnoodiging: "Ga gij, en uw gansche huis, in de ark!" in

⁸ J. N. Darby.

den wind had geslagen. Maar het was alleen genade, dat er een ark werd gebouwd, genade, dat Noach werd uitgenoodigd er in te gaan, en ook genade, dat hij er inging. De ark wijst ons op het kruis. Daar werd op volmaakte wijze Gods oordeel geveld over de menselijke natuur, maar tegelijkertijd de genade geopenbaard in al haar volheid en reddende kracht.

In het Nieuwe Testament wordt dan ook de leer van zondeval en genade in den breede uiteengezet.

Nemen wij bij voorbeeld Rom. 5 : 6-10. Wij lezen daar, dat wij (dat zijn allen, die nu gelooven in Christus) eertijds krachteloos waren, goddeloos, zondaars, vijanden. Reeds te voren had de apostel er uitvoerig op gewezen, dat de mensch geheel en al verdorven is, zoodat de geheele wereld verdoemelijk is voor God. En nu hij over Gods groote liefde gaat spreken, geopenbaard in den dood van Christus tot heil van het verlorene, herinnert hij er aan, hoe geheel en al verloren wij daar lagen. *Zondaars*, want wij hadden Gods geboden en inzettingen overtreden, en waren Zijn wil ongehoorzaam geweest. *Vijanden*, want wij hadden ons ook in booze gezindheid geopenbaard jegens onzen goeden en goeddoenden Schepper. *Goddellozen*, want wij waren zonder hoop en zonder God in deze wereld; wij keerden ons een iegelijk naar onzen eigen weg, los van God. *Krachtellozen*, want wij vermochten het goede niet te doen. - Om dit te bewijzen, heeft God de wet gegeven. Adam en Eva waren overtreders, want zij overtraden een gebod, en zondigden daarin tegen God. Van Adam tot Mozes waren er geen geboden, zoodat de menschen, die toen leefden, niet gezondigd hebben in de gelijkheid der overtreding van Adam. (Rom. 5 : 13 en 14.) Toch heerschte de dood als bezoldiging der zonde, omdat de menschen zondigden tegen God, al overtraden ze geen uitdrukkelijk gegeven bevel. Maar opdat de zonde ook als overtreding zou worden toegerekend, en het ten duidelijkste bliken zou, dat de mensch niet alleen slecht en verdorven is, maar ook onbekwaam tot eenig goed, gaf God de wet. Onder deze wet stelde God den mensch op een lange proef. Doch het bleek, dat de mensch *geen kracht* bezat, om zich aan zijn treurigen toestand als zondaar te ontworstelen. Daarom is Christus, toen wij nog krachteloos waren, *te rechter tijd* voor goddeloozen gestorven. Er was ten volle bewezen, dat de mensch *geen kracht* had om iets goeds te doen, om één enkelen stap te zetten in de goede richting. Daarom kwam Christus, om hem, den verlorene, te redden. Christus zag den ellendige liggen, en eischte nu niet eenige tegemoetkoming van hem, maar daalde neer tot in de diepte, waarin hij verzonken lag, om hem daaruit op te heffen en te behouden. Hoe diep vernederend voor ons! Maar tevens: hoe heilzaam om deze waarheid Gods te kennen! Het houdt ons nederig. Het doet ons de grootte der reddende genade Gods kennen. Het brengt ons in aanbidding op de knieën. Voor *zulke* menschen, zoo geheel en al *verloren*, stierf Christus. Want Hij stierf, *toen wij nog zondaars waren*. Het duidelijkste bewijs van onzen verloren toestand, maar ook van Gods genadige liefde!

Kiezen wij een ander voorbeeld: 2 Kor. 5 : 14. "Want de liefde van Christus dringt ons," zoo lezen wij er, daar wij aldus oordeelen, dat, indien één voor allen gestorven is, allen dan gestorven zijn." Doordat er één, die zonder zonde was, voor allen stierf, is het bewijs geleverd, dat allen gestorven zijn, dat is: geestelijk dood. Adam viel, in de gunstigste omstandigheden; en door de misdaad van dien éénen zijn de velen, die met hem als hun stamhoofd verbonden zijn, gestorven. Maar de tweede mensch kwam, Christus, en Hij viel niet. Integendeel, in de ongunstigste omstandigheden wees Hij den duivel met Gods Woord al, en Hij was gehoorzaam tot den dood, hoewel Hij dien niet verdiend had. Hij vroeg in alles niet naar Zijn eigen wil, maar naar den wil des Vaders. De eerste mensch verhief zich. De tweede vernederde Zich tot in den dood des kruises, en bracht daardoor voor de velen, die met Hem door het geloof verbonden zijn, de genade Gods en de gave in genade aan. Maar Hij bewees dan ook door dezen dood, dat alle menschen gestorven zijn, dat is: geestelijk dood.

Nemen wij ten slotte nog Ef. 2 : 1-5. Daar is eveneens niet alleen sprake van 's menschen zedelijk verval, maar zelfs van zijn "dood." "En u, toen *gij dood* waart in uwe misdaden en

zonden, ... toen ook *wij dood* waren in de misdaden, heeft ons levend gemaakt met Christus." De mensch is derhalve niet slechts krachteloos, goddeloos, een zondaar, een vijand, dus zedelijk *verdorven*, maar ook zedelijk *dood*. En de zedelijke dood is erger dan de natuurlijke, want hij is de bron van de schrikkelijkste boosheid, gelijk we lezen: "Waarin gij eens wandeldet naar de eeuw dezer wereld, naar den overste van de macht der lucht, van den geest, die nu werkt in de zonen der ongehoorzaamheid, onder welke ook wij *allen* eertijds wandelden in de begeerlijkheden onzes vleesches, doende den wil des vleesches en der gedachten; en wij waren *van nature kinderen des toorns*, evenals de anderen." Welk een toestand! En welk een weerlegging van den hooggeroemden vrijen wil om zelf te kiezen tusschen goed en kwaad! De mensch is een zondaar, staat onder den invloed van demonen, en is een slaaf van Satan. Ja, hij, die er op pocht, dat hij niet alleen de bekwaamheid bezit om te onderscheiden hetgeen waarlijk goed is, maar ook de kracht om dit goede te willen en te volbrengen; hij, die zoo gaarne er zich op beroemt, dat hij een eigen meening heeft, dat hij onafhankelijk is, dat hij genoegzaam op de hoogte is om voor zichzelf een keus te doen in geestelijke dingen; hij wordt voortgedreven volgens de eeuw dezer wereld, hij denkt door den geest van Satan. Het spreekt wel vanzelf, dat er onder de menschen een groot onderscheid is in geaardheid en openbaring. Er zijn er met een beminnelijk en met een slecht karakter. Er zijn er, die welwillend en zedelijk zich openbaren, terwijl anderen in ruwheid en openbare goddeloosheid leven. Doch dit verandert niets aan het feit, dat *allen* "den wil des vleesches en der gedachten doen." De mensch van nature vraagt niet naar Gods wil. De slechte leeft naar zijn booze lusten, en de goede handelt misschien door zijn gevoelig hart, door zijn lust tot reinheid, enz., maar hij doet dit niet om Gods wil te volbrengen; hij denkt daaraan niet eens! De mensch vraagt naar hetgeen zijn vleesch wil, in welke richting dan ook; en hij handelt overeenkomstig zijn eigen gedachten.

Droevige geschiedenis des menschen!

Adam leefde in een heerlijk Paradijs. En God wilde zijn geluk nog verhoogen, door hem in staat te stellen gehoorzaamheid te toonen. We weten allen uit ervaring, hoe gelukkig het gevoel van gehoorzaamheid maakt; gelukkiger dan de heerlijkste bezittingen. Maar Adam, die vrij was, misbruikte zijn wil. Hij overtrad Gods gebod. Hij werd een zondaar. En zoodra hij de afhankelijkheid van God verloor, werd hij een dienstknecht der zonde. Thans heeft hij een wil en begeerlijkheden, die hem leiden tot al wat kwaad is. En zooals Adam is, is heel zijn geslacht. God verhindert niemand, om het goede te doen. Integendeel, Hij heeft hem op allerlei wijze in de gelegenheid gesteld, dit te doen, en doet dit nog; maar de mensch wil niet komen. De mensch is onder de heerschappij der zonde. Hij is er een slaaf van, willens een slaaf. En hij kan onmogelijk zijn toestand verlaten en het goede zoeken. Het vleesch onderwerpt zich aan de wet Gods niet, want het kan ook niet; en die in het vleesch zijn, kunnen Gode niet behagen. Het bedenken des vleesches is vijandschap tegen God. (Rom. 8 : 7 en 8.) En hiermede zijn wij gekomen tot den grond der kwestie, waarop we ook in het begin reeds hebben gewezen.: Men wil den ouden mensch veranderen, onderwijzen, heiligen. De mensch moet zoo zegt men - hersteld worden in zijn positie als een kind van God. Velen, ook in onze dagen, zooals de Methodisten, leeren zulks. Onder hen zijn ware geloovigen. Huns ondanks, hebben dezen persoonlijk erkend, verloren te zijn en te moeten worden verlost door Christus. Maar hun leer verwerpt eigenlijk de ware verlossing. Want ware *verlossing* is niet een verandering van iets ouds, maar een ontvangen van iets geheel nieuws. En dit laatste leert de Schrift. Die predikt een geheel nieuwe natuur, terwijl de oude heeft afgedaan en onverbeterlijk slecht is gebleken. Want alles wat Hij aanwendde om invloed op het hart van den mensch uit te oefenen, diende nergens anders toe, dan om aan het licht te brengen, dat de mensch van dit alles niets wil weten; dat zijn hart zóó bedorven is, en zijn wil zóó beslist tegen Gods wil overstaat, dat niets hem bewegen kan, om de zonde vaarwel te zeggen en Gods wil te volbrengen.

Of er dan voor hem nog behoudenis is? Zeer zeker. Maar niet door zijn eigen wil. Nu hij de zonde koos, nu hij viel en een slaaf der zonde werd, nu is hij *verloren*. Het woord "verloren" sluit elke gedachte aan eigen kunnen geheel buiten. En zie, nu komt de redding! "De Zoon des menschen is gekomen, om het *verlorene* te zoeken en te behouden." De oude mensch geheel verdorven, maar in Christus wordt de mensch een nieuwe schepping. Een geheel nieuwe natuur wordt hij deelachtig.

Doch heeft de mensch dan niets te doen? Hij heeft toch ook een verantwoordelijkheid? Zeer zeker. Maar deze verantwoordelijkheid bestaat hierin, dat hij heeft te erkennen als waarachtig het Goddelijk oordeel, over zijn natuur uitgesproken; om dan aan te nemen hetgeen God deed om den mensch te redden uit zijn verloren toestand. Hoe vernederend het ook voor hem is, hij heeft dus, bij de donkere schildering, die God ons geeft van den mensch, te zeggen: "Ziedaar mijn beeld: ziedaar wat ik deed en ben!" Dat is bekeering. "Indien wij de getuigenis der menschen aannemen, de getuigenis van God is meerder." God getuigt, dat de zondaar verloren is. Die dit erkent, beeft voor God, en roept uit: "O God, wees mij, zondaar, genadig!" En dan wijst God op de overgave van Zijn Zoon, "opdat een iegelijk, die gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe." De behoudenis is dus door het geloof, niet door willen of kiezen of doen. "*Bekeert u en gelooft het Evangelie.*" Door Gods genade komt het Woord tot mij. Ik erken, dat God waarheid van mij spreekt. Ik wend mij tot Hem om mij te verootmoedigen, en ik neem geloovig aan, hetgeen Jezus deed om mij te verlossen. Ziedaar mijn verantwoordelijkheid, een verantwoordelijkheid van den ernstigsten aard.

De menschen hebben echter de duisternis liever gehad dan het licht. Waarom? Om voort te kunnen gaan met zonde te bedrijven. Het is niet zoo, dat zij geen vergiffenis kunnen vinden. Neen, de Goddelijke liefde in Christus is heerlijk tentoongespreid in deze wereld. Maar het is zoo, dat zij niet willen erkennen, dat zij verloren zijn, en niet door het geloof alleen willen gered worden. En daarom zal God hen oordeelen naar hunne werken! O, mochten toch nog velen zich buigen voor de vernederende uitspraak der Schrift omtrent onze natuur, omtrent den zondeval, en het standpunt innemen van verloren zondaars voor God, die uit genade door Christus behouden worden! God zal dan de zoodanigen zegenen met al wat de Heiland voor verlorenen heeft aangebracht!

De uitverkiezing.

Nu wij over de leer van zondeval en genade gesproken hebben, moeten we in onze gedachten terug, ver vóór de grondlegging der wereld. Want de genade, die dadelijk na den zondeval den schuldigen mensch werd bewezen, was het resultaat van het eeuwig voornemen Gods; van Zijn heerlijk raadsbesluit.

Wij willen dus thans de leer der uitverkiezing overdenken, een leer, die onder de gewichtige leerstellingen der Christelijke waarheid een eerste plaats bekleedt.

De uitverkiezing! Door den vorst der duisternis wordt deze waarheid gebruikt als een hinderpaal voor vele zielen; door onzen God is ze gegeven tot vertroosting en versterking der Zijnen. Door vele geloovigen is ze verbonden met een onschriftuurlijke verwerpingsleer; door anderen òf verworpen, òf althans uitgelegd in zulk een zin, dat er van uitverkiezing eigenlijk geen sprake meer is.

Wat is uitverkiezing? Uitverkiezen is niet het openbaren van een zekere goede gezindheid in het algemeen jegens allen, maar het hebben van een welbehagen in bepaalde personen. Door menschen wordt gesproken over hun uitverkorene; hiermede wordt bedoeld een *verkorene boven* anderen. God Zelf spreekt over *Zijn* uitverkorene. "Ziet, Mijn knecht, Mijn uitverkorene."

De woorden verkiezen en uitverkiezen hebben vrijwel dezelfde beteekenis. In uitverkiezen ligt echter nog meer de gedachte opgesloten: verkiezen uit of boven anderen tot iets bijzonders. Soms wordt dan ook in de Schrift onderscheid gemaakt tusschen beide begrippen; soms ook worden ze beide gebezigd voor een en dezelfde zaak.

God heeft verschillende mannen verkoren om Hem te dienen; Hij heeft een volk voor deze aarde verkoren; een stad als Jeruzalem; een plaats der aanbidding, enz. Hij heeft Mozes uitverkoren, Salomo, Jeschurun; Hij heeft de kinderen Jakobs, Zijn volk Israël, uitverkoren, enz. Maar als wij spreken over de leer der uitverkiezing, dan denken wij aan dit alles niet, doch hebben het oog op de kostbare waarheid, dat God de geloovigen in Christus vóór de grondlegging der wereld heeft uitverkoren.

Het duidelijkst wordt deze leer ons verkondigd in den brief aan de Efeziërs. In Efeze 1 : 4 lezen wij: "Gelijk Hij (God) ons uitverkoren heeft in hem (Christus) vóór de grondlegging der wereld, opdat wij heilig en onberispelijk zouden zijn voor Hem in de liefde."

Hieruit blijkt:

Ten eerste, dat de uitverkiezing een *verborgenheid* is, een heerlijk *geheim voor de geloovigen*. In Efeze 1 : 1 wordt gezegd: "Paulus ... aan de *heiligen en getrouwen in Christus Jezus*, die te Efeze zijn." In Efeze 1 : 13 staat geschreven: "Nadat gij het woord der waarheid, het evangelie uwer behoudenis, gehoord hebt, in Wien gij ook, nadat gij *geloofd hebt*, zijt verzegeld geworden met den Heiligen Geest der belofte."

Ten tweede, dat wij, de geloovigen, uitverkoren zijn. Wij allen, die geloofd hebben, die tot de heiligen behooren, die dus van deze wereld afgezonderd zijn voor Christus, zijn de *heerlijke voorwerpen* der uitverkiezing.

Ten derde, dat deze verkiezing van *vóór de grondlegging der wereld* is. Eer de wereld was, eer er sprake was van den zondeval, heeft God aan ons gedacht, en heeft Hij het plan gevormd, ons Zijn volle liefde te openbaren.

Ten vierde, dat God ons niet op een afstand wilde toonen, dat Hij een welbehagen in ons had, maar dat Hij ons voor Zich wilde hebben, in Zijn tegenwoordigheid, vóór Zijn aangezicht. *Daartoe* heeft God ons dus uitverkoren, dat wij *voor Hem* zouden zijn.

Ten vijfde, dat God ons heilig en onberispelijk in de liefde voor Hem moest maken, wilden wij voor Zijn aangezicht kunnen verkeerren. Want God in Zijn heiligheid kan niet iets verdragen, dat in tegenspraak met die heiligheid is. Wilden wij dus in Gods tegenwoordigheid

vertoeven, dan moesten wij Hem gelijk zijn, dat is: *heilig, onberispelijk, in de liefde*. God is heilig in Zijn karakter; onberispelijk in Zijn wegen; liefde in Zijn natuur.

Ten zesde, dat wij nooit heilig en onberispelijk en in de liefde zouden kunnen zijn in onszelf, en wij daarom uitverkoren zijn *in Christus*. Christus is volkomen in de liefde, in heiligheid, en onberispelijk in al Zijn wegen. En Hij bekleedt onze plaats bij God. Daarom zijn wij aangenaam in den Geliefde, die Gods welbehagen is, en in Wien God al Zijn welbehagen in òns kan vinden.

En *ten slotte* blijkt uit dat heerlijke vierde vers van Efeze 1, dat *God* ons heeft uitverkoren; dat alles dus *uitgaat van God* en niet van ons. "Door welken wil wij geheiligd zijn," zegt Paulus in Hebr. 10 : 10. De *wil van God* heeft ons afgezonderd van de zonde en ons gebracht tot het *middel*, om van de zonde gereinigd te worden. Geloofd zij God, die de oorsprong is van al ons heil!

Maar in Efeze 1 : 5 vinden wij nog meer. Niet alleen heeft God ons in Christus uitverkoren voor Hem, maar Hij heeft ons een geheel bijzondere plaats toegedacht. Hij had ons voor Zijn aangezicht kunnen plaatsen heilig en onberispelijk en in de liefde, maar als engelen, als heerlijke hemelbewoners. Doch in Gods hart was veel meer voor ons. "Die ons te voren verordineerd heeft *tot het zoonschap* door Jezus Christus voor Zichzelf, naar het welbehagen van Zijnen wil." Wij vinden hier weer een ander woord dan verkiezen of uitverkiezen. Het is het woord: *te voren verordineerd*. Het Grieksche woord *proorizo* (te voren bepalen) is in de Vulgata vertaald door *praedestinare*. Hieraan is het woord ontleend, dat veel onder geloovigen wordt gebezigd: predestinatie. Dit woord beteekent dus voorbeschikking. In Rom. 8 : 29 en 30 hebben wij hetzelfde, met nog een derde gedachte er bij: "Die naar Zijn voornemen geroepen zijn, heeft Hij *te voren gekend*, en *te voren verordend*, om aan het beeld van Zijnen Zoon gelijkvormig te zijn." Er is dus sprake van verkiezing of uitverkiezing; van een te voren gekend zijn; en van een te voren verordend of verordineerd zijn. Uitverkiezing is de verkiezing van ons, die gelooven, boven anderen, om in Gods tegenwoordigheid te komen. Te voren gekend is er een aanduiding van, dat God ons, die uitverkoren zijn, te voren, dus vóór de grondlegging der wereld, als de Zijnen heeft gekend. Te voren verordend of verordineerd wil zeggen, dat God vóór de grondlegging der wereld ons bestemd heeft tot de heerlijkste betrekking, die denkbaar is. Verordend, verordineerd, is bestemd of toegewijd, en wel om *kinderen van God* te zijn, ja, tot het *zoonschap* te geraken. Dát was het welbehagen van Gods wil! Om ons voor Zijn aangezicht te stellen, behoefde Hij ons alleen heilig te maken; met eerbied gesproken, was dit noodzakelijk, wilde God zondaars in den hemel brengen. Maar het was volstrekt niet noodzakelijk, hen tot Zijn kinderen te maken. Dit was echter het verlangen, de behoefte van Gods hart. Niet alleen moesten wij Hem *in Christus* in zedelijk opzicht gelijken, maar Hij wilde ons ook *door Jezus Christus* voor Zichzelf bestemmen als zonen.

In de reeds genoemde verzen uit Rom. 8, wordt eveneens de leer der uitverkiezing behandeld, en we willen ook bij dit gedeelte der Schrift nog even stilstaan, want al wordt er op vele andere plaatsen in het Nieuwe Testament over uitverkiezing en uitverkoren gesproken, zoo vinden wij toch de *leer* der uitverkiezing slechts in Efeze 1 en Romeinen 8. In Rom. 8 : 29 en 30 lezen wij dan: "Want die Hij te voren gekend heeft, die heeft Hij ook te voren verordend, om aan het beeld van Zijnen Zoon gelijkvormig te zijn, opdat Hij de eerstgeborene zij onder vele broederen. En die Hij te voren verordend heeft, die heeft Hij ook geroepen; en die Hij geroepen heeft, die heeft Hij ook gerechtvaardigd; en die Hij gerechtvaardigd heeft, die heeft Hij ook verheerlijkt."

Ook hier is, evenals in den brief van de Efeziërs, alleen sprake van geloovigen. In Rom. 1:7 lezen we: "Aan al de *geliefden Gods*, die te Rome zijn, *geroepene heiligen*." In vers 8 wordt gesproken over "uw *geloof*, dat in de heele wereld verkondigd wordt." En tot dezulken richt de apostel in het achtste hoofdstuk de genoemde kostbare woorden over de verkiezing.

God had vóór de grondlegging der wereld het voornemen om ons te roepen tot iets heerlijks. Hij kende ons te voren als de Zijnen, hoewel wij nog niet bestonden. En Hij bestemde ons, niet alleen om heilig te zijn in Christus, maar om gelijkvormig te zijn aan het beeld van Zijn Zoon. Niet gelijkvormig aan Hem in onzen wandel hier beneden, - daartoe moeten wij dagelijks Zijn voetstappen drukken, - maar gelijkvormig aan Hem straks in de heerlijkheid. Johannes zegt: "Wij weten, dat, wanneer Hij zal geopenbaard zijn, wij Hem zullen gelijk wezen, want wij zullen Hem zien, gelijk Hij is." Welk een heerlijke verbinding met Christus! Hij, de eerstgeborene onder vele *broederen*. Zoals Hij Zelf na Zijn opstanding heeft gezegd: "Ga heen, en zeg mijnen *broeders*." Natuurlijk Hij de eerste plaats innemend, Hij, de eerstgeborene, d.i. het hoofd, de voornaamste; maar toch ééne familie Gods!

Hoe was het echter mogelijk, dat God Zijn voornemen volvoerde? Want wij waren arme zondaars. De apostel wijst ons den weg aan. "Die Hij verordend heeft, die heeft Hij ook geroepen, en die Hij geroepen heeft, die heeft Hij ook gerechtvaardigd; en die Hij gerechtvaardigd heeft, die heeft Hij ook verheerlijkt." Door roeping, rechtvaardiging en verheerlijking heeft God Zijn voornemen van vóór de grondlegging der wereld vervuld. Het raadsbesluit Gods verbonden met Gods wegen!

En dit alles - vergeten wij het niet! - in en door Christus. Door *Gods wil* zijn wij geheiligd, maar *door middel* van de offerande van Jezus Christus. Niet meer alleen Gods voornemen, maar Zijn voornemen in vervulling getreden in den Geliefde, in Wien wij aangenaam zijn gemaakt. Breng ik de leer der uitverkiezing in verbinding met Christus, dan is mij alles duidelijk en heerlijk. En wanneer ik dit moet doen met de geheele Christelijke leer, die, afgescheiden van Christus, zonder leven en kracht is, hoeveel te eer moet ik het doen met zulk een gewichtig leerstuk als het voor ons liggende! Christus is er de ziel en het middelpunt van. God wilde in Christus zondaren uitverkiezen. Uit Hem een Gemeente vormen. Ben ik nu in Hem uitverkoren, ben ik een lid van Zijn lichaam, hoe zal ik dan ooit kunnen verloren gaan! Wie zal Zijn schapen rukken uit Zijn hand? Wie *kan* ze rukken uit de hand Zijns Vaders? Wie *zal* ons scheiden van de liefde van Christus? Wie zal ons *kunnen* scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus, onzen Heer?

O, hoe zalig is het, te behooren tot de *schapen* uit Joh. 10, tot de *ʼons*" uit Rom. 8! Gods verkiezing is voor ons de eeuwig zekere grondslag. Want het is een verkiezing van *personen*. 't Is niet zoo, alsof God slechts te voren zou hebben gezien, dat velen zouden gelooven, en Hij dus die uitverkoor. Neen, God heeft *de Zijnen* gekend. Er staat niet: "Wat Hij te voren gekend heeft," maar: "*Die* Hij te voren gekend heeft." Er staat: "Gelijk Hij ons uitverkoren heeft;" en niet: "*Toen* wij heilig waren," maar: "*Opdat* wij ... zouden zijn!"

En is dit niet een heerlijke gedachte? De verkiezing dus niet een gevolg van mijn geloof, maar mijn geloof een gevolg van de verkiezing. Ik ben dus niet beter dan anderen. Had de Vader mij niet getrokken, had God mij niet verkoren, nooit zou ik tot Hem en tot den Zoon gekomen zijn. En nu ik gekomen ben, ik, arme zondaar, *heeft God de eer van alles*. Vóór er nog iets bestond, dacht God aan mij, bestemde Hij mij om aan het beeld Zijns Zoons gelijkvormig te zijn. En wetend, dat Hij Zijn eeniggeboren Zoon niet zou kunnen sparen, maar Hem voor mij moest overgeven, stelde Hij nochtans Zijn raadsbesluit vast. En de Zoon van God was bereid, Gods wil te doen. Welk een onuitsprekelijke, niet te begrijpen liefde!

Zeker, 't is heerlijk, wanneer ik mijn zonden zie, mij neer te buigen voor God, en dan te vluchten tot Jezus, die al mijn zonden wegneemt. Maar heerlijker nog is het, als ik daarna uit Gods mond mag vernemen, dat Hij niet eerst toen aan mij dacht, maar lang geleden, vóór ik bestond, eer de wereld was! Dan leer ik het verstaan, dat alle dingen, zelfs het scheppen van hemel en aarde, hun grond hebben in de uitverkiezing Gods. Dan krijg ik een ruimer begrip van Zijn oneindige liefde, en rust er volkomen en met blijdschap in. Dan gevoel ik, hoe ik als uitverkorene Gods geroepen word om aan te doen de dingen, die met Gods natuur overeenstemmen: innige ontferming, goedertierenheid, nederigheid, zachtmoedigheid,

lankmoedigheid. (Kol. 3: 12.) Dan zal ik er ook naar streven, door een godzaligen wandel mijn roeping en verkiezing vast te maken, d.w.z. mij zóó te openbaren voor God in deze wereld, dat ik nimmermeer struikel in de zekerheid mijner behoudenis. (2 Petr. 1 : 10.) En dan buig ik mij aanbeddend neer voor Hem, die mij het geloof der uitverkorenen Gods heeft gegeven; (Titus 1 : 1) die mij de verzekering gaf te behooren tot de "uitverkorenen naar de voorkennis Gods;" (1 Petr. 1 : 2) en die mij in de leer der uitverkiezing zulk een uitnemende versterking en vertroosting schonk!

"Zoo is het dan niet desgenen, die wil, noch desgenen, die loopt, maar des ontfermenden Gods." Dát is het beginsel der verkiezing, en het geeft mij een vasten, onwrikbaren grond onder de voeten. Geen grond van eigen werk, van eigen vermogen of kracht. Maar den grond van Gods eeuwige liefde. En het maakt mij los van mijzelf; het verbindt mij nauwer aan God; het wekt mij op, om Gods onuitsprekelijke genade te prijzen, die mij, trots mijn tegenstand en onwil, heeft uitgerukt uit het verderf, en gemaakt tot Gods kind! Geprezen zij Zijn Naam, dat Hij mij te voren heeft gekend, heeft uitverkoren, heeft verordineerd tot het zoonschap!

Terecht heeft iemand geschreven: "Paulus *leerde* de verkiezing, maar *predikte* Christus."

Over het belangrijke onderscheid tusschen deze beide, willen wij thans met elkander spreken.

Wij hebben reeds in ons vorig artikel er op gewezen, dat de leer der uitverkiezing tot vertroosting en versterking van Gods kinderen is gegeven; een heerlijke verborgenheid voor hen, die op Christus' werk bouwen; een spoorslag voor dezulken, om door een godzaligen wandel God te vereeren, die aan hen dacht vóór de grondlegging der wereld; de vaste grondslag hunner behoudenis; en de hoogste oorzaak, om zich aanbeddend neder te buigen voor Hem, door Wiens wil zij zijn geheiligd geworden.

Maar hoe belangrijk deze *leer* ook is voor de geloovigen, als *prediking* in deze wereld is ze niet gegeven. En er is juist zoo veel kwaad gesticht, doordat de dienaren des Woords de waarheid van de uitverkiezing hebben geleerd aan zondaren, in plaats van dezulken Christus te prediken.

Nu ben ik geenszins van meening, dat een prediker des Evangelies beangst zou moeten zijn, om de uitverkiezing bij de prediking ook maar te noemen. De waarheid der verkiezing verleent juist de ware kracht aan den prediker; want hij gevoelt dan eerst recht zijn eigen machteloosheid, en werpt zich met vertrouwen op Hem, die er zóó velen zal redden, als er ten eeuwigen leven verordend zijn. We zien dit zoo treffend bij Paulus en Barnabas, van wier prediking het gevolg was, dat er "zóó velen geloofden, als er ten eeuwigen leven verordend waren," (Hand. 13 : 48.) maar die, ofschoon dit wetend, zóó spraken, dat een groote menigte geloofde! (Hand. 14 : 1.) Juist de leer der uitverkiezing was voor hen de kracht om *zoo goed te spreken*, met zooveel overtuiging en gloed, als zij konden, terwijl hunne harten, wat de gevolgen betreft, *rustten in den raad Gods*. Ik geloof dus, dat alleen menschelijk overleg ons bij de prediking voor onszelf de waarheid der verkiezing op den achtergrond doet dringen, en schroomvallig elke gedachte er aan tegenover onze hoorders zou doen mijden. - In den brief aan de Romeinen bijvoorbeeld, een brief, die meer dan een der andere brieven de leer des Evangelies ontvouwt, vinden wij tegenover den redeneerenden mensch het beginsel der verkiezing aangehaald, vooral uitkomend in dit ééne woord: "Zoo is het dan niet desgenen, die wil, noch desgenen, die loopt, maar des ontfermenden Gods." De mensch heeft het altijd over *zijn* wil, en geeft voor, dat God *niet* wil. *Hij* is verteederd en bidt en zoekt, maar *God* laat Zich niet vermurwen. *Hij* staat dus eigenlijk voorop in het vraagstuk zijner behoudenis, en *God* komt achteraan. Maar de apostel toont in dit enkele woord aan, hoe geheel anders het is. De zondaar is onwillig, zich te laten redden. De zondaar loopt zijn eigen weg. En God is vol ontferming. Het is niet de zondaar, die Gods hart moet verteederen, maar God, die den eigenwil van den zondaar moet verbreken, zijn stugge hart moet verbrijzelen en openen, opdat het eenswillend worde met God op het punt der behoudenis. Het is niet de zondaar, die een

gezant tot God heeft te zenden, om Hem gunstig voor zich te stemmen, maar God, die Zijn gezanten van Christus' wege, alsof God Zelf voor Christus door hen bade, tot den zondaar zendt met de smeeking: "Laat u met God verzoenen." En in het Evangelie van Johannes spreekt de Heer Jezus Zelf tot de *schare* over de uitverkiezing, als Hij in het zesde hoofdstuk de geheele leer des heils, voor zoover die in de Evangelieën kan voorkomen, voorstelt. Hij zegt daar: "Dit is de wil Desgenen, die mij gezonden heeft, dat al wat Hij mij gegeven heeft, ik daaruit niet verlieze, maar het opwekke ten laatsten dage." (Vs. 39.) Gods eeuwige verkiezing is dus de grondslag. De geloovigen zijn de gegegebenen des Vaders aan den Zoon. Dit raadsbesluit Gods is de oorzaak onzer eeuwige zaligheid. De zonde had ons losgescheurd van God en prijsgegeven aan de eeuwige verdoemenis. Wij waren verloren. Maar God zond Zijn Zoon, die kwam om ons te verlossen van al de gevolgen der zonde, en ons in verbinding met den Vader te brengen. En wát er nu ook geschiede: de Zoon bewaart de gegegebenen des Vaders. Zoodat we ook in de uitverkiezing de zekerheid hebben onzer bewaring en volharding tot het einde. Doch de Heer voegt er aan toe: "Want dit is de wil des Vaders, dat een iegelijk, die den Zoon aanschouwt, en in hem gelooft, het eeuwige leven hebbe; en ik zal hem opwekken ten laatsten dage." (Vs. 40.) Alsof de Heer er dadelijk opmerkzaam op wil maken, dat wij niet *als* uitverkorenen geroepen worden. Wij zijn zondaren; goddeloos, verloren. Als *zoodanig* worden wij geroepen. Het Evangelie wordt niet aan uitverkorenen, maar aan zondaren gepredikt. Er staat niet: "Opdat de uitverkorene, die den Zoon aanschouwt," maar: "Opdat *een iegelijk!*" De wil des Vaders is, dat ieder mensch het eeuwige leven ontvange. God wil, dat alle menschen behouden worden. En een iegelijk, die den Zoon aanschouwt en in Hem gelooft, behoort tot de gegegebenen des Vaders. Is derhalve Gods eeuwige verkiezing de *grond* der behoudenis, de *weg* om tot die behoudenis te komen, is: als een schuldig zondaar mij voor God te buigen en in den Zoon te gelooven. Is nu echter iemand tot het geloof gekomen, dan meene hij niet, dat hij dit zelf deed. Niemand is bij machte, zichzelf te redden. Daarom vervolgt de Heer in vs. 44: "Niemand kan tot mij komen, tenzij de Vader, die mij gezonden heeft, hem trekke; en ik zal hem opwekken ten laatsten dage." De mensch is schuldig, maar ook verloren, en dood in zonden en misdaden. Hij is afkeerig van God. Hoe is dan zijn hart zoo geheel anders geworden, dat hij ging nadenken over zijn toestand, en leerde buigen voor God en gelooven in den Zoon? Alleen door Gods Geest werd het trotsche hart verbroken, en de wil overgebogen. Alleen doordat de Vader, die den Zoon zond, het hart trok tot den Zoon. Zóó werd de onberouwelijke bekeering tot zaligheid gewerkt. We zien het aan de gelijkenis van het zaad. Slechts het zaad, dat in de vruchtbare aarde valt, draagt blijvende vrucht. Maar die dan ook nadenkt over zijn zonden, en wordt wakker geschud door de prediking, behoeft niet te twifelen aan den arbeid Gods aan zijn ziel, aan de werking van Gods Geest, en heeft slechts geloovig aan te nemen het zoenoffer voor zijn zonden, om dan met een dankbaar hart te erkennen, dat alles, van het begin tot het eind, van God is gekomen. - Ik herhaal dus, (en heb het voorbeeld van den Heer en Zijn apostelen tot bewijs,) dat wij bij de voorstelling der waarheid Gods in deze wereld, geenszins angstvallig de leer der uitverkiezing hebben te mijden, of, erger nog, te bedekken of uit te schakelen. Maar toch geloof ik, wat ik in het begin zeide, dat er veel kwaad is gesticht, doordat predikers de uitverkiezing in plaats van den weg des behouds aan zondaren voorstelden.

Want wat is het geval? Het is niet zóó, dat, wanneer het te pas komt, met vrijmoedigheid als een waarheid Gods de uitverkiezing wordt genoemd, om haar dan de plaats aan te wijzen, die God haar gaf in de leer des heils. Maar het is zóó, dat men het Evangelie met de uitverkiezing is gaan vermengen, zoodat, wat een bron van vertroosting en zekerheid is, een steen des aanstoots werd. Nooit hebben de apostelen de uitverkiezing aan de wereld gepredikt. Ze hebben ze niet verzwegen, waar ze genoemd moest worden. Ze hebben er voor zichzelf de kracht aan ontleend. Maar den zondaar hebben ze gewezen op den weg des behouds door het geloof in Christus. Het zou ook geheel doelloos zijn geweest, wanneer ze anders hadden

gedaan. Want hoe kan iemand weten, dat hij uitverkoren is, tenzij hij gelooft? Zoo gaat het er dan om, dat de zondaar leert gelooven. En doet hij dit, dan zal hij aanbeddend erkennen, dat alles uit God is. Er is niets gevaarlijker, dan de uitverkiezing te leeren aan onbekeerden. Hoe velen zijn daardoor wachtende op een gevoel, dat zij uitverkoren zijn! Hoe velen komen er daardoor toe, te zeggen, dat zij het dan tóch niet helpen kunnen, want, als zij niet uitverkoren zijn, komen zij er immers niet! En zoo wordt het geloof uitgesteld; zoo wordt de schuld des ongeloofs op God geworpen. Neen, wij hebben de blijde boodschap der zaligheid te prediken aan allen, die nog niet gelooven, en te verkondigen, dat in Christus Jezus vergeving der zonden is voor allen, die gelooven. De Heer zegt: "Die in mij gelooft, heeft het eeuwige leven." En hoe kan iemand weten uitverkoren te zijn, indien hij niet in Christus gelooft? Het ontvangen van het eeuwige leven, is afhankelijk van het geloof. En met niets anders heeft de zondaar zich bezig te houden. Ach, dat men bedacht, welk een onberekenbare schade men aan de zielen doet, wanneer men ze met onmacht en verkiezing bezighoudt, in plaats van met Christus!

Een jonge man zeide tot zijn moeder, die hem liefderijk bad, tot Jezus de toevlucht te nemen: "Moeder, ik kan er tóch niets aan doen; als ik niet uitverkoren ben, kom ik er immers niet." De moeder zag haar zoon ernstig, maar diep bedroefd aan, en zeide: "Mijn jongen, het is een heel verschil, of *God* een waarheid tot ons zegt of de *duivel*. God brengt de waarheid, die wij noodig hebben, op den juisten tijd; de duivel op den verkeerden."

En dit korte antwoord bevat zulk een rijke leering. De *duivel* doet den prediker de verkiezing leeren aan zondaren; en die zielen worden verre gehouden en verdorven. Toch wordt de waarheid gebracht. Ja, maar een verkeerd toegepaste, of op verkeerden tijd gebrachte waarheid, is gevaarlijker dan dwaling. *God* brengt de leer der verkiezing, nadat men de prediking van Christus heeft aangenomen, en dan is ze voor de zielen noodig en gezegend. De vijand gaf de leer der verkiezing een plaats *buiten* het huis, in de hand van den *evangelist*, tot aanstoot voor bekommerde zielen. Maar God gaf haar een plaats in het *inwendige* van het huis, in de hand van den *leeraar*, tot versterking der geloovigen.

Het uitgangspunt van den geloovige is de uitverkiezing. Het uitgangspunt van den zondaar is zijn verloren toestand.

O, dat we, voor onszelf genietend, en kracht ontvangend door Gods verkiezing, in deze wereld met allen ijver het Evangelie predikten!

"Gaat heen in de *geheele* wereld, en predikt het Evangelie aan *alle* schepselen." Alle gedachte aan een beperking der verlossing is uitgesloten!

"De Zoon des menschen is gekomen, om *het verlorene* te zoeken en te behouden." De vraag is dus, of iemand een verlorene is. Niet alleen verloren *gaat*, maar verloren is. Welnu, de zoodanige moet *als zoodanig*, als verlorene, tot God gaan, die, op grond van Christus' werk, verlorenen behoudt. Dan is er, in verbinding met den Verlosser, een volkomen verlossing.

Verlossing voor een ieder, die zich als een zondaar, als een verlorene, aan Jezus overgeeft.

Een verlossing, aan allen voorgesteld; maar ook een verlossing, die eeuwig en onveranderlijk is. Een verlossing, niet aan uitverkorenen, maar aan zondaren gepredikt. Doch een verlossing, die, als ze aangenomen is, ons van de uitverkiezing vergewist. "Wetende," zegt Paulus tot de Thessaloniërs, "door God beminde broeders! uwe verkiezing. Want ons Evangelie was bij u niet in woorden alleen, maar ook in kracht, en in den Heiligen Geest, en in vele verzekerdheid." De apostel vond dus in de verkiezing geen waarborg voor hun verlossing, maar omgekeerd was de aanneming van het Evangelie, de verlossing, *het bewijs hunner verkiezing*.

Nadat wij hebben uiteengezet wat *onze* uitverkiezing is, en hebben aangetoond het verkeerde van het in deze wereld prediken van de *uitverkiezing* in plaats van *Christus*, rest ons nog de beantwoording van de vraag: Verkiest God de een voor de heerlijkheid, en bestemt Hij den

ander voor het eeuwig verderf? Met andere woorden: is er niet alleen een verkiezings-, maar ook een *verwerpingsleer*?

De menselijke logica heeft aldus geredeneerd: is er een uitverkiezing, dan moet er ook een verwerping zijn. Doch men heeft vergeten, dat de menselijke redeneering dikwijls het tegenovergestelde is van Gods gedachte. Ons menselijk verstand is, evenals ons geheele lichaam, bedorven door de zonde, en daarom houden wij soms voor dwaas, wat God wijs acht, en voor logisch, hetgeen door God wordt beschouwd als lijnrecht tegen Zijn bedoeling ingaande. Wanneer God den een verkiest tot heerlijkheid, of, zooals bij Jakob en Ezau, tot een uitnemender plaats bestemt dan den ander, dan ligt daarin wel opgesloten, dat den een gunst wordt bewezen, maar volstrekt niet, dat de ander wordt veroordeeld.

Maar niet alleen het menselijk verstand heeft zich doen gelden; men heeft zich ook beroepen op de Schrift. Woorden als: "Jakob heb Ik liefgehad, en Ezau heb Ik gehaat," en: "Zoo dan, Hij ontfermt Zich over wien Hij wil, en Hij verhardt wien Hij wil," heeft men als bewijzen genomen voor de leer der verwerping. En het is mijn streven, in de volgende regelen de ongerijmdheid aan te toonen van een beroep op de Schrift voor deze leer, en te doen zien, dat de aangehaalde plaatsen, in het verband genomen, iets heel anders willen zeggen. De leer en het beginsel der uitverkiezing vinden wij duidelijk in het Nieuwe Testament uiteengezet; maar van verwerping is er geen woord in te vinden.

Een verwerpingsleer zou dan ook in strijd zijn met de Schrift in haar geheel. Want hiermee zou door God de een tot eeuwige gelukzaligheid en de ander tot eeuwige verdoemenis zijn bestemd. Maar dan zou de verantwoordelijkheid van den mensch, waarover in de Schrift van het begin tot het eind gesproken wordt, geheel vervallen; ja, dan zou God de oorzaak zijn van de ellende der verlorenen, in plaats van de zondige, vijandige mensch zelf! Is het wonder, dat vooral in ons Vaderland, waar deze leer zooveel gebracht wordt, de prediking van het heerlijk Evangelie er op afstuit?

Bovendien zou een dergelijke leer in strijd zijn met Gods openbaring. In plaats, dat God menschen tot verdoemenis heeft geschapen, heeft Hij den mensch rein en onschuldig gemaakt, zonder zonde. En het is niet God, die den mensch tot iets vreeselijks bestemde, maar de mensch, die zich van God losscheurde, door Hem de gehoorzaamheid op te zeggen, zoodat hij zichzelf bracht onder het verdiende oordeel van dood en verderf. God heeft den mensch geplaatst in de gunstigste omstandigheden. En Hij gaf hem een gebod, opdat hij nog gelukkiger zou zijn. Want het hoogste geluk voor een mensch is gehoorzaamheid. En dit gebod was uiterst gemakkelijk te houden. Maar wat deed de mensch? Hij scheurde zich vrijwillig los van God, en verbond zich aan den duivel. Is er dan onrechtvaardigheid, als de mensch de gevolgen van zijn zonde draagt? Immers neen! - Doch wat deed nu God? Hij openbaarde Zijn liefde. Hij gaf Zijn eenigen Zoon; en in Hem voor een iegelijk mensch een ontkoming aan het verderf, dat men zichzelf op den hals haalde. - Maar hoe beantwoordde de mensch Gods liefde? Hij verwierp den Zoon. En ieder mensch persoonlijk doet nog steeds hetzelfde: Gods Zoon van zich stooten. God heeft den Zoon tot zonde gemaakt op het kruis, gestraft en geoordeeld, met het oog op de zonde en den zondaar; daardoor is aan Zijn heiligheid voldaan, daardoor is Zijn gerechtigheid bevredigd, en kan Zijn liefde vrijelijk zich uitstorten over allen, en verkondigd worden in deze wereld. Maar de mensch blijft even onverbeterlijk. Hij scheurde zich eenmaal los van God; hij verwerpt thans den Zoon; en hij luistert niet naar den Geest, die de wereld de overtuigende bewijzen geeft van zonde en van gerechtigheid en van oordeel. (Joh. 16:18.) Niet één komt tot den Zoon. Niet één gelooft. Er is niemand die goed doet, en niemand, die God zoekt; ook niet één. En God zou dus alle menschen, die Hij bestemde om op aarde gelukkig te zijn, voor wie Hij dadelijk na den zondeval een Verlosser beloofde, voor wie Hij Zijn eigen Zoon gaf, en van wie Hij niet één verloren wil doen gaan, - maar die Hij allen wil behouden en het eeuwige leven wil schenken, - God zou dus alle menschen, die allen faalden in hun verantwoordelijkheid, en allen zondaars

waren, vijandig in gezindheid en booze werken, verloren moeten doen gaan, *indien er geen uitverkiezing ware*. Maar God, wetende, dat niemand zou willen of komen, besloot in Zijn liefderijk hart, en in Zijn Goddelijken raad, om velen te *verordenen* tot het eeuwige leven; om velen *uit te rukken*, zooals Hij Lot uit Sodom uitrukke; en dus niet Satan de laatste beslissing te geven, maar Zijn hemelsche woning te vervullen met millioenen gezaligden *door middel* van Christus' zoendood, *op grond* van Zijn verkiezenden wil, en, van hùn zijde, *door het geloof* in Jezus. Met dit laatste heeft de zondaar te maken. Hij heeft te gelooven in den Zoon, en heeft dan het eeuwige leven; heeft dan de zekerheid tot dit eeuwige leven verordend, en dus een uitverkorene te zijn.

Maar laat ons nu overgaan tot de verklaring van de aangehaalde plaatsen, die vóór een **verwerping** zouden spreken, en daartoe Rom. 9 te zamen overdenken.

Het is allereerst treffend om op te merken, dat het 12de hoofdstuk van de Romeinen eigenlijk aansluit aan het 8ste. Na de volledige uiteenzetting van de leer des heils, van de genade Gods, die eindigt met het loflied in Rom. 8, geeft de apostel in Rom. 12, door de ontfermingen Gods, vermaningen. Want de genade moet niet alleen door ons verstaan, geprezen en bezongen worden, maar zij moet er ons ook toe brengen, onze lichamen te stellen tot een levende offerande voor dien God, die Zijn Zoon niet voor ons spaarde. Tusschen deze twee gedachten in, behandelt de apostel dan in Rom. 9-11 een andere kwestie. Want de vraag had gedaan kunnen worden, en leefde zeker in veler hart: Hoe kwam de leer, dat Jood en Heiden beiden verdoemelijk waren voor God en er voor beiden slechts één weg ter zaligheid was, overeen met de bijzondere beloften aan de Joden als volk geschonken? Ter beantwoording hiervan ontwikkelt de apostel het beginsel der verkiezing. Want het was toch duidelijk voor alle Joden, die de dingen goed zien wilden, dat God niet de beloften gegeven had aan het zaad van Abraham naar het vleesch, maar aan de kinderen *der belofte* naar de *uitverkiezing* Gods. Immers waren de andere kinderen van Abraham geen erfgenamen geworden der belofte. Was het nu alleen door *geboorte*, en niet door *verkiezing* geweest, dan zou al Abrahams zaad kinderen zijn geweest. Maar zoo was het niet: "In *Izaäk* zal u een zaad genoemd worden." Nog duidelijker was dit bij Rebekka. Want van Izaäk kon nog gezegd worden, dat het andere zaad van Abraham van andere vrouwen was, en slechts Izaäk van Sara, zoodat deze eigenlijk alleen het echte zaad kon genoemd worden. Doch bij Rebekka was deze tegenwerping onmogelijk. Jakob en Ezau waren tweelingen. En Rebekka was de echte vrouw van Izaäk. En toch - was Ezau niet ter zijde gesteld, en Jakob boven hem verheven? Derhalve - zoo wil de apostel zeggen - zijn alle voorrechten en beloften, die uw deel waren, *op grond van verkiezing* tot u gekomen. En kunt gij nu, waar dit beginsel op u werd toegepast, er aanmerking op maken, dat God *zóó* ook bij de volken doet? Is er dan onrechtvaardigheid bij God? Dat zij verre! Dezelfde God, die *Izaäk* riep tot stamvader der Joden, en *Jakob* verkoor boven Ezau, roept de *Heidenen* tot de zegeningen des Evangelies. (Men leze met aandacht Rom. 9:6-14.)

God heeft een soevereinen, d.i. een onafhankelijken wil. En - Hij is vol ontferming. Dit was bewezen in Israëls geschiedenis. Daarom haalt de apostel Ex. 33 aan. (Zie Rom. 9 : 15 en 16.) Het volk Israël had zwaar gezondigd, en een gouden kalf verkoren in plaats van God. Naar Zijn soevereiniteit had Hij nu het heele volk kunnen verdoen. Doch wat zeide de Heer tot Mozes? "Ik zal Mij ontfermen over wien Ik Mij ontferm, en barmhartig zijn, jegens wien Ik barmhartig ben." Het was dus Zijn *souvereine wil*, het volk te behouden; en Hij deed het in Zijn *ontferming*. Welnu, indien Israëls volksbestaan rustte op dien soevereinen wil van God, en op Diens soevereine liefde, moesten ze dan ook niet aannemen, dat God naar datzelfde beginsel de Heidenen verkoor? te meer daar Israël, evenals de volken, Christus had verworpen? Men bedenke, dat het hier niet gaat om de eeuwige uitverkiezing van personen, zooals wij die zagen in Ef. 1 en Rom. 8, maar om het *beginsel* van verkiezing. Zooals God een Abraham, Izaäk en Jakob verkoor uit anderen tot hoofden van een volk op aarde, aan hetwelk Hij beloften wilde geven, zoo was Israëls verwerping tot heil voor de volken; hun val

de rijkdom der volken; hun ongeloof de barmhartigheid voor de Heidenen. Naar Gods souvereinen wil moest aan allen, die onder het ongeloof besloten waren, Joden en Heidenen, barmhartigheid bewezen worden. Is er dan onrechtvaardigheid? Dat zij verre! Er is grenzenlooze genade; Goddelijke ontferming!

Maar - zoo voert iemand hiertegen aan - er staat toch: "Zoo is het dan niet desgenen, die wil, noch desgenen, die loopt, maar des ontfernenden Gods." Al het willen en loopen is dus tevergeefs, als God niet wil! - Ons antwoord is: lees de hoofdstukken Ex. 32 en 33, naar aanleiding waarvan dit woord wordt gesproken. Wat *wilde* het volk? Waarom *liep* het? Het wilde afgoderij; het liep achter de goden der Egyptenaren. Zoo is het dus, als het volk tóch gespaard is, alleen door den ontfermenden God. Zij waren onwillig, eigenzinnig geweest. En zelfs nu zij anders wenschten, waarop konden zij zich anders beroepen, dan op *Gods genade*? Naar recht hadden ze moeten worden verdaan, want zij hadden de rechten Gods met voeten vertreden. - En is het niet ook nu zoo met elk zondaar? Ik wilde niet. Ik liep mijn eigen weg. Maar de ontfermende God *kwam tot mij*. Hij werkte door Zijn Geest in mijn hart, zoodat ik wilde hooren en komen en drinken van het water des levens om niet. Des ontfermenden Gods! "God, die rijk is in *barmhartigheid*, naar Zijne groote *liefde*, waarmede Hij ons heeft liefgehad, toen ook wij dood waren in de misdaden, heeft ons levend gemaakt met Christus, uit *genade* zijt gij behouden!" (Ef. 2 : 4 en 5.)

Een nieuwe moeilijkheid doet zich echter voor in Rom. 9 : 17 en 18. God ontfermt Zich over wien Hij wil, maar - Hij verhardt ook wien Hij wil. Ja, lezer! dat is een ernstige waarheid: God *verhardt*. Hij verhardde het hart van Faraö. Maar bedenk nu wel, wanneer God dit doet. Hij doet dit niet *te voren*, doch *als oordeel*. Hij kon wel te voren, voordat Jakob en Ezau nog goed of kwaad hadden gedaan, zeggen tot Rebekka: "De meerdere zal den mindere dienen." Maar daarmee verhardde of verwierp Hij Ezau niet. Alleen heeft Hij, die te voren Ezau kende, hem, die straks zichzelf als een *ongoddelijke* zou openbaren, (Hebr. 12 : 16.) niet willen opnemen als aartsvader van het volk, dat Hij verloor voor deze aarde. Hij wilde niet heeten de God van Abraham, Izaäk en *Ezau*, maar van Abraham, Izaäk en *Jakob*. Daarom bestemde Hij reeds te voren Jakob tot den meerdere. Daarom kan er sprake zijn van Jakob te hebben liefgehad en Ezau te hebben gehaat. Hatens heeft hier den zin van een tweede plaats innemen, zooals een dergelijk gebruik van het woord haten wordt gemaakt door den Heer in Luk. 16 : 13: "Geen huisknecht kan twee heeren dienen; want of hij zal den eenen haten, en den anderen liefhebben." Maar zelfs al geeft men aan het woord haten in Rom. 9: 13 de volle beteekenis van haten, dan is alles afdoende, dat dit woord niet gesproken is vóór de geboorte, doch eerst door Maleachi, eeuwen later, toen Ezau reeds ter zijde was gesteld door God, omdat bij faalde in zijn verantwoordelijkheid voor God, en bewees een ongoddelijke te zijn. God kon dus wel te voren een meerdere plaats geven, een gunst bewijzen; maar Hij verwierp of verhardde niet te voren. Zien we slechts bij Faraö. Heeft God hem de eerste of tweede maal verhard? Neen, Faraö werd eerst vele malen in de gelegenheid gesteld, Jehovah te erkennen. Maar in plaats van Hem te gehoorzamen, bespotten hij Hem. Zijn hart was zwaar; zijn hart zette hij niet op hetgeen de Heer sprak; ja, tot vijfmaal toe lezen wij, dat hij zijn hart verstokte, verzwaarde en verstijfde. En eerst *daarna* lezen we: "Doch de Heer verstokte Faraö's hart." (Ex. 7 en 8.) En merkt nu iemand op: "Maar in Ex. 4 : 21 en 7 : 3 heeft God toch te voren reeds gezegd, dat Hij Faraö's hart verstokken en verhardden zou," dan antwoord ik, dat daarin in het minst niet ligt opgesloten, dat God Faraö te voren verhardde. Maar Hij, die wist, dat Faraö zijn hart zou verstokken, die te voren wist, dat Hij zelfs aan Faraö's eerstgeboren zoon zou moeten komen, Hij openbaart vertrouwelijk aan Mozes, dat dit de noodzakelijkheid zou zijn, waartoe Hij zou gebracht worden door Farao's verhardheid, zoodat het oordeel zou volgen op de ongehoorzaamheid, gelijk God ook nu dit oordeel te voren aankondigt over allen, die niet willen luisteren.

Gods barmhartigheid en ontferming bracht er Hem derhalve toe, om Israël te sparen. Faraö's verhardheid noodzaakte Hem om Faraö te verharden. Rechtvaardig zou het geweest zijn, zoowel Faraö als Israël te verdoen. Maar Gods ontferming spaarde het volk. Zullen we ons dan niet, in plaats van aanmerking te maken, aanbeddend nederbuigen voor zulk een ontferming?

En toch - de mensch wil nu eenmaal God van onrechtvaardigheid beschuldigen. Gods Woord wil hij door zijn redeneeringen als onbillijk verwerpen. (Rom. 9: 19-21.) Maar wat verbeeldt de mensch zich eigenlijk wel? "Ja, o mensch! doch gij, wie zijt gij, die tegen God het woord opneemt? Zal het maaksel tot zijnen maker zeggen: Waarom hebt gij mij zóó gemaakt?" Heeft het schepsel macht over den Schepper, of wel: is de Schepper heer en meester over het door Hem gemaakte? Heeft de pottenbakker geen macht over het leem, om uit denzelfden klomp te maken het ééne vat tot eer, en het andere tot oneer? Moet niet aan God de plaats worden gelaten, die Hem toekomt? Is Gods onafhankelijke wil niet absoluut? En zelfs al wilde Hij van Zijn macht gebruik maken, om tot het verderf te bestemmen, is er iemand, die Hem daartoe het recht kan betwisten?

Maar hoewel dit zoo is, - en het leere den mensch om te zwijgen in Gods tegenwoordigheid! - nochtans kunnen wij zeggen: **God heeft van dit recht**, dat Hij absoluut heeft, **geen gebruik gemaakt**. Rom. 9:22 en 23 zijn er, om ons te overtuigen, dat God juist *in tegenovergestelden zin* van Zijn souvereiniteit heeft gebruik gemaakt. Want wat lezen wij daar? God heeft Zijn toorn willen betoonen en, Zijn macht willen bekend maken. (Vs. 22.) Maar *wanneer?* Nadat Hij de treffendste bewijzen gegeven heeft van Zijn lankmoedigheid en Zijn groot geduld. En *jegens wie?* jegens de vaten des toorns, tot het verderf toebereid. - Zoo zijn er dan toch vaten, tot het verderf toebereid? Voorzeker. Maar *wie* heeft ze toebereid? God? Dat zij verre! Zijn gansche Woord bevat geen enkele zinspeling er op, als zou Hij iemand tot het verderf toebereiden. Faraö was zulk een vat des toorns, tot het verderf toebereid. Wie heeft hem echter toebereid? God? Neen, maar *Faraö zichzelf!* God, van Zijn kant, heeft Faraö met veel lankmoedigheid verdragen. En allen, die God om zoo te zeggen noodzaken, hen voor eeuwig te doen verloren gaan, bevinden zich in hetzelfde geval als Faraö, dat zij **zichzelf** hebben bereid voor het eeuwig oordeel des Heeren.

De andere zijde der waarheid is echter, dat diezelfde God, die de vaten des toorns verdraagt, en in de hel doet gaan, omdat zij in hun verantwoordelijkheid faalden, - den rijkdom Zijner heerlijkheid heeft willen bekend maken. (Vs. 23.) En dit doet Hij nu over de vaten der barmhartigheid, die **Hij te voren** tot heerlijkheid bereid heeft. Welk een verschil! In het eerste geval staat geschreven: *tot het verderf* toebereid, zonder meer. In het tweede geval staat geschreven: *Die Hij te voren tot heerlijkheid* bereid heeft. Gave men toch meer acht op de nauwkeurige wijze, waarop de Schrift zich uitdrukt! Dan zou men tot zulke onschriftuurlijke leeringen als de verwerpingsleer niet zijn gekomen. - Deze vaten der barmhartigheid zijn in zichzelf vaten des toorns als de anderen. Maar God, die voorzag, dat allen in Satans macht zouden blijven, en in het eeuwig wee zouden komen, heeft vele van die vaten willen ontrukken aan het verderf. Dit moest *Hij* doen, want de vaten konden het niet. Dit moest *Hij te voren* doen, want Zijn ontferming wilde zich reeds te voren uiten in voornemen. Niet één dezer "vaten" zou "God zoeken." Dát moest Gods getuigenis zijn over *alle menschen*. Maar zou Hij, de God der liefde, Zich dan niet ontfermen? Ontfermen over wie Hij wilde?

Het belangrijk resultaat, waartoe wij gekomen zijn, is dus, dat zonder uitverkiezing niemand in den hemel zou gekomen zijn. En dat God, dit voorziende, Zijn voornemen in genade heeft volvoerd. O, diepte van den rijkdom der genade en der heerlijkheid Gods! Ik zou voor eeuwig omgekomen zijn, ik, vat des toorns, die mijzelf tot het verderf toebereidde, indien God mij niet verkoren had! Geprezen zij Hij tot in eeuwigheid!

Als iemand nu nog zou vragen, waarom God dan niet *alle menschen* te voren tot heerlijkheid heeft bereid, dan antwoorden we allereerst: Wie zijt gij, o mensch! die tegen God het woord

opneemt? Is Hij niet absoluut soeverein? Maar dan antwoorden we vervolgens, dat het Evangelie heden dezen redeneerenden mensch uitnoodigt, het feit te erkennen, dat hij verloren is door zijn zonde, en schuldig door zijn zonden; en wij verzekeren hem, dat hij, wanneer hij zóó, op heden, Christus aanneemt als zijn Verlosser, hij een vat der barmhartigheid is, te voren door God Zelf tot heerlijkheid bereid; doch dat hij, zoo hij Christus verstoot, Gods gave versmaadt, zichzelf toebereidt tot het verderf!

Laat toch niemand zoo verblind zijn om te meenen, dat hij verloren gaat, omdat hij niet uitverkoren is! Allen, die in den hemel komen, zullen erkennen, dat zij er zijn door Gods genade alleen. En allen, die in het eeuwig verderf komen, zullen erkennen, dat zij er zijn door hun eigen schuld alleen. God zal rechtvaardig zijn, oordeelende hem, die het heil heeft veronachtzaamd, dat hem om niet werd aangeboden. En God is rechtvaardig, dat Hij hem rechtvaardigt, die uit het geloof in Jezus is. (Rom. 3: 26.)

Laat allen, die door Gods genade bekommerd zijn geworden, die den Heer zoeken, maar misschien door den vijand der zielen worden bemoeilijkt door de leer der uitverkiezing, toch eenvoudig en geloovig luisteren naar Hem, die tot hen zegt: “Komt tot Mij, *allen, die vermoeid en belast zijt*, en Ik zal u rust geven.”

De roeping.

Nauw verbonden aan de uitverkiezing, is de roeping. Niet de roeping in den zin van plicht, maar de roeping, waarmede God ons geroepen heeft uit deze wereld.

Het is wel der moeite waard, Gods Woord te onderzoeken met het oog op deze roeping Gods. Want deze waarheid te kennen, geeft ons kracht, sterkt ons op den weg, en vervult ons hart met lof en dank jegens Hem, die ons riep. In Gal. 1 : 1 spreekt de apostel Paulus er over, dat hij een apostel was, niet van menschen aangesteld, of geroepen door een mensch, maar gezonden door Jezus Christus, en door God den Vader. Deze roeping gaf hem kracht, want het was heerlijk, in zijn arbeid het bewustzijn om te dragen, door God geroepen te zijn. Nu was de roeping, waarop Paulus hier doelt, de roeping tot Apostel. Maar op dezelfde wijze is elk geloovige door God geroepen uit de wereld, en afgezonderd voor Hem. In Hebr. 3 : 1 lezen wij dan ook van een *hemelsche* roeping tegenover de roeping van het volk Israëls, die aardsch was. En in 2 Tim. 1 : 9 van een *heilige* roeping, waarmede we geroepen zijn door God, niet naar onze werken, maar naar Zijn eigen voornemen en genade. Wat uit den hemel komt, is hemelsch en heilig, zoodat zij, die naar Gods voornemen geroepen zijn, een wandel in de hemelen hebben, en hemelburgers en heiligen genoemd worden. De geloovige neemt dan ook, krachtens zijn roeping, afscheid van de wereld, omdat deze onheilig is, en vindt zijn waar genot in het bewustzijn, door God voor den hemel der heerlijkheid te zijn geroepen.

Laat ons echter, alvorens we verder ten aanzien van *onze* roeping Gods Woord onderzoeken, nagaan, wat we ook in ruimeren zin aangaande Gods roeping in de Schrift vinden.

In de eerste plaats zouden we kunnen spreken van een zekere algemeene roeping. Want God laat Zich niet onbetuigd tegenover al Zijn schepselen. In Rom. 1 : 19 en 20 lezen we, dat God door de werken der schepping van Zijn eigen kracht en Goddelijkheid getuigenis aflegde. In Hand. 14 : 17 wordt gezegd, dat God Zich niet onbetuigd heeft gelaten in goed-doen, den mensch van den hemel regen en vruchtbare tijden gevende, de harten vervullende met spijs en vroolijkheid. En in Hand. 17 : 26 en 27 zegt Paulus, dat God uit éénen bloede het gansche geslacht der menschen heeft gemaakt, om op de geheele aarde te wonen, de bepaalde tijden en de grenzen hunner woning bestemd hebbende, opdat zij God zouden zoeken, of zij Hem ook tasten en vinden mochten; hoewel Hij niet verre is van een iegelijk onzer. Alle verontschuldiging van de zijde van den mensch wordt hierdoor uitgesloten. De Schepper heeft door de werken der schepping, en door het onderhouden aller dingen, tot het schepsel gesproken over Zijn kracht en Goddelijkheid, en hem geroepen, Hem te zoeken en te vinden. Bovendien heeft God den menschen een openbaring gegeven; reeds in het begin. Wij lezen in Rom. 1 : 21: "Omdat zij, *God kennende*, Hem als God niet hebben verheerlijkt of gedankt." God had den mensch niet zonder kennis Gods gelaten. Doch de mensch bewaarde deze niet, maar zonk in de diepste duisternis. Bovendien gaf God den mensch het geweten, dat getuigde *tegen* het kwaad en voor het goed. Zonder wet zijn de werken der wet als het ware in zijn hart geschreven, zoodat hij weet wat zedelijk goed en zedelijk kwaad is, (Rom. 2 : 14 en 15:) waardoor hij dus in zijn zonden wordt geoordeeld, en opgewekt tot het doen van het goede. De mensch luisterde evenwel niet naar Gods roepstem door de schepping of door het geweten, evenmin als de Joden luisterden naar het gebod; zoodat de gansche wereld schuldig staat voor God.

Toen kwam Gods bijzondere roeping door het Evangelie. Bij de gelijkenis van het bruiloftsmaal in Matth. 22 : 1-14, vinden we het woord: "Velen zijn geroepenen, maar weinigen uitverkorenen." De Evangelie maaltijd werd bereid voor Joden zoowel als Heidenen. Allen werden geroepen om deel te nemen. Maar weinigen volgden deze uitwendige roeping op. Deze weinigen zijn de uitverkorenen. Toch is de roeping een roeping, die zich tot allen uitstrekt. "Ik ben niet gekomen om rechtvaardigen te roepen," heeft de Heer Jezus gezegd, "maar zondaars." Deze roeping moet daarom tot alle menschen gebracht worden. Het Woord

is er het middel toe. Het is een kracht Gods tot zaligheid voor een iegelijk, die gelooft. En zelfs als het niet wordt aangenomen, doet het zijn werking: het is een reuk des levens ten leven, en een reuk des doods ten doode. (2 Kor. 2 : 16.) Die het Evangelie verwerpen, hebben dus de oorzaak hiervan niet te zoeken bij God, - want Hij roept hen door Zijn Woord, door het Evangelie, - maar in zichzelf, in hun onbekeerlijk hart.

Deze bijzondere roeping Gods zouden we dus kunnen splitsen in een uitwendige en een inwendige. Tot velen - d.i. tot allen, die het Woord hooren - komt de uitwendige roeping; maar het Woord oefent geen werking uit, zoo de Heilige Geest het hart niet bekeert. God schonk daarom niet alleen Zijn Woord, maar Hij doet het prediken in de kracht des Heiligen Geestes; Hij opent het hart er voor, Hij geeft den wasdom, Hij buigt den wil, Hij werkt het willen en werken naar Zijn welbehagen, en zoo ontstaat die inwendige, krachtdadige roeping. En hiermede zijn wij vanzelf gekomen aan *onze* roeping, d.i. aan de roeping van hen, die gelooven.

In Rom. 8 : 28 lezen wij: "En wij weten, dat hun, die God liefhebben, alle dingen medewerken ten goede; hun, die naar Zijn voornemen geroepen zijn." En verder in vers 30: "En die Hij te voren verordend heeft, die heeft Hij ook geroepen." Dit is Gods heerlijk raadsbesluit. Dat wij geroepen werden in den tijd, is naar Zijn welbehagen over ons; naar Zijn verkiezing. - Hij, die tot alle menschen Zijn roeping deed uitgaan, Hij heeft ons hart verbrijzeld en toebereid tot de ontvangenis van het zaad des Woords; en zoo zijn wij geroepen met die inwendige roeping, waarvan de gevolgen zoo onuitsprekelijk heerlijk zijn.

"Hun, die God liefhebben." Van *onze* zijde is de *aanneming* van het Evangelie. God, die Zijn Zoon gaf tot ons behoud, hebben wij lief; wij hebben Hem lief, hoe 't ons hier beneden ook moge gaan. Maar onze liefde tot God, is een gevolg van *Gods liefde tot ons*. Hij heeft vóór de grondlegging der wereld aan ons gedacht. Hij heeft ons geroepen "naar Zijn voornemen." En omdat Hij ons geroepen heeft, om aan het beeld van Zijn Zoon gelijkvormig te zijn, heeft Hij ons ook gerechtvaardigd en verheerlijkt. Wij zijn *te voren* gekend, *te voren* verordend om aan het beeld van Gods Zoon gelijkvormig te zijn, opdat Hij de eerstgeborene zij onder vele broederen. (Rom. 8 : 29.) En daarom zijn we ook *in den tijd* geroepen, gerechtvaardigd, verheerlijkt! - Onverbreekbaar snoer van kostbare paarden! Welk een reeks heerlijkheden, die het deel zijn van arme wezens als wij! Alles wat God deed in Christus, moest dienen om het doel te bereiken, waartoe Gods raadsbesluit ons had bestemd.

Is het niet heerlijk, van Gods wege zulke verzekeringen te ontvangen? Voor God is onze roeping een afgedane zaak. Hij, die zulke heerlijke plannen met ons had, heeft ons geroepen, en ziet ons als heiligen, als verheerlijkten in Christus. Bezien we onszelf óók zoo?

En God heeft ons in genade willen mededeelen *welke* plannen Hij met ons had.

Hij heeft ons ten eerste uit de duisternis geroepen tot Zijn wonderbaar licht. (1 Petr. 2 : 9.) Wij *waren* eertijds duisternis, maar *zijn* nu licht in den Heer. Een geheele verandering van toestand derhalve. Terugziende op den vreeselijken toestand, waarin de mensch zich bevindt, kunnen wij zeggen: "Zoodanigen *waren* wij!"

Maar niet alleen zijn wij uit de duisternis verlost, zoodat ons ook de eeuwige duisternis niet meer wacht, omdat wij thans licht in den Heer zijn, en geroepen werden tot het wonderbaar licht des Heeren, maar we zijn ook *in gemeenschap gekomen met den Zoon van God*. Paulus zegt in 1 Kor. 1 : 9: "God is getrouw, door wien gij geroepen zijt tot de gemeenschap van Zijnen Zoon Jezus Christus, onzen Heer." Merkwaardig! *Geroepen* tot de gemeenschap! Dat was Gods voornemen. Hij wilde ons deel geven aan Zijn eigen Zoon, opdat wij met Hem van Zijn Zoon zouden genieten. En *daartoe riep Hij ons*. Hoe schoon en hoe wonderbaar! God weet alleen, wie de Zoon is. En Hij heeft in Zijn Woord de grootheid, schoonheid en heerlijkheid van den Heer Jezus voor ons ontvouwd. "De Vader heeft den Zoon lief, en toont hem alles wat Hijzelf doet." (Joh. 5 : 20.) "De Vader heeft den Zoon lief, en heeft alle dingen in zijne hand gegeven." (Joh. 3 : 35.) "De Vader heeft al het oordeel aan den Zoon gegeven,

opdat allen den Zoon eeren, gelijk zij den Vader eeren." (Joh. 5 : 22.) "Ziet, Mijn knecht, dien Ik ondersteun, Mijn uitverkorene, in denwelken Mijn ziel een welbehagen heeft." (Jes. 42: 1.) "Gij zijt Mijn geliefde Zoon; in u heb Ik Mijn welbehagen gevonden!" (Luk. 3: 22.) "Deze is Mijn geliefde Zoon; hoort hem." (Luk. 9 : 35.) En met dezen Zoon, die al de vreugde en het welbehagen Gods is, mogen wij gemeenschap hebben! Wat wil het veel zeggen, zulk een roeping te hebben! Dit was zóó de wil van God, onze verkiezing. Dit was zoo ook de wil van den Zoon. In Joh. 17 : 26 zegt de Heer Jezus tot den Vader: "Opdat de liefde, waarmede Gij mij liefgehad hebt, in hen zij, en ik in hen." Dezelfde liefde derhalve, waarmede God Zijn Zoon liefhad, rust op ons, en zal in eeuwigheid ons deel zijn. De Heer Jezus is het Voorwerp van al Gods plannen, raadsbesluiten en gedachten. Hoe alles overtreffend heerlijk is het, tot de gemeenschap van dien Zoon geroepen te zijn! Dit wil dus zeggen: met dien Zoon één te zijn; van Hem te genieten; met den Vader één Voorwerp van vreugde te hebben. Doch dat wil óók zeggen: met dien Zoon alles te deelen. Wij zijn geroepen tot het eeuwige leven. (1 Tim. 6 : 12.) Wij zijn geroepen in één lichaam. (Kol. 3 : 15.) Hij is het Hoofd, en wij de leden; onverbrekkelijk aan elkander verbonden. Niet voor een gedeelte zijn wij tot de gemeenschap des Zoons geroepen. Ware dit zoo, dan zou onze blijdschap niet volkomen zijn; dan zouden we ook slechts geroepen zijn tot een deel van Zijn bezittingen. Maar Gode zij daarvoor eeuwig lof! - wij zijn met Christus *geheel* vereenigd. Wij zijn leden Zijns lichaams, van Zijn vleesch en van Zijn beenen. (Ef. 5 : 30.) Waarlijk, het gaat al ons begrip te boven! - En om ons tot deze eenheid met Christus te kunnen brengen, moest Hij sterven. "Indien het tarwegraan in de aarde niet valt en sterft, blijft het alleen." (Joh. 12 : 24.) Met een levenden Christus konden wij niet in gemeenschap komen. Maar om ons in Zijn heerlijke gemeenschap te brengen, ging Jezus voor ons in den dood. Welk een Goddelijke liefde straalt ons hierin tegen! O, laat ons er met onze gedachten veel in verwijlen! De Vader Zelf riep ons tot deze gemeenschap. En de roeping Gods is onberouwelijk. (Rom. 11 : 29.) De Zoon Zelf riep ons, nadat Hij voor ons stierf, tot deze verbintenis met Hem, zoodat wij thans *in* Christus zijn; (2 Kor. 5 : 17.) geroepenen van Jezus Christus; (Rom. 1 : 6.) geroepene heiligen; (Rom. 1 : 7; 1 Kor. 1 : 2 en 24; Judas : 1.) geroepenen door de genade van Christus; (Gal. 1 : 6.) geroepenen door het Evangelie! (2 Thess. 2 : 14.) Hoe gevoelen wij bij zulk een allesovertreffende genade onze nietigheid! Wij zouden willen uitroepen: het is te veel. Doch laat ons dit niet doen. Laten wij ons geheel overgeven aan God, en Hem aanbidden, die ons tot zooveel heerlijks geroepen heeft, al is het ook, dat wij het moeten erkennen: "Heer! we *waren* en we *zijn* het niet waardig!" Niet waardig, dat wij geroepenen zijn, om met den Vader en den Zoon gemeenschap te hebben!

Doch er is nog meer. Als wij bedenken, dat wij geroepen zijn om gerechtvaardigd en verheerlijkt te worden, en gebracht tot de gemeenschap van Gods Zoon Jezus Christus, dan zijn wij reeds geneigd te zeggen: er is geen plaats voor meer; de strekking en bedoeling der roeping is zóó, dat het eene gevolg er van al heerlijker is dan het andere. En toch - we spraken tot nu toe niet over de heerlijke *eeuwige* gevolgen. Want we zijn niet alleen uit de duisternis verlost en overgezet in het licht; we zijn niet slechts in Christus gerechtvaardigd en verheerlijkt; we hebben niet alleen gemeenschap met Gods Zoon, en het eeuwige leven; maar *in de toekomst is alles voor ons heerlijkheid.*

Petrus zegt: "De God nu aller genade heeft u geroepen tot Zijn eeuwige heerlijkheid in Christus Jezus." (1 Petr. 5 : 10.) Dus wij, die geroepen zijn *tot de gemeenschap met Gods Zoon*, zijn ook geroepen *tot Gods eigen eeuwige heerlijkheid.* Toen Jesaja de heerlijkheid des Heeren aanschouwde, viel hij op zijn aangezicht neder. Daniël werd zwak, en eenige dagen krank. Johannes viel als dood ter aarde. En *wij*, wij zijn tot niets minder geroepen, dan tot Gods eigen heerlijkheid. Daarom is het eerste, wat het oog van Johannes treft, als hij het nieuwe Jeruzalem van God uit den hemel ziet nederdalen, de heerlijkheid Gods, die zij (de Gemeente) bezit. (Openb. 21 : 11.) Hoe wonderbaar! Gods heerlijkheid zullen we deelen,

zoals we nu de gemeenschap Zijns Zoons met Hem delen, en wij zullen in die heerlijkheid geopenbaard worden, zoodat onze aangezichten, meer nog dan van Mozes weleer, zullen glinsteren, en wij tot verheerlijking van onzen geliefden Heer zullen verheerlijkt worden! (2 Thess. 1 : 10.)

In 2 Thess. 2 : 14 lezen wij, dat wij geroepen zijn door het Evangelie *ter verkrijging der heerlijkheid* onzes Heeren Jezus Christus. En in Efez. 4 : 4, dat alle geloovigen te zamen, Gods Gemeente, geroepen zijn in *ééne hoop* hunner roeping. De Apostel wenscht dan ook, dat onze God ons verlichte oogen des harten geve, *opdat wij zouden weten, welke de hoop onzer roeping zij.* (Ef. 1 : 18.) Is er iets heerlijkers denkbaar, dan te weten, tot Gods eigen heerlijkheid te zijn geroepen? We zullen niet alleen *naar den hemel* gaan, maar we zullen *altijd met den Heer* zijn. Altijd! Waar Hij is, zullen wij zijn. Wordt Hij geopenbaard in heerlijkheid, dan wij *met Hem.* (Kol. 3 : 4.) Zit Hij op den troon, - hoort het: "Die overwint, ik zal hem geven *met mij* te zitten in mijnen troon, gelijk als ik overwonnen heb, en ben gezeten met mijnen Vader in Zijnen troon." (Openb. 3 : 21.) Verlaat Hij den hemel om te heerschen, gezeten op een wit paard, *wij volgen Hem* op witte paarden. (Openb. 19 : 14.) Geen wonder, dat er eens in den hemel zal worden geroepen: "Laat ons blijde zijn, en vreugde bedrijven, en Hem de heerlijkheid geven; want de bruiloft des Lams is gekomen en zijne vrouw heeft zich bereid," en: "Welgelukzalig zijn zij, die geroepen zijn tot den maaltijd van de bruiloft des Lams!" (Openb. 19 : 7 en 9.)

Hoe Goddelijk verheven! In alles met Christus! Geroepen tot het heerlijk bruiloftsmaal; tot de eeuwige heerlijkheid Gods!

O, dat de geroepenen het meer bedachten! Hoe geheel anders zou dan de openbaring des levens zijn. Hoe gemakkelijk zou het ons vallen, de wereld te verzaken; matig en godzalig te leven in deze tegenwoordige wereld. (Tit. 2 : 12.) Hoeveel minder zouden we gehecht zijn aan de dingen dezer aarde, en, in plaats van ons met zooveel nietigs bezig te houden, ons meer verdiepen in het Woord van God, meer nadenken over de gezegende waarheden en gedachten Gods, trouwer ook de onderlinge bijeenkomst bezoeken, "ziende, dat de dag nadert"!

"Wandelt waardig der roeping, waarmede gij geroepen zijt." (Ef. 4 : 1.) "Want God heeft ons geroepen met een heilige roeping." (2 Tim. 1 : 9.) "God heeft ons niet geroepen tot onreinheid, maar tot heiliging." (1 Thess. 4 : 7.) "Want daartoe zijt gij geroepen." (1 Petr. 2 : 21; 3 : 9.) Zullen wij er dan niet steeds aan denken *wie we waren*, toen God ons riep? Joden of Heidenen; (1 Kor. 7 : 18.) ver verwijderd van God; zijnde in de duisternis. Niet vele edelen, "want ziet uwe roeping, broeders!" - "het dwaze dezer wereld heeft God uitverkoren, en het zwakke der wereld, ... en het onedele der wereld en het verachte, ... hetgeen niets is." (1 Kor. 1 : 27-28.) En zullen we niet steeds bedenken, *waartoe* Hij ons riep?

Laat ons dan luisteren naar de vermaning van Petrus: "Die u geroepen heeft, is heilig; zoo weest ook gij heilig in al uwen wandel." (1 Petr. 1 : 15.) En laat ons achtgeven op de aanmoedigende woorden van Paulus, die niet alleen *in het verleden* spreekt over onze roeping, maar die deze, met het oog op de ons wachtende heerlijkheid, als *in het heden* vóór ons stelt: "Wandelt Gode waardig, die *u roept* tot Zijn koninkrijk en Zijn heerlijkheid." (1 Thess. 2 : 12.) "Hij, die *u roept*, is getrouw, die het ook doen zal." (1 Thess. 5 : 24.)

De wedergeboorte.

De heerlijke geschiedenis van Nicodémus in Joh. 3 toont ons aan, wat de wedergeboorte is naar Gods gedachten.

We vinden er sprake van *twee noodzakelijke dingen*. "Gijlieden *moet* opnieuw geboren worden." "Alzoo *moet* de Zoon des menschen verhoogd worden." (Joh. 3: 7 en 14.)

De mensch was geheel verdorven. Ook de beste Israëliet was dood in zonden en misdaden. De menselijke natuur bleek *onverbeterlijk* te zijn. Daarom moest iets nieuws plaats vinden; de schepping van een nieuwe natuur was noodzakelijk. Maar deze kon niet geschieden, tenzij dan dat de Heere Jezus Zich liet verhoogen aan het vloekhout der schande, om daardoor God te bevredigen en het middel te zijn tot volkomen genezing van den verdorven mensch.

Nicodémus had moeten weten, wat de wedergeboorte was. "Zijt gij een leeraar van Israël, en weet gij deze dingen niet?" (Joh. 3 : 10.) De profeet Ezechiël o.a. had er zeer duidelijk over gesproken. "Dan zal Ik *rein water* op u sprengen, en gij zult rein worden ... En Ik zal u een nieuw hart geven, en zal een nieuwen geest geven in het binnenste van u; en Ik zal het steenen hart uit het vleesch wegnemen, en zal u een vleesch hart geven. En Ik zal *Mijnen Geest* geven in het binnenste van u; en Ik zal maken, dat gij in Mijne inzettingen zult wandelen, en Mijne rechten zult bewaren en doen." (Ezech. 36: 25-29.)

David heeft uitgeroepen: "Zie, ik ben in ongerechtigheid geboren, en in zonde heeft mij mijne moeder ontvangen." (Ps. 51 : 7.) Nicodémus bedacht dit niet. Hij verwachtte nog iets van het vleesch. Hij hoopte, dat de leeraar, van God gekomen, hem den rechten weg zou wijzen in hetgeen hij zou te *doen* hebben. Maar de Heiland ontuchttert hem op eenmaal, door hem de noodzakelijkheid van een *geheele vernieuwing* voor te stellen. Het oude deugde niet. Al zou iemand nog zoo vele malen op aarde geboren worden als mensch, het zou niet baten. Hij zou steeds opnieuw in zonde ontvangen en geboren worden. En nooit zou hij dus het koninkrijk Gods kunnen zien, nooit er kunnen ingaan, want in dat koninkrijk kunnen alleen ingaan, die rein zijn. En de mensch is een onreine, en blijft een onreine, hoe dikwijls hij ook - stel dat het mogelijk ware! - als mensch weer geboren zou worden. "Zal ook een Moorman zijn huid veranderen? Of een luipaard zijn vlekken?" (Jer. 13 : 23.) Een Moorman blijft een Moorman, ook in zijn geslacht; een luipaard eveneens; de mensch niet minder. "Hetgeen uit het vleesch geboren is, *is vleesch*." (Joh. 3 : 6.) Vleesch heeft hier niet de beteekenis van lichaam, maar is de booze, gevallen natuur van elk kind van Adam. Het vleesch van een farizeër is dus even onverbeterlijk als het vleesch van een tollenaar!

De toestand van den mensch is derhalve niet alleen zoo, dat hij verdorven is, - "die in het vleesch zijn, kunnen Gode niet behagen," (Rom. 8 : 8.) - maar óók zoo, dat hij niet te veranderen of te verbeteren is. Hoe hij ook van voren aan zou beginnen, hoe hij ook weer van klein kind af zijn leven zou aanvangen, altijd weer zou het dezelfde mensch zijn, slecht en onverbeterlijk.

Het is van groot belang, deze hoofdwaarheid te kennen en vast te houden. Meent iemand, dat de wedergeboorte een verandering is - al is het dan ook een langzame - van het vleesch, van zijn oude natuur, dan moet hij ongetwijfeld met angst en smart vervuld zijn, als hij tot de ervaring komt, dat de oude natuur tot aan het einde dezelfde blijft. Vleesch blijft vleesch. Ook de Heilige Geest kan het niet geestelijk maken. Wat uit het vleesch geboren is, is vleesch. Al het gedichtsel der gedachten van 's menschen hart is te *allen dage alleenlijk* boos. (Gen. 6: 5.) Allen zijn afgeweken; te zamen zijn zij onnut geworden; er is niemand, die goed doet, ook niet één. (Ps. 14: 2 en 3; Rom. 3 : 10-18.) Het bedenken des vleesch is vijandschap tegen God, want het onderwerpt zich aan de wet Gods niet, want het kan ook niet. En die in het vleesch zijn, kunnen Gode niet behagen. (Rom. 8: 7 en 8.) Niet alleen de *zondeval* is een grondwaarheid der Schrift, maar ook de daaruit voortvloeiende *algeheele verdorvenheid der*

menschelijke natuur, zoodat niet langzamerhand de oude natuur wordt vernieuwd, maar God een geheel nieuwe natuur moet scheppen.

Welnu, deze nieuwe natuur ontvangen we door de wedergeboorte. Wederom geboren worden wil eigenlijk zeggen: opnieuw geboren worden. Dat is dus niet wederom, of voor de tweede maal, maar "geheel opnieuw" - als een nieuwe bron van leven en een nieuw uitgangspunt. Men zou kunnen vertalen: *van boven af geboren*. In Joh. 1 : 13 lezen we: "Die niet uit den bloede, noch uit den wil des vleesches, noch uit den wil des mans, maar uit God geboren zijn." Tegenover Nicodémus legt de Heer Jezus er dan ook den nadruk op, dat er een nieuwe natuur, een nieuwe schepping noodig is. (Joh. 3 : 38; zie ook 2 Kor. 5 : 17.) Opdat het koninkrijk Gods op deze aarde voor hem ontsloten zou worden, had hij een geheel nieuwe natuur, een gereinigd hart noodig; hoeveel te meer dan, om in den *hemel* te komen! (Joh. 3 : 12.) En daartoe moest Christus sterven aan het kruis. Christus heeft er met het vleesch afgerekend. Want aan het kruis zien wij het *einde* van het vleesch, de besnijdenis van Christus. (Kol. 2 : 10.) Op grond daarvan wordt ons hart besneden, zoodat we het einde der oude en het begin der nieuwe natuur *in Christus* vinden. In Hem zijn wij voleind. (Kol. 2 : 10.) Want "Die van Christus zijn, hebben het vleesch gekruisigd met de hartstochten en begeerten." (Gal. 5 : 24.) *Ze verbeteren* dus het vleesch niet, maar *hebben het gekruisigd*. Op het kruis is het vleesch, dat als dood wordt beschouwd door God - en wij moeten het óók zoo beschouwen - geoordeeld en te niet gedaan.

De wedergeboorte is dus een geboorte van boven, de mededeeling van een geheel nieuw leven, de inplanting in ons van een nieuwe natuur. Daarom kan er dan ook gezegd worden: "Die uit God geboren is, doet de zonde niet... en hij kan niet zondigen, omdat hij uit God geboren is." (1 Joh. 3 : 9.) "Want al wat uit God geboren is, overwint de wereld." (1 Joh. 5 : 4.) "Wij weten, dat een iegelijk, die uit God geboren is, niet zondigt; maar die uit God geboren is, bewaart zichzelf, en de booze tast hem niet aan." (1 Joh. 5 : 18.) Dit schijnt in strijd met de ervaring der wedergeborenen, maar men verliest dan uit het oog, dat de Schrift hier het *karakter*, het *wezen* van de uit God geborenen beschrijft. Zooals "die uit het vleesch geboren is, Gode niet *kan* behagen," zoo *'kan* ook, die uit God geboren is, niet zondigen." Johannes beschrijft gewoonlijk het karakter, het kenmerk, de beginselen. In Joh. 10 lezen wij: "Mijne schapen hooren Mijne stem, en zij volgen Mij." Dikwijls *doen* zij dit niet; maar het *kenmerk* van een schaap is: hooren en volgen. Een goede appelboom draagt geen wilde appelen. Die uit God geboren is, kan niet zondigen; maar hij doet de gerechtigheid; hij gelooft, dat Jezus is de Christus; hij heeft lief, die uit God geboren is. (1 Joh. 2:29; 4:7; 5: 1.) We blijven wel, zoolang we op aarde zijn, lichamelijk dezelfde. En de oude natuur, het vleesch, woont in ons, even onverbeterlijk als te voren. Laten wij haar toe in ons te werken, dan komen er niets dan booze dingen te voorschijn. Maar we hebben er naast een nieuwe natuur, en deze nieuwe natuur maakt ons tot *nieuwe menschen*, wier oude mensch met Christus gekruisigd is, zoodat wij ons der zonde voor dood houden. (Rom. 6 : 6 en 11.) Ze doet ons wandelen in nieuwheid des levens, en de kenmerken vertoonen van uit God geboren te zijn. Want ze is de mededeeling der Goddelijke natuur. (2 Petr. 1 : 4.)

Der *Goddelijke* natuur deelachtig! Als vanzelf ontvangen we daardoor het antwoord op de vraag, hoe de wedergeboorte wordt gewerkt. De weg, waarlangs het heil voor den mensch verworven werd, is Christus in Zijn overgave tot in den dood. De reiniging van den zondaar, zoodat God bevredigd kon zijn, moest geschieden door het bloed van Christus. Het leven kon alleen het deel van den dooden zondaar worden op grond van de opstanding van Christus. Maar dit neemt niet weg, dat God Zelf moest werkzaam zijn, om den mensch te brengen tot den weg, tot het middel. In den ouden dag geschiedde dit, doordat de blik van den mensch werd gericht op den komenden Verlosser; nu, doordat hij leert rusten in het offer van den gekomen Verlosser. *God is de Werkmeester der wedergeboorte*. Hij was het in de schepping; Hij is het ook in de nieuwe schepping. Daarom is zij even onbegrijpelijk in haar oorsprong, en

in haar openbaring, als de wind. (Joh. 3 : 8.) Bij de eerste schepping gebruikte God Zijn woord en Zijn Geest. En zóó is het ook bij de nieuwe schepping. "Water en Geest" werken het nieuwe leven in de ziel. (Joh. 3: 5.) En later wordt gezegd: "Alzoo is een iegelijk, die uit den Geest geboren is." (Joh. 3 : 8.) Dit laatste is dus het belangrijkste. De eerste maal wordt gesproken van water en Geest; en dan worden beide woorden *zonder lidwoord* gebruikt. De tweede maal wordt alleen over den Geest gesproken; en dan lezen we: *den* Geest. De Geest, de Geest Gods, werkt dit van-boven-af-geboren-worden. En de Geest is God. En God gebruikt door den Geest het water, om het leven tot stand te brengen. "De *Geest* Gods zweefde (of broedde) op de wateren," lezen wij in Gen. 1. En toen kwam het *woord* des Heeren, dat het leven deed te voorschijn komen. De Heer Jezus denkt hier dan ook in 't geheel niet aan den doop, - de doop is allesbehalve een beeld van het leven, maar integendeel van den *dood*, - maar Hij spreekt over het woord Gods. Het water is een beeld van het woord, dat reinigt. In Titus 3 : 5b spreekt de Apostel over het bad der wedergeboorte en vernieuwing des Heiligen Geestes. Hier hebben we dus water en Geest. Wat dit bad der wedergeboorte, dit water, is, vinden we in Ef. 5 : 26, waar gezegd wordt: "Haar (de Gemeente) reinigende door de wassching des waters *door het woord*." Ook door een vergelijking van Joh. 13 : 10 met Joh. 15 : 3, zien wij, dat het water een beeld is van het woord. Eerst zegt de Heer: "Die geheel gewasschen (gebaad) is is geheel rein. En gijlieden zijt rein." En dan: "Gijlieden zijt reeds rein *om het woord*, dat Ik tot u gesproken heb." Terwijl we in Jak. 1 : 18 lezen: "Naar Zijnen wil heeft Hij ons gebaad *door het woord der waarheid*." En uit 1 Petr. 1 : 23 blijkt dan ten overvloede, door een ander beeld, dat het "woord" wordt bedoeld. Want de Apostel, die in het begin van het hoofdstuk uitroept, dat onze God en Vader naar Zijn groote barmhartigheid ons heeft wedergeboren, zegt later, hoe die wedergeboorte is geschied: "Gij, die wedergeboren zijt, niet uit vergankelijk, maar uit onvergankelijk zaad, door het levend en blijvend woord van God." De Geest bereidt de aarde, het zaad des woords valt er in, en het leven wordt gezien.

De Heilige Geest roept dus doode zondaars in het leven, en Hij bedient Zich daartoe van het Woord als instrument. Dit is in overeenstemming met hetgeen we lezen in Joh. 5 : 24 en 25: "Wie *Mijn woord* hoort, en gelooft Hem, die Mij gezond heeft, die heeft het eeuwige leven, en komt niet in het oordeel, maar is uit *den dood overgegaan in het leven*." "De ure komt, en is nu, dat de *dooden* zullen hooren *de stem des Zoons van God*, en die ze gehoord hebben, zullen *leven*."

Laat toch niemand zich verdiepen in het ontstaan der wedergeboorte! Ze is niet te doorgronden. Door over haar te redeneeren, raken we in verwarring. Laat ons liever luisteren naar het Woord, dat wederbaart, en naar den Geest, die door dat Woord tot ons spreekt!

Heerlijk zijn de gevolgen voor hen, die dit hebben gedaan! Zij hebben *leven* en *vrede*. Leven op grond van hun verbinding met Christus, want: "Die den Zoon heeft, heeft het leven." (1 Joh. 5: 12.) "Een iegelijk, die in Hem gelooft, heeft het eeuwige leven." (Joh. 3 : 15.) Vrede op grond van de aanneming van Zijn werk, want "wij hebben vrede door het bloed Zijns kruises." (Kol. 1 : 20.) Doch er zijn nog veel meer zegeningen voor hen! Zij zijn *kinderen Gods. Uit God geboren*. "Zoo velen Hem aangenomen hebben, hun gaf Hij het recht kinderen Gods te worden, hun, die in Zijnen naam gelooven, die uit God geboren zijn." (Joh. 1 : 12 en 13.) En wie zou in staat zijn, den rijkdom van het kindschap Gods te beschrijven? Johannes roept vol verrukking uit: *Ziet*, welke liefde de Vader ons gegeven heeft, dat wij kinderen Gods zouden genoemd worden! Daarom kent ons de wereld niet, omdat zij Hem niet gekend heeft. Geliefden! nu zijn wij kinderen Gods, en het is nog niet geopenbaard, wat wij zijn zullen. Wij weten, dat, als Hij zal geopenbaard zijn, wij Hem zullen gelijk zijn; want wij zullen Hem zien, gelijk Hij is." (1 Joh. 3 : 1-3.) Kostelijke voorrechten, door Gods genade en barmhartigheid geschonken! "Eertijds zondaars, kinderen nu!" kunnen wij zingen. "Abba, Vader!" mogen wij roepen. De Vader Zelf heeft ons lief! En eenmaal zullen wij aan Christus

gelijk zijn, om altijd met Hem te wezen, en met Hem geopenbaard te worden in heerlijkheid!
"Want indien kinderen, dan ook erfgenamen: erfgenamen van God, en mede-erfgenamen van Christus." (Rom. 8 : 17.)

De bekeering.

Wedergeboorte en bekeering is dezelfde zaak, uit verschillend oogpunt bezien. Van *Gods* zijde worden wij aan onszelf ontdekt. God alleen kan het hart bereiden, zoodat de goede aarde het zaad kan ontvangen. God alleen kan iemand doen geboren worden; de mensch zelf staat daar natuurlijk geheel buiten. Vandaar het woord van den Heer Jezus tot Nicodémus: "De wind waait waarheen bij wil, en gij hoort zijn geluid, maar gij weet niet vanwaar hij komt, en waar hij heengaat; alzoo is een iegelijk, die uit den Geest geboren is." (Joh. 3 : 8.) Van *onze* zijde echter komt tegelijkertijd boete, bekeering. God, die ons wederbaart, doet ons op 't zelfde oogenblik onze verantwoordelijkheid gevoelen; ontdekt voor ons oog bij het licht des Geestes den schrikkelijken toestand van duisternis en zonde, waarin wij verkeerden, en brengt er ons toe, onze schuld voor Hem te erkennen en te belijden.

Over bekeering wordt in het Oude Testament veel gesproken. Het volk van Israël week telkens af van den Heer en van de wegen des Heeren. Daarom sprak Hij Zelf tot het volk over bekeering, en zond Zijn boden uit, die in Zijn naam eischten: bekeering van de booze wegen; bekeering met het gansche hart. Men moest zich dus afwenden van zijn zonden en booze werken tot God, en men moest daartoe inwendig geheel veranderen, zoodat men met boete tot God naderde. Het middel tot de ware bekeering was: het luisteren naar het woord des Heeren, gelijk geschreven staat: "De wet des Heeren is volmaakt, bekeerende de ziel." (Ps. 19 : 8.)

In het Nieuwe Testament worden in het Grieksch twee woorden voor bekeering gebruikt. Het eerste wil zeggen: geheel van gedachte veranderen. Het tweede: zich keeren, zich omkeeren. Het eerste is dus een inwendige, geestelijke verandering. Het tweede een uitwendige omkeer, die echter het gevolg is van de inwendige verandering. Het eerste vinden wij bijv. in Luk. 13 : 3 en 5; 15 : 7 en 10; 16 : 30; Hand. 2 : 38; 8 : 22; 17 : 30. Het tweede in Luk. 22 : 32; Hand. 9 : 35; 11 : 21; 14 : 15; 15 : 19; 1 Thess. 1 : 9. Beide woorden samen vinden we in Hand. 3: 19: "Hebt dan berouw, en bekeert u," en ook in Hand. 26 : 20: "Dat zij berouw hebben, en zich tot God bekeeren moesten." Hier zou telkens "bekeeren" kunnen vertaald zijn. Het nu gebruikte "berouw hebben" - om een onderscheiding te hebben tusschen de twee achtereen genoemde woorden - duidt de inwendige verandering aan; "bekeeren" hier den uitwendigen omkeer, die daarvan het gevolg is. Daarom vinden we het tweede woord b.v. in Luk. 22 : 32 bij Petrus gebezigd, die reeds bekeerd (inwendig veranderd) was, en bij wien ook de uitwendige omkeer was gevolgd, maar die zich nu moest omkeeren van zijn staan in eigen kracht. Daarom vinden we dit woord ook bijv. in Jak. 5 : 19 en 20 en in 1 Petr. 2 : 25, maar dan vertaald door terugbrengen, terugkeeren. Elders is het ook vertaald door omkeeren, wederkeeren.

"Bekeert u en gelooft het Evangelie." Zoo lezen we in Mark. 1 : 15. Evenals in den ouden dag de profeten het volk tot bekeering opwekten, zoo kwam ook Johannes de Dooper tot het volk. Hij predikte den doop der bekeering, d.i. der inwendige verandering, niet alleen van het denken, maar van den geheelen zedelijken toestand. Johannes de Dooper was als Elia, die met boete en oordeel tot het volk naderde. En hoewel de Heer Jezus als Eliza was, die genade bracht, zoo moesten toch ook Zijn discipelen, die het geloof in het Evangelie verkondigden, allereerst bekeering prediken. Waarom? Omdat God, die het nieuwe leven geeft, van onze zijde de veroordeeling wenscht, met onzen wil, van al wat tot het vroegere behoort. "Verre" zijnde, moeten we "nabij" komen. Van de "duisternis" ons wenden tot het "licht." Van de "afgoden" tot "God," om Hem te dienen en aan te hangen. En dan moet dus onze inwendige toestand geheel veranderen, zoodat we berouw hebben over onze zonden en misdaden, en met schuldbelijdenis tot God naderen. Bij Israël was aan den Grooten Verzoendag verbonden de nacht der verootmoediging. Twee kenmerken van bekeering zijn dus: erkenning van verloren zijn, en vreeze Gods. De zondaar moet zich als zondaar leeren kennen, en zichzelf als zoodanig oordeelen. Hoe vaak wordt dit bij de prediking vergeten! Men spreekt enkel over geloof en vergeving van zonden, en vergeet, dat de zondaar zich moet bekeeren.

Nu is het natuurlijk waar, dat deze bekeering door God gewerkt wordt. Dit ligt reeds in hetgeen bij den aanvang werd opgemerkt, dat wedergeboorte en bekeering dezelfde zaak zijn, uit tweeërlei oogpunt gezien. God, die ons wederbaart, verandert ons geheel; en werkt dus ook bij ons verootmoediging en schuldbelijdenis. Daardoor staan we daar als toonbeelden van genade: alles is uit God!

Doch vergeten we niet, dat van bekeering altijd gesproken wordt *in betrekking tot onze verantwoordelijkheid*. Daarom is er nooit sprake over God, die bekeert, maar over den mensch, die *zich bekeeren* moet. "Bekeert u," (Matth. 3 : 2; 4 : 17.) "Zij bekeerden zich op de prediking van Jona," (Lukas 11 : 32.) "Er is vreugde bij de engelen Gods over één zondaar, die zich bekeert," (Luk. 15 : 7 en 10.) "God dan . . . verkondigt nu aan de menschen, dat zij zich allen alom zouden bekeeren." (Hand. 17 : 30.) Nu zou het onredelijk zijn, aan de menschen te zeggen: "Bekeert u!" en tegelijkertijd: "Gij kunt u niet bekeeren!" Ieder gevoelt, dat we zoo iets niet denken kunnen van God. We hebben dan ook Gods zijde en de zijde van den mensch hier niet samen te brengen in de prediking. God zegt tot den mensch, dat hij zich bekeeren moet. De mensch heeft hiertegen niets in te brengen. Zijn toestand is verdorven en slecht; hij moet van zijn booze wegen en zonden aflaten, zijn gedachten veroordeelen, en God verheerlijken. Welnu, God noodigt hem ernstig uit, dit te doen; met ootmoed, met schulderkennis. Is hij nu echter hiertoe gekomen, dan zal hij moeten erkennen, dat hij uit zichzelf nooit zijn zonde zou gezien of zijn schuld zou beleden hebben; dat hij nog de oude zou zijn, indien God hem niet had veranderd. Maar daarmee heeft de mensch niets te maken, vóórdat hij zich bekeerd heeft. God, die roept: "Bekeert u!" wil *aan ieder mensch* ook de kracht geven om dezen stap te doen. Dit ligt in de uitnoodiging opgesloten. - Paulus spreekt over het onbekeerlijk hart; (Rom. 2 : 5.) immers de mensch denkt uit zichzelf niet aan bekeering, en let niet op al Gods verdraagzaamheid en lankmoedigheid. Doch Gods goedertierenheid leidt hem tot bekeering. (Rom. 2: 4.) God wil, dat alle menschen tot bekeering komen. (2 Petr. 3 : 9.) Want God weet, dat men in het eeuwig verderf zal komen, indien men zich niet bekeert. (Luk. 13 : 3 en 4.) En daarom zendt Hij Zijn boden tot de menschen, om ze toe te roepen, dat ze zich bekeeren en leven. (Mark. 6 : 12; Hand. 2 : 38; 3 : 19; 17:30.) En daarom is er blijdschap in den hemel over één zondaar, die zich bekeert! (Luk. 15 : 7 en 10.)

Laat ons er diep van doordrongen zijn, dat de bekeering *noodzakelijk* is. Ieder mensch *moet* zich bekeeren, wil hij niet in het oordeel komen. Zonder verandering, zonder bekeering *kan* er geen sprake zijn van een ingaan in het koninkrijk Gods. (Matth. 18 : 3.)

Laat ons voorts bedenken, dat de bekeering niet iets uiterlijks is, een verandering van levensrichting of godsdienst, maar een *waarachtige innerlijke verandering*, waarvan het gevolg is een zich afwenden van de afgoden; een erkennen van de goddelooze en booze werken; een veroordeelen van de vijandschap van den godsdienstigen mensch tegen Jezus. Men denke voor de hier genoemde drie gevallen van bekeering aan den stokbewaarder te Filippi; aan Manasse; en aan Saulus. De afgodendienaar wordt een Christen; de vloeker een bidder; de vervolger een prediker! - Deze waarachtige bekeering geschiedt, omdat men leed heeft, gezondigd te hebben jegens God. "Tegen U, U alleen, heb ik gezondigd," zegt David in Ps. 51. "Vader, ik heb gezondigd tegen den hemel, en voor u," zegt de verloren zoon. (Luk. 15: 18.) Paulus merkt op, dat de "droefheid *naar God* een onberouwelijke bekeering werkt tot behoudenis." (2 Kor. 7: 10.) Die stal, steelt niet meer, maar deelt anderen mee. De gierigaard stelt zijn schatten in dienst des Heeren. Heerlijke vernieuwing!

En laat ons niet vergeten, dat de bekeering niet alleen is "een zich wenden *van*" maar ook "een zich wenden *tot*," en wel met het doel om nu geheel anders te leven. In 1 Thess. 1 : 9 lezen we: "en hoe gij u van de afgoden tot God bekeerd hebt, om den levenden en waarachtigen God te dienen, en Zijnen Zoon uit de hemelen te verwachten." De Thessalonikers waren eerst afgodendienaars. Maar zij luisterden naar het woord van Paulus,

dat "in kracht en in den Heiligen Geest en in vele verzekerdheid" tot hen kwam; (1 Thess. 1 : 5.) en zij namen het woord aan, "niet als het woord van menschen, maar, gelijk het waarlijk is, als Gods Woord!" (1 Thess. 2 : 13.) Het gevolg daarvan was: een geheele inwendige verandering, die er hen toe bracht, den dienst der stomme afgoden te verlaten, en zich te bekeeren "tot God." Ze waren nu "tot God gebracht." (1 Petr. 3 : 18.) Heerlijk voorrecht! En hun leven had thans een nieuw uitgangspunt en een nieuw doel: den levenden en waarachtigen God te dienen in handel en wandel; Diens Zoon te verwachten uit den hemel. Een geheel "nieuwe schepping;" niet meer een leven voor deze wereld en haar goden, maar voor den God des hemels en de heerlijke toekomst Zijns Zoons!

Het geloof.

Bekeering en geloof behooren samen. In Mark. 1 : 15 staat geschreven: "Bekeert u en geloof het Evangelie." Evenals een trein, op één der rails overhellende, ontspoord, zoo brengt een eenzijdige voorstelling van de leer des heils verwarring. En is het niet waar, dat eenerzijds door vele Christenen altijd over bekeering wordt gesproken, en intusschen het geloof wordt verwaarloosd, terwijl anderzijds het geloof op den voorgrond wordt geplaatst, en over bekeering niet wordt gerept? Het laatste heeft ten gevolge, dat de zielen zich bedriegen: men roept "geloof! geloof!" tot hen, die nimmer over hun zonden nadachten, en geen behoefte gevoelen aan vergeving van zonden; het eerste maakt klagende in plaats van in den Heer verblijde Christenen: men zegt tot de zielen, dat ze onmachtig zijn, slecht, diep verdorven, maar men verzuimt te wijzen op het geloof in het volbrachte werk van Christus. Wèl ons, als we beide waarheden naast elkander plaatsen en ter harte nemen: bekeering tot God, en geloof in het heerlijk Evangelie van Gods genade!

Als we over het geloof spreken, dan is wel allereerst de vraag op haar plaats: Wat is geloof?

Paulus zegt er van in Ef. 2 : 8: "Het is Gods gave." En in Hebr. 11 : 1: "Het geloof nu is de zekerheid van de dingen, die men hoopt, de overtuiging van de dingen, die men niet ziet." Het is derhalve zoowel een *werk* Gods *in* ons, als een *eisch* Gods *aan* ons. Willen we vergeving onzer zonden ontvangen, willen we gerechtvaardigd worden voor God, dan moeten we gelooven. Zoo was het reeds in den ouden dag. Abrahams geloof is hem tot gerechtigheid gerekend. (Gen. 15 : 6.) De rechtvaardige zal door zijn geloof leven. (Hab. 2 : 4.) Zoo is het ook thans, sinds God Zijnen Zoon zond, opdat een iegelijk, die in Hem gelooft, niet zou verloren gaan, maar het eeuwige leven zou hebben. Het geloof maakt ons zalig. (Mark. 16 : 26; Hand. 15 : 31.) Door het geloof ontvangen we de vergeving der zonden. (Hand. 26: 18.) Door het geloof worden we gerechtvaardigd. (Rom. 3 : 28.) Die gelooft, komt niet in het oordeel, maar heeft het eeuwige leven. (Joh. 3 : 18 en 36.) Door het geloof worden wij kinderen Gods, (Joh. 1 : 12.) en ontvangen wij den Heiligen Geest. (Joh. 7 : 39; Ef. 1 : 13.)

Gelooven is geen zaak van het *verstand*, maar van het *hart*. Het is een zich overgeven; een steunen op hetgeen gezegd wordt; een zich laten dragen door een ander. In het dagelijksch leven beoefenen wij op honderdvoudige wijze het geloof. Als ik naar een prediking van Gods Woord ga hooren, geloof ik, dat het gebouw, waar deze zal plaatsvinden, op het gegeven uur open zal zijn; als ik binnenkom, geloof ik, dat de stoel of bank mij zal kunnen dragen, en ik ga zitten. Welnu, even eenvoudig als deze voorbeelden uit het dagelijksch leven zijn, - die we met duizenden kunnen vermeerderen, - even eenvoudig is het in het geestelijk leven. "Dit is het woord des geloofs, hetwelk wij prediken: dat, indien gij met uwen mond Jezus als Heer zult belijden, en met uw hart zult gelooven, dat God Hem uit de dooden heeft opgewekt, gij zult behouden worden. Want met het hart gelooft men tot gerechtigheid, en met den mond belijdt men tot behoudenis." (Rom. 10 : 9 en 10.) *Met het hart gelooft men.* Gelooven staat wel niet tegenover weten, zoodat het buiten ons verstand zou omgaan. Maar gelooven is iets van veel hooger beteekenis. Het is de inwendige zekerheid van de dingen, die men niet ziet. Als iemand op aarde, dien ik ten volle vertrouw, mij iets mededeelt, dan geloof ik hetgeen hij zegt, zonder te weten, soms zonder te kunnen begrijpen. Zoo nu is het veelmeer, wanneer God spreekt. Ik vertrouw op Zijn woord. Ik geef mij over aan hetgeen Hij zegt. Zonder te verstaan, erken ik het verlossingswerk als noodig en voldoende. Ik steun dus op hetgeen God daaromtrent gezegd heeft. Ik rust in Christus voor het heden en de toekomst. Ik leg ootmoedig en vertrouwend de hand op al Gods beloften, die ja en amen zijn in Christus. - Christus is het heerlijk Voorwerp des geloofs, en in Hem te gelooven, is *zich op Hem verlaten; op Hem rekenen* voor tijd en eeuwigheid. Dezelfde zaak wordt elders in de Schrift door andere woorden uitgedrukt: "Zie," "Kom," "Neem," "Ontvang." Want gelooven is niet *doen*. Alles is *gedaan* door God in Christus. En toch is het geloof wèl een daad, namelijk het zich loslaten,

het zich vertrouwend overgeven, het zich laten dragen. Dat is het heerlijk beginsel, waarop al Gods zegeningen rusten. "Wat moet ik doen om behouden te worden?" "Geloof in den Heer Jezus, en gij zult behouden worden, gij en uw huis." (Hand. 16 : 30 en 31.) De zondaar werpt zich dus op het machtige werk, door Christus verricht; vertrouwt zich toe aan Hem, die alles voor hem volbracht, en die hem veilig leidt tot aan het heerlijk eind, tot in Gods heerlijkheid. Van Gods zijde is dus alles voor mij gedaan. En gelukkig, want *ik* zou nooit iets hebben kunnen doen tot mijn behoud. Maar van mijn zijde word ik geroepen: te *zien* op Christus, te *komen* tot Hem, te *nemen* hetgeen Hij voor mij verwierf, te *ontvangen* al de heerlijke resultaten van Zijn zoendood. En dát is **gelooven**.

Kan ik nu gelooven uit mijzelf?

Deze tweede vraag is door de eerste reeds beantwoord. Het geloof is een *gave* Gods. Maar - zoo zegt iemand - als het een gave Gods is, dan heb ik ook geen verantwoordelijkheid; dan kan ik er ook niet aan doen, dat ik niet geloof; dan moet ik wachten, tot ik deze gave ontvang. Die zoo spreekt, verliest de waarheid uit het oog, waarop wij in het begin de aandacht vestigden: het geloof is een *werk* Gods *in* ons, en een *eisch* Gods aan ons. Deze twee dingen behooren te zamen. Het geloof is een gave Gods, zegt Paulus in Ef. 2 : 8 en 9. En de Heer Jezus zegt: Dit is het werk Gods, dat gij gelooft in Hem, dien Hij gezonden heeft. (Joh. 6 : 29.) Eenerzijds dus een gave van God; dat is: iets, dat God ons schenkt. Anderzijds het werk Gods, dat is: het werk, dat God van ons vraagt, namelijk dat wij gelooven in Zijn Zoon; gelijk elders geschreven staat: die niet gelooft, is alreede veroordeeld, omdat hij niet heeft geloofd. (Joh. 3 : 18.) God is het dus, die alles werkt; die ook het geloof geeft. Maar niet willen gelooven, is niet willen zien, niet willen komen, niet willen nemen en ontvangen. De eisch van God is gegrond op Zijn werk. Hij maakte alles voor ons gereed. Hij komt tot ons met Zijn gave. Maar nu eischt Hij van ons, dat wij zullen aannemen. De vraag voor ons is slechts, of we aan Zijn gebod willen gehoor geven. Als de Heer tot den mensch met een verdorde hand zegt: "Strek uwe hand uit!" dan zegt deze niet: "Heer, dat kan ik niet!" maar hij vertrouwt; hij gehoorzaamt het bevel: hij strekte zijne hand uit, en zij was hersteld. Ware hij aan het redeneeren gegaan, ja, dan zou hij over zijn onmacht hebben gesproken; over de onmogelijkheid om iets met die doode hand te doen; maar dan zou zij ook ongenezen zijn gebleven. Nu hij deed, wat hem gezegd werd, was er heil. Zoo is het ook met ons. God zegt tot een iegelijk onzer: "Geloof!" En nu moeten wij niet aankomen met de "leer der onmacht," met de onmogelijkheid onzerzijds om iets te doen. Neen, wij hebben het gebod des Heeren te gehoorzamen. "En dit is het *gebod*, dat wij gelooven in den naam van Zijnen Zoon Jezus Christus." (1 Joh. 3 : 23.) Aan onszelf overgelaten, doen wij dit niet, want is er geen verlangen in 't menselijk hart om Hem te vertrouwen. Onze harten zijn zóó, dat er geen ruimte in is voor Christus. Maar God is machtig om te voorschijn te roepen wat Hij te voorschijn brengen wil. En zoo hebben we dus eenvoudig te doen hetgeen Hij ons gebiedt. Veronderstel, dat een vriend tot u komt en u zegt: ik heb op de Bank een groote som te uwer beschikking gesteld. Hier is een checkboekje. Wilt gij geld hebben, vul dan maar een check in, teeken die, vertoon ze, en gij zult het bedrag krijgen, dat gij wenscht. Tweeërlei deed uw vriend dus voor u. Een som gelds bracht hij op de Bank. En u gaf hij een checkboek. Alleen het eerste zou u niet baten. Maar hoe dwaas zou het dan nu van u zijn om te zeggen: "Goed, dat geld is daar voor mij geplaatst. Al wat ik nu te doen heb, is te wachten tot het mij gebracht wordt. Ik zal met over elkaar geslagen armen toezien." Op deze wijze zoudt gij zonder het voor u gestorte geld blijven, en zonder de voordeelen, daaraan voor u verbonden. Neen, gij moet, bij de wetenschap, dat het geld voor u gestort is, uw checkboek in vertrouwen ter hand nemen, uw handteekening plaatsen, en naar de Bank gaan om de check in te dienen ter betaling. - Aldus is het met het geloof. Het is gelijk aan dit checkboek. God heeft alles voor u voldaan. Maar van uw zijde hebt ge dit te erkennen, en dankbaar Zijn gave te aanvaarden. Twee dingen deed Christus voor u: Hij volbracht het werk voor u, en Hij komt nu tot u en zegt tot u, dat gij het

moet aannemen tot uw eeuwig heil. Zult ge dan niet, in plaats van te redeneeren over uw onmacht, doen wat Hij u zegt, en waartoe Hij u, tegelijk met het woord, dat Hij tot u richt, de kracht geeft? Toen de Heer Jezus tot den man met de verdorde hand zeide: "Strek uwe hand uit!" gaf Hij hem tegelijk de kracht om het te doen. Zoo was het ook met de vrouw, die twaalf jaren krank was geweest, en die Jezus aanraakte. De Heer zeide tot haar: "Uw geloof heeft u behouden." Terwijl Hij toch alles gedaan had! Maar de Heer hield rekening met haar geloof, omdat haar geloof de Goddelijke weg was, langs welken zij in het bezit kwam van Zijn kracht. Hoe schoon is dit! De onnaspeurlijke rijkdommen van Christus zijn geopend voor het geloof. De bron der genezende kracht, die in den Heer is, wordt ontsloten door de aanraking des geloofs. Het geloof schuift den grendel weg van de schatkamers Gods. Christus volbracht het gansche werk der verzoening en verlossing. Maar - de mensch is niet eer behouden, alvorens hij in Christus gelooft. "Dezen geven getuigenis al de profeten, dat een iegelijk, die in Hem gelooft, vergeving van zonden ontvangen zal door Zijnen naam." (Hand. 10 : 43.) De Zoon van God zoekt ons op. En aan Zijn voeten nedervallend, moeten we zeggen: "Ik geloof, Heer!" (Joh. 9 : 35-38.) O, dat we toch eenvoudig waren, en deden wat Jezus zegt! *Elkander* vertrouwen we, en zonder vragen gelooven we, hetgeen ons wordt gezegd. Zullen we dan den *Heiland* minder vertrouwen? Is het niet diep bedroevend, dat zoo velen, die erkennen, dat God alles volbracht voor den armen zondaar, en die inzien zulke arme zondaars te zijn, toch maar ongeloovig blijven staan, en zeggen: Is het wel voor mij; gaat het wel zoo gemakkelijk; ik kan mijzelf het geloof toch niet geven? "Dit is de wil mijns Vaders," heeft de Heer Jezus gezegd, "dat een iegelijk, die den Zoon aanschouwt, en in Hem gelooft, het eeuwige leven hebbe." Zie, dát is gelooven. *Aanschouwen*. Zoals de door de vurige slangen gebeten Israëliet zien moest op de koperen slang, het door God gegeven middel tot behoud, zoo moet de door Satan vergiftigde zondaar zien op Jezus, den door God gegeven Middelaar tusschen God en menschen.

Ben ik dan behouden, als ik geloof, dat Jezus de Heiland van zondaren, de Middelaar Gods is? Geenszins. Want het gelooven *aan* Jezus maakt niemand zalig. De duivelen gelooven ook aan Zijn bestaan, omdat ze dit wel moeten. Er is een groot verschil tusschen het gelooven *aan* of *in* iemand. Ik geloof *aan* de Roomsche kerk; d. w. z. ik geloof, dat zij bestaat. Daarom geloof ik er echter nog niet *in*; ik vertrouw mijzelf niet aan haar toe. Het is dus niet voldoende om te gelooven, dat Jezus op aarde kwam en Zichzelf overgaf voor zondaren, maar ik moet mij aan dezen Jezus toevertrouwen. De vraag is dus niet *wat* ik geloof, maar *wien* ik geloof. Paulus zegt in 2 Tim. 1 : 12: "Ik weet *wien* ik geloofd heb." Al zou iemand alles weten en gelooven *aangaande* Jezus, het zou hem niet behouden. Hij moet *in* Hem gelooven; dat is *Hem vertrouwen*. Het is goed, de groote heilsfeiten te gelooven, maar hierdoor wordt niemand zalig. We moeten niet bij de feiten blijven stilstaan, maar komen tot Jezus; Hem aanschouwen in het geloof.

Ben ik dan behouden, als ik geloof, dat ik behouden ben?

Evenmin als een bedelaar een millionaire wordt door te gelooven, dat hij er een is! Sommige predikers zeggen: "Al wat gij te doen hebt, is te gelooven, dat gij behouden zijt; dan *zijt* gij behouden." Maar men zou even goed tot een man, die met hevige koorts te bed ligt, kunnen zeggen: "Al wat gij hebt te doen, is te gelooven, dat gij gezond zijt; dan *zijt* ge gezond." Het is nutteloos te gelooven, dat men behouden is, *als men niet eerst waarlijk behouden is*. En behouden wordt men door het geloof. "Geloof in den Heer Jezus, en gij zult behouden worden." Men wordt dus op grond van geloof gerechtvaardigd, "opdat het naar genade zij." (Rom. 4 : 16.) Het geloof is derhalve niet onze zaligmaker; niet onze voldoener. Het is de eenvoudige aanvaarding van hetgeen God in genade aanbiedt in Christus. Wel de hoogste daad der ziel, maar deze daad louter hierin bestaande, dat men zich toevertrouwt aan Hem, die alles voor ons deed. Wel het werk Gods, maar niet bestaande in het zich verwerven van het een of ander door eigen kracht, doch eenvoudig in het zich overgeven aan Hem, dien God

zond om alles voor ons in orde te brengen. - En dit geloof kan alleen gevonden worden, als er bekeering is voorafgegaan; als er ware erkenning van schuld is, en dus behoefte aan een Ander, die de schuld uitdelgt. O, hoe zalig te gelooven, dat ik Jezus heb tot Heer! Dat vervult mijn hart met vreugde, en zet mijn voet op den weg ten hemel.

Toch is het mogelijk, dat ik geloof, en tegelijkertijd onrustig ben. Twee personen, die op reis zijn, die beiden in den goeden trein zitten en een goed biljet hebben, kunnen met geheel verschillende gewaarwordingen reizen. De een kalm, vast overtuigd op den goeden weg te zijn, en straks aan de plaats der bestemming te komen; de ander onrustig, bij elk station naziende, of de route wel goed is, en nu en dan informeerende, of er geen vergissing mogelijk is. Twee Israëlieten kunnen zich heel verschillend in ééne woning bevonden hebben in dien laatsten nacht in Egypte. De een vertrouwend op het bloed aan de deurposten, en dus rustig. De ander, die ook op het bloed had vertrouwd, want hij had het mee aangebracht en schuilde er mee achter, maar toch telkens onrustig bij de gedachte, of de engel zich soms vergissen mocht; of het bloed wel goed zichtbaar was; enz. Zoo kunnen twee personen zich toevertrouwd hebben aan den Heer Jezus, en dus beiden veilig zijn, maar de een is vervuld met rust en kalme zekerheid, en smaakt derhalve het genot der behoudenis, terwijl de ander het slachtoffer is van twijfelingen, van vrees, van gewaarwordingen en gevoelens. Doch gelukkig hangt de zaligheid hiervan niet af. Die gelooft is behouden, hoe zwak zijn geloof zich ook openbaart.

Hoe meer wij den Heer leeren kennen, hoe meer echter ons geloof versterkt zal worden. En hier komen we vanzelf van het geloof tot behoudenis op den wandel des geloofs. Van Abraham lezen we: "Hij twijfelde niet aan de belofte Gods door ongeloof, maar werd *gesterkt* in het geloof, gevende God de eer, en *ten volle verzekerd*, dat hetgeen Hij beloofd heeft, Hij ook machtig is te doen." Het geloof, hoe zwak ook, *brenkt ons in den hemel*. Maar het sterk geloof *brenkt den hemel tot ons*. Is dit sterk geloof een groot geloof? De Heer zegt: "Indien gij geloof hadt als een mosterdzaad, gij zoudt tot dezen berg zeggen: Word opgenomen en in de zee geworpen." De vraag is maar, of we onvoorwaardelijk gelooven; of we ons zonder redeneeren overgeven. Dan wandelen en handelen en begeeren we in geloof, en we twijfelen niet. (Jak. 1 : 6.) Het geloof in den Heer Jezus tot behoudenis, is een zaak, die eens en voor altijd geschied is. Bekeer ik mij tot God, en geloof ik in den Heer Jezus, dan ben ik verlost van het oordeel, bevrijd van mijn zonden; dan heb ik het eeuwige leven, ben behouden, gerechtvaardigd, uit God geboren. Voor eeuwig is dus mijn toestand door het geloof in Jezus beslist. Maar nu volgt mijn wandel door het geloof. Eenmaal Hem het vertrouwen geschonken hebbende, hetgeen tot mijn eeuwig heil is, moet ik nooit ophouden, Hem mijn vertrouwen te blijven schenken. Het geloof zonder de werken is dood. Uit de werken wordt het geloof getoond. Het geloof werkt mede met de werken, en wordt uit de werken volmaakt. (Jak. 2 : 17-22.) Hoe zullen anderen de waarheid zien van onze belijdenis, dat wij gelooven met het hart, als wij niet toonen in ons gedrag, dat wij vertrouwen stellen in Jezus? Hoe zullen we bewaard worden te midden van de verzoeking, na ons komen tot het geloof, als wij niet door het geloof leven? Zeker, de kracht Gods bewaart ons tot de behoudenis, d.w.z. tot de zaligheid, in welke wij straks zullen ingaan, omdat onze ziel door het geloof in Jezus behouden werd. Maar dit gaat niet buiten ons om. Door het geloof worden we bewaard, voegt Petrus er bij. (1 Petr. 1 : 5.) God bracht ons tot Christus, en houdt ons bij Christus. Maar ook: wij moeten tot Christus gaan, en wij moeten bij Christus blijven. Honderden kleine en groote dingen vorderen van ons dagelijksche geloofsoefening. En welgelukzalig zijn wij, als wij daarbij onafgebroken zien op den Oversten Leidsman en Voleinder des geloofs, Jezus. Hij zal ons in staat stellen, allen last en de zonde, die ons licht omstrikt, af te leggen, en met volharding den wedloop te loopen, die vóór ons ligt! (Hebr. 12 : 1 en 2.)

Heerlijk leven des geloofs! Menschen zijn als gebroken staven, waarop we niet leunen kunnen. Maar de Rots der eeuwen maakt ons nooit te schande. Wij hebben de belofte: "Die in

Hem gelooft, zal niet beschaamd worden." Wetende door het geloof, dat we *rechtvaardig* zijn, (Hebr. 11 : 4.) kunnen we de verschillende karaktertrekken des geloofs openbaren: wandelen met God, ons bereiden voor de toekomst, ons afzonderen, kracht ontvangen, gelooven dat God machtig is ook uit de dooden op te wekken, gelijk we dit in Hebr. 11 : 1-31 vinden bij zoo vele geloofshelden als Henoch, Noach, Abraham, Sara, Izaäk, Jakob, Jozef, enz.! - Maar dit gaat niet dan door beproeving. Willen we door het geloof bewaard worden, dan moet ons geloof worden gelouterd. (1 Petr. 1 : 7.) Want zonder beproeving zou het geloof wankelen. En de Heer wil het sterken en vermeerderen. Want zonder geloof is het onmogelijk, Gode te behagen. (Hebr. 11 : 6.) Hij wil ons leeren op Hem te wachten; te gelooven, dat Hij een Belooner is van degenen, die Hem zoeken. Die gelooven moeten niet haasten; ze moeten overtuigd zijn, nooit te veel van Hem te kunnen verwachten. Ze mogen rusten in betrekking tot eigen weg en lot, en de werkzaamheid des geloofs beoefenen jegens anderen. Ze moeten gesterkt door deze wereld trekken; heerlijke daden verrichten; het schild des geloofs - d.i. het vast vertrouwen op Gods liefde, getrouwheid en macht - hanteeren, en zodoende uitblusschen alle vurige pijlen van Satan, opdat zij, in navolging van den Voleinder des geloofs, de overwinning behalen, en hun geloof, gelouterd door de beproeving, zodoende eenmaal bevonden worde tot lof en heerlijkheid van God, in de openbaring van Jezus Christus! (1 Petr. 1 : 7.)

De vraag kan nu nog gedaan worden: Hoe ontstaat het geloof?

Daarop antwoordt de Schrift: "Het geloof is uit het gehoor, en het gehoor door het woord Gods." (Rom. 10 : 17.) Hoe eenvoudig! We moeten luisteren naar hetgeen God zegt. Dit is zoowel waar, wat betreft het zalig worden door het geloof, als wat aangaat het leven en den wandel des geloofs. Wij worden in *Gods* tegenwoordigheid gebracht. Hij spreekt, en wij hebben te luisteren. O, dat dit meer bedacht werd! Paulus spreekt in Ef. 4 over "één geloof." Allen, die één Heer belijden, hebben één geloof, het Christelijk geloof, in tegenstelling van het Heidensche of Joodsche. Judas spreekt over het geloof, eenmaal den heiligen overgeleverd, voor hetwelk we hebben te strijden, en waarop we onszelven en elkander moeten opbouwen. En dit geloof, dit Christelijk geloof, dit ons overgeleverd geloof, vinden we in Gods Woord, in de Schrift belijnd. Daarom hebben we naar de Schrift te luisteren en de Schrift vast te houden als het heilgoed Gods, ons toevertrouwd in deze booze wereld. "Een iegelijk, die gelooft, dat Jezus is de Christus, die is uit God geboren... En al wat uit God geboren is, overwint de wereld; en dit is de overwinning, die de wereld overwonnen heeft: ons geloof. Wie is het, die de wereld overwint, dan die gelooft, dat Jezus is de Zoon van God?" (1 Joh. 5 : 1-5.) "Deze zijn geschreven, opdat gij gelooft, dat Jezus is de Christus, de Zoon Gods; en opdat gij, geloovende, het leven hebt in Zijnen naam." (Joh. 20 : 31.) Het Evangelie is Gods kracht tot behoudenis voor een iegelijk, die gelooft. (Rom. 1 : 16.) Arme mensch! "Omdat ik u de waarheid zeg, gelooft gij niet." (Joh. 8 : 45.) Maar: "Welgelukzalig die niet gezien hebben en nochtans geloofd hebben." (Joh. 20 : 29.) Hoewel Hem thans niet ziende, maar geloovende, verheugen zij zich met een onuitsprekelijke en verheerlijkte vreugde, wegdragende *het einde huns geloofs*, de behoudenis der zielen! (1 Petr. 1 : 8 en 9.)